

**TECHNOLOGICAL EDUCATIONAL INSTITUTE
OF PIRAEUS**

SCHOOL OF MANAGEMENT AND ECONOMICS

ACCOUNTING DEPARTMENT

FINAL PROJECT

*«THE STATISTICAL REPRESENTATION OF UNEMPLOYMENT IN
GREECE AND IN EUROPE AND THE ROLE OF OAED»*

SUPERVISING TEACHER: IMPIKSI ELENI

EDITORS:

KORRE NIKOLAIA R.N 13594

KATSIROY IOANNA MARIA R.N 13597

PIRAEUS 2013

*Αφιερωμένη στους
γονείς μας.*

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	7
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	9
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10
1.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	11
1.3 ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	13
1.4 ΕΙΔΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	15
1.4.1 Ανεργία τριβής	15
1.4.2 Κυκλική Ανεργία.....	15
1.4.3 Εποχιακή Ανεργία	16
1.4.4 Διαρθρωτική ή Τεχνολογική Ανεργία	16
1.4.5 Καλυμμένη Ανεργία.....	17
1.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	17
1.5.1 Η φιλελεύθερη θεώρηση: κλασική ανεργία	17
1.5.2 Η παρεμβατική θεώρηση: κεϋνσιανή ανεργία.....	19
1.5.3 Μαρξιστική προσέγγιση.....	21
1.5.4 Σύγχρονες ερμηνείες της ανεργίας	22
1.5.4.1 Η θεωρία της ανισορροπίας ή η γενική ισορροπία σε σταθερές τιμές.....	22
1.5.4.2 Ιδιαιτερότητες και κατακερματισμός της αγοράς εργασίας	24
1.5.4.3 Η κρίση του φορντικού προτύπου	25
1.5.4.4 Αναδιαμόρφωση-reengineering-reconfiguration.....	26
1.6 ΑΙΤΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	26
1.6.1 Η τεχνολογική ανάπτυξη και η εισβολή της μηχανής στην παραγωγική διαδικασία.....	26
1.6.2 Αστυφιλία και συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα	27
1.6.3 Απουσία οργανωμένης τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.....	27
1.7 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	27
1.7.1 Οικονομική καχεξία και αδυναμία κάλυψης βασικών και μη αναγκών.....	27
1.7.2 Βία και εγκληματικότητα	28
1.7.3 Η ανεργία δημιουργεί το αίσθημα ενοχής και συντελεί στην περιθωριοποίηση του ατόμου.....	28
1.8 ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ	29
1.8.1 Αύξηση επενδύσεων.....	29
1.8.2 Σύγχρονος επαγγελματικός προσανατολισμός στο σχολείο.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	31
2.1 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.....	32
2.1.1 Αριθμός ανέργων κατά περιφέρεια στο πρώτο εξάμηνο των ετών 2010-2011- 2012... 32	
2.2.2 Αριθμός ανέργων κατά περιφέρεια στο δεύτερο εξάμηνο των ετών 2010-2011-2012 38	
2.2 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ, ΜΗΝΑ.....	46
2.3 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑ.....	49
2.4 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	56
3.1 ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	57
3.2 Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ.....	65
3.2.1 Η ανεργία στην Κύπρο	65
3.2.2 Η ανεργία στην Ιταλία.....	68
3.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	72
4.1 ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ 2	73
4.1.1 Νέες συλλογικές εργασιακές σχέσεις.....	73
4.1.2 Εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας πριν την εφαρμογή του 2 μνημονίου	75
4.2 ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	77
4.2.1 Διαμορφωση μισθών	77
4.2.2 Αλλαγές που επέρχονται στους νεοπροσληφθείς.....	79
4.3 ΚΑΤΩΤΑΤΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ.....	80
4.3.1 Χώρες που καλύπτονται από την συλλογή δεδομένων της Eurostat.....	80
4.3.2 Χώρες που δεν καλύπτονται από τη συλλογή δεδομένων.....	83
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	84
5.1 ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΟΑΕΔ.....	85
5.2 ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΑ ΜΗΤΡΩΑ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Δ.....	86
5.3 ΛΟΓΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΑ ΜΗΤΡΩΑ ΤΟΥ ΟΑΕΔ	88
5.4 ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	91
5.4.1 Μέγιστη διάρκεια επιδότησης.....	92
5.4.2 Δικαιολογητικά επιδότησης.....	93
5.4.3 Καταβολή επιδόματος	94
5.4.3.1 Αναστολή επιδόματος ανεργίας	94
5.4.3.2 Συνέχιση επιδότησης	95
5.4.3.3 Διακοπή επιδόματος.....	95
5.4.3.4 Επίδομα- Ε.Ε	95
5.4.4 Ειδικά βοηθήματα Ο.Α.Ε.Δ.....	96
5.4.4.1 Ειδικό βοήθημα μετά τη λήξη της επιδότησης λόγω ανεργίας	96
5.4.4.2 Ειδικό βοήθημα μετά από τρίμηνη παραμονή στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ	96
5.4.5 Επίδομα και παροχές σε νέους.....	96
5.4.5.1 Επίδομα σε νέους και νέες ηλικίας από 20 - 29 ετών	96
5.4.5.2 Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων πτυχιούχων έως 35 ετών	98
5.5 ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	98
5.6 ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΔΕΛΤΙΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ.....	99
5.7 ΑΝΟΙΚΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ο.Α.Ε.Δ	100
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ –ΕΠΙΛΟΓΟΣ	103
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	104

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού
ΔΓΕ	Διεθνές Γραφείο Εργασίας
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Eurostat	Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία
Ε.Ε	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΓΣΣΕ	Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Κ.Π.Α	Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση
ΕΠΑΣ	Επαγγελματική Σχολή
EURES	European Employment Services =Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχόλησης
ΔΕΚΟ	Δημόσιες Επιχειρήσεις Και Οργανισμοί
ΑΜΚΑ	Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης
ΕΚ	Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
ΑΠΔ	Αναλυτική Περιοδική Δήλωση
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Επικουρικό Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών
IBAN	Διεθνής Αριθμός Τραπεζικού Λογαριασμού
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΚΕΚ	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΑΜΕΑ	Άτομα με Αναπηρίες
ΛΑΕΚ	Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση
ΚΕΠΕ	Κέντρο Προγραμματισμού Οικονομικών Ερευνών

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος της εργασίας αυτής είναι να εξεταστεί ίσως το πιο σημαντικό φαινόμενο αυτής της εποχής, η ανεργία.

Το φαινόμενο αυτό επηρεάζει όλες τις οικονομίες παγκοσμίως, ενώ στην χώρα μας δημιουργεί έντονο προβληματισμό και η αντιμετώπιση του βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε οικονομικής πολιτικής. Η εργασία αυτή περιλαμβάνει πέντε κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο θα γίνει ανάλυση της έννοιας της ανεργίας ώστε να γίνει κατανοητή πλήρως, πως μετριέται και με ποιους τρόπους, σε ποια είδη χωρίζεται αλλά και κάποιες οικονομικές θεωρίες της ανεργίας ώστε να γίνει αντιληπτή όσον το δυνατόν περισσότερο. Επίσης, παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους προκαλείται αλλά και τι συνέπειες προκαλεί και με ποιους τρόπους μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η ανεργία στην Ελλάδα σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Α.Ε.Δ. Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται σε πίνακες και διαγράμματα χωρισμένα σε τέσσερις κατηγορίες: κατά περιφέρεια, κατά φύλο, κατά ηλικία και κατά εκπαιδευτικό επίπεδο για τα έτη 2011-2012.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μελέτη της ανεργίας στις χώρες τη Ευρωπαϊκής Ένωσης ανά ηλικιακές ομάδες για τα τελευταία χρόνια, η ανάλυση θα γίνει παραθέτοντας πίνακες και διαγράμματα. Στη συνέχεια του κεφαλαίου γίνεται αναφορά πιο συγκεκριμένα για την ανεργία σε δύο χώρες της Μεσογείου, την Κύπρο και την Ιταλία.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μελέτη στις μεταρρυθμίσεις στον κατώτατο μισθό μετά την εφαρμογή του 2^{ου} μνημονίου για την Ελλάδα αλλά και αντίστοιχα πριν την εφαρμογή του, παρουσιάζοντας τα στοιχεία σε πίνακες ώστε να είναι πιο ξεκάθαρα και κατανοητά. Επίσης, αναλύονται ο χρόνος ισχύς των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και οι κατώτατοι μισθοί στις χώρες τη Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2013.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, το οποίο είναι και το τελευταίο, θα γίνει αναφορά στο ρόλο του Ο.Α.Ε.Δ, πως πραγματοποιείται μια εγγραφή στα μητρώα του και γιατί να είναι κάποιος εγγεγραμμένος, ακόμα, αναλύεται το επίδομα ανεργίας, την υποχρέωση

ανανέωσης του δελτίου ανεργίας και τότε αυτό διαγράφεται και τέλος παρατίθενται ποιά προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ είναι ανοιχτά για υποβολή αυτή την περίοδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Εισαγωγή

Κάθε ανθρώπινη κοινότητα, για να εξασφαλίσει την κάλυψη των αναγκών των μελών της, οφείλει να θέσει σε πρακτική εφαρμογή τις ικανότητες εργασίας, δηλαδή τις ικανότητες να χρησιμοποιεί και να μεταφορτώνει το φυσικό περιβάλλον, ώστε να παράγει υλικά αγαθά και χρήσιμες υπηρεσίες. Πολλοί παράγοντες μπορούν να εξηγήσουν γιατί η κινητοποίηση των ικανοτήτων εργασίας δεν είναι πλήρης τέτοιου είδους ημι-χρησιμοποίηση παρατηρείται σε όλα τα κοινωνικά συστήματα που γνωρίζουμε από την ιστορία.

Η ανεργία ,με την οποία θα ασχοληθούμε ,εκφράζει την κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο είναι σε αναζήτηση εργασίας και δεν βρίσκει εργασία .Δεν γεννήθηκε παρά μέσα στις ειδικές μορφές κοινωνικής οργάνωσης που χαρακτηρίζονται από τη γενίκευση της μισθωτής εργασίας ως κυρίαρχης μορφής αμειβόμενης εργασίας.¹

Η εμφάνιση της ανεργίας προϋποθέτει λοιπόν την συνύπαρξη πολλών συνθηκών, όπως:

- Το διαχωρισμό μεταξύ του χρόνου κοινωνικής εργασίας, που έχει ως στόχο την προμήθεια ενός εισοδήματος και του χρόνου προσωπικής ή οικογενειακής εργασίας.
- Την εμπορική ανταλλαγή της εργασίας. Η εμφάνιση της ανεργίας προϋποθέτει ότι η κοινωνική εργασία είναι αντικείμενο εμπορικής ανταλλαγής, δηλαδή ότι ο εργαζόμενος πωλεί την εργατική του δύναμη. Η μη εύρεση αγοραστή για την εργατική του δύναμη καθορίζει και το καθεστώς του ως ανέργου.
- Τη γενίκευση της μισθωτής εργασίας. Η ανεργία γεννήθηκε με την γενίκευση της μισθωτής εργασίας μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο εργαζόμενος δεν διαθέτει άλλη δυνατότητα συμμετοχής στην κοινωνική εργασία, και ως εκ τούτου δυνατότητα εισοδήματος, παρά με την απόκτηση μισθωτής εργασίας.²

Η ιστορία της ανεργίας ταυτίζεται με εκείνη της επέκτασης της μισθωτής εργασίας, δηλαδή η επέκταση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

¹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996,σελ.36

² Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996,σελ.36

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η ταυτοποίηση της ανεργίας ως κοινωνικού «καθεστώτος» και κατάστασης στατιστικώς μετρούμενης, δεν πραγματοποιείται παρά προοδευτικά. Προϋποθέτει την αδυναμία επιστροφής σε μορφές οικογενειακής απασχόλησης και την εμφάνιση εξειδικευμένων θεσμών, μηχανισμοί ασφάλισης ανεργίας, γραφεία εύρεσης εργασίας που δημιουργούν το ενδιαφέρον δήλωσης των ανέργων.

Όταν σημειώνεται αύξηση της ανεργίας, φυσικό επακόλουθο είναι, τα ατομικά και κοινωνικά προβλήματα, μείωση κοινωνικής θέσης, και επομένως κοινωνικής υπόληψης ιδιαίτερα στα χαμηλότερα οικονομικά στρώματα, έντονο πρόβλημα φτώχειας, φαινόμενα αλλοτρίωσης, εξάπλωση ανομίας, οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και πρόκληση ψυχολογικών προβλημάτων.³

Η πραγματικότητα είναι σκληρή. Τα φαινόμενα της ανεργίας είναι δεδομένο στη χώρα μας, είναι παγίδα της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας. Αίτια; Οι δημογραφικές αλλαγές, η τεχνολογική πρόοδος, ο ανταγωνισμός με τρίτες χώρες, ή ακόμα και η ίδια η συμπεριφορά των ανέργων.

Η ανθρώπινη εργασία έχει αντικατασταθεί από ρομπότ, υπολογιστές, τηλεπικοινωνίες, τηλεργασία. Αυτοί είναι και οι λόγοι της απαξίωσης της μαζικής εργασίας και της ανάδειξης μιας υψηλά εξειδικευμένης «ελίτ» εργασίας διαμορφωμένης στα μέτρα της αυτοματοποιημένης παραγωγής αγαθών και παροχής υπηρεσιών. Εδώ και αρκετά χρόνια οι μορφές απασχόλησης στηρίζονται στους υπολογιστές, στις τηλεπικοινωνίες, και στην τηλεργασία, στις οποίες το ελληνικό εργατικό δυναμικό έχει προσαρμοστεί πλήρως σ' αυτό το τεχνολογικό παραλήρημα.⁴

1.2 Ορισμός ανεργίας

Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ΔΓΕ) ορίζει με τον όρο άνεργος το σύνολο των πολιτών που υπάρχουν χωρίς εργασία, είναι διαθέσιμοι να εργαστούν και βρίσκονται σε αναζήτηση εργασίας. Πιο κατανοητά: όλοι εκείνοι που αναζητούν εργασία και αδυνατούν να βρουν. Η πρώτη και τρίτη προϋπόθεση αναφέρεται σε αμειβόμενη

³ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.36

⁴ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.36

εργασία και οι δύο προϋποθέσεις βρίσκονται σε αρμονία με τους ορισμούς του ενεργού και ανενεργού πληθυσμού γιατί δεν στηρίζονται στον διαχωρισμό μεταξύ της εργασίας και μη εργασίας, αλλά ανάμεσα στην αμειβόμενη εργασία και στη μη αμειβόμενη .Εργασία μη αμειβόμενη, όσο εντατική κι αν είναι, δεν εξέρχεται του ορισμού του μη ενεργού πληθυσμού. Ανεργία δεν σημαίνει απουσία εργασίας, αλλά απουσία αμειβόμενης εργασίας.⁵

Στην αρχή του αιώνα οι Αγγλοσάξονες χρησιμοποιούν τη λέξη “out of work” και όχι “unemployed”. Ο γαλλικός όρος “chômeur” προέρχεται από το λατινικό “cauma”: ήρεμος δηλαδή, παύση δραστηριοτήτων. Στις στατιστικές του τέλους του προηγούμενου αιώνα δεν υπάρχει πραγματική διάκριση μεταξύ ανέργων και αλητών. Δεν σημαίνει ότι η ανεργία δεν υπήρχε εκείνη την εποχή ή ότι ήταν καλυμμένη, εφόσον είχαμε μεταβολές των οικονομικών κύκλων που επηρέαζαν τον όγκο της προσφερόμενης εργασίας, αλλά απλούστατα οι αντιλήψεις της εργασίας και της φτώχειας ήταν δομημένες διαφορετικά και δεν απομόνωναν την ανεργία σαν ξεχωριστό φαινόμενο.⁶

Η κοινωνική αναγνώριση και καθιέρωση της έννοιας της ανεργίας, συνδέεται πρακτικά, με τη θέσπιση νομικών και διοικητικών διαδικασιών διαχείρισης της χειρωνακτικής εργασίας. Η επέκταση της κοινωνικής ασφάλισης προς την κάλυψη των ανέργων οργανώνεται προοδευτικά από το τέλος του προηγούμενου αιώνα και πιο συστηματικά πλέον μετά την οικονομική κρίση του 1929 και τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.⁷

Η ταυτοποίηση των ανέργων είναι αποτέλεσμα των απαντήσεων που θα δοθούν στις δύο επόμενες ερωτήσεις: ένα πρόσωπο καταλαμβάνει ή όχι μια εργασία; εάν η απάντηση είναι όχι, ψάχνει για μια εργασία ή όχι; Κατ’ αυτόν τον τρόπο εμφανίζεται και η πρώτη δυσκολία στον ορισμό της ανεργίας στηρίζεται στο συνδυασμό δύο κριτηρίων : της αντικειμενικής θέσεως, ότι δηλαδή δεν κατέχει εργασία και ενός ημι-υποκειμενικού κριτηρίου συμπεριφοράς, ότι δηλαδή βρίσκεται σε αναζήτηση εργασίας.⁸

⁵ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.37-38

⁶ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.41

⁷ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.37

⁸ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.37

1.3 Μέτρηση ανεργίας

Το μέγεθος της ανεργίας μπορεί να μετρηθεί ως απόλυτο μέγεθος, για παράδειγμα, χιλιάδες άνεργοι. Η σημασία όμως του αριθμού αυτού εξαρτάται από το μέγεθος του εργατικού δυναμικού. Για αυτό η ανεργία μετριέται ως ποσοστό επί τοις εκατό του εργατικού δυναμικού.

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \%$$

Δύο είναι οι συνήθεις τρόποι μέτρησης της ανεργίας, που χρησιμοποιούνται από την πλειονότητα των χωρών: οι έρευνες δημοσκόπησης του πληθυσμού και η εγγραφή των αιτούντων εργασίας παρά των υπευθύνων οργανισμών. Οι έρευνες δημοσκόπησης είναι οι πλέον ακριβείς, αλλά παρουσιάζουν το μειονέκτημα ότι ο ετήσιος χαρακτήρας τους δεν τους επιτρέπει να ακολουθήσουν τις εποχιακές εξελίξεις και τις διακυμάνσεις των κύκλων της οικονομίας. Η τρίμηνη εφαρμογή αποτρέπει το παραπάνω μειονέκτημα. Οι εγγραφές είναι πλέον λεπτομερείς και συχνές, αλλά παρουσιάζουν το μεγάλο μειονέκτημα να αντανakλούν τις συνθήκες λειτουργίας του οργανισμού (κανόνες εγγραφής, ορισμός της έννοιας του ανέργου), αλλά και τις συμπεριφορές των ανέργων έναντι της εγγραφής (ποιότητα και διάρκεια παροχών, κλπ.).⁹

Κατά καιρούς δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς την εγκυρότητα και την τιμιότητα των στατιστικών που αναφέρονται στην ανεργία. Οι ανακρίβειες θα λέγαμε ότι είναι αποτέλεσμα των ατελειών των μεθόδων μέτρησης και των αβεβαιοτήτων των ορισμών. Τα περιθώρια αυτά αποτελούν μερικές φορές πηγή “πειρασμού” για τη συμπεριφορά της κεντρικής διοίκησης και της πολιτικής εξουσίας! Όποια και να είναι η μέθοδος μέτρησης, η αξία της εξαρτάται επίσης και από το λειτουργικό ορισμό που

⁹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.41

δίνουμε στην ανεργία, ορισμός που πολλές φορές μπορεί να ακολουθεί τα λογικά πλαίσια ή να ακολουθεί κανόνες και όρια στενά ή ευρέα, ανάλογα συχνά και με τις πολιτικές επιλογές ή πιέσεις.

Η δυσκολία μέτρησης της ανεργίας οφείλεται στο ότι μεγάλα τμήματα του πληθυσμού βρίσκονται σε ενδιάμεσες καταστάσεις, μεταξύ εργασίας, ανενεργού πληθυσμού (αδράνειας) και ανεργίας. Η ταυτοποίηση αυτών των κατηγοριών και η κατανόηση των λειτουργιών τους εντός της αγοράς εργασίας είναι πιο χρήσιμη από το να αγνοηθεί η ύπαρξή τους, θέτοντας αυθαίρετα όρια. Όπως ήδη αναφέραμε, ο ορισμός της ανεργίας που χρησιμοποιείται στις στατιστικές απαιτεί όχι μόνο ο ενδιαφερόμενος να αναζητεί εργασία, αλλά να είναι και διαθέσιμος για εργασία. Αυτός ο περιοριστικός ορισμός έχει ως αποτέλεσμα την ελάφρυνση των στατιστικών ανεργίας και τη μεταφορά των ατόμων στον ανενεργό πληθυσμό με διάφορους πλασματικούς τρόπους.¹⁰

Η ύπαρξη δραστηριοτήτων, που διαφεύγουν των επίσημων κανονισμών και εγγραφών, αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό όλων των κοινωνικών συστημάτων. Φαίνεται ότι στην περίπτωση των βιομηχανικών κοινωνιών, η κρίση ευνόησε την ανάπτυξη της παραοικονομίας (ή παράλληλης ή παράνομης ή υπόγειας οικονομίας) και της παράνομης εργασίας. Η παράνομη εργασία εντάσσεται στον ενεργό πληθυσμό, στην πράξη όμως τοποθετείται στους ανέργους ή στο μη ενεργό πληθυσμό ανάλογα με τους κανονισμούς της χώρας. Όλες οι ρυθμίσεις ή οι κανονισμοί εμπεριέχουν την εξαπάτηση και το πρόβλημα είναι να υπολογιστεί ο βαθμός της.

Οι αντιθέσεις και οι αβεβαιότητες στη μέτρηση της ανεργίας δεν αντανakλούν τις μεθοδολογικές ατέλειες μέτρησης ή την πολιτική βούληση εξαπάτησης. Η κύρια δυσκολία έγκειται στο εύρος των κατηγοριών που ξεφεύγουν από μια ξεκάθαρη οριοθέτηση του πληθυσμού μεταξύ ανεργίας, ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού.¹¹

¹⁰ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.39

¹¹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.40

1.4 Είδη ανεργίας

Παρακάτω θα παραθέσουμε τα διάφορα είδη ανεργίας, τα οποία είναι κοινώς αποδεκτά απ' όλες τις σχολές οικονομικής σκέψης.

1.4.1 Ανεργία τριβής

Οι εργαζόμενοι δεν είναι ακινητοποιημένοι μονίμως στην ίδια εργασία. Συνεχώς άτομα εγκαταλείπουν την εργασία τους προς εξεύρεση άλλης, προς αναζήτηση διαφορετικών συνθηκών εργασίας, γεωγραφικής περιοχής, μισθού ή θέσης. Στην κινητικότητα μεταξύ διαφόρων θέσεων εργασίας προστίθεται και η κινητικότητα μεταξύ ανενεργού και ενεργού πληθυσμού. Όσο μεγαλύτερη είναι η κινητικότητα των εργαζομένων τόσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός τους, που διέρχεται από την αγορά εργασίας προς αναζήτηση νέας, και ως εκ τούτου μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός εισόδου στην ανεργία.

Η ανεργία τριβής είναι συμβατή με την πλήρη απασχόληση. Πρόκειται για ηθελημένη ανεργία, η οποία καλυτερεύει τελικά τη θέση του ατόμου, αλλά κι εκείνη της εθνικής οικονομίας: αυξάνει την παραγωγικότητα κατευθύνοντας τους εργαζομένους προς τις εργασίες για τις οποίες έχουν τα περισσότερα κίνητρα. Έτσι, σε κατάσταση πλήρους απασχόλησης υπάρχει μια “ακατανόητη” ανεργία τριβής, η οποία συμβάλλει στην optimum χρησιμοποίηση του συντελεστή εργασίας.

Η ασφάλιση ανεργίας δια των παροχών σε είδος (γραφεία ευρέσεως εργασίας) παρεμβαίνει στην αγορά εργασίας και στοχεύει στον περιορισμό, κυρίως, της ανεργίας τριβής.¹²

1.4.2 Κυκλική Ανεργία

Η κυκλική ανεργία ακολουθεί τις μεταπτώσεις της οικονομικής δραστηριότητας: είναι μικρή σε περιόδους αυξημένης, ενώ αυξάνει όσο η οικονομική δραστηριότητα

¹² Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.44

επιβραδύνεται. Το επίπεδο του εσωτερικού προϊόντος καθορίζει πρακτικά τις ανάγκες σε εργατικά χέρια σε μια δεδομένη στιγμή. Κάθε επιβράδυνση της παραγωγής ελαττώνει τις ανάγκες της οικονομίας για εργασία: για το δεδομένο ύψος μισθών οι επιχειρήσεις ζητούν λιγότερη εργασία. Η ελάττωση της ζήτησης εργασίας ακολουθείται από ελάττωση της διάρκειας εργασίας, από απολύσεις, από μη ανανέωση συμβολαίων εργασίας και συνεπώς από αύξηση της ανεργίας.¹³

1.4.3 Εποχιακή Ανεργία

Πολλές επιχειρήσεις, όπως οι αγροτικές και οι τουριστικές, παρουσιάζουν συστηματικές μεταβολές στην παραγωγική τους δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταβολές της παραγωγής συνοδεύονται από αντίστοιχες μεταβολές της απασχόλησης εργατικού δυναμικού και συνεπώς από μεταβολές της ανεργίας. Αυτή η ανεργία ονομάζεται εποχιακή. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή και μικρής σχετικά διάρκειας. Σε χρονιές που το εποχιακό εργατικό δυναμικό δεν επαρκεί για την εκτέλεση αυτών των εργασιών τότε παρατηρείται αύξηση των ημερομισθίων και επιβάρυνση του κόστους εργασίας με αποτέλεσμα να αυξάνεται κυρίως ο μη δομικός πληθωρισμός (λόγω των αγροτικών προϊόντων).¹⁴

1.4.4 Διαρθρωτική ή Τεχνολογική Ανεργία

Η τεχνολογική εξέλιξη μπορεί να προκαλέσει μεταβολές στη βιομηχανία και να έχει ως συνέπεια την παρακμή κάποιων τομέων εις όφελος νέων αναπτυσσόμενων τομέων. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και από την εμφάνιση νέων ανταγωνιστών που περιορίζουν σοβαρά τη ζήτηση εργασίας σε μια χώρα. Όποιες και να είναι τελικά οι αιτίες, οι διαρθρωτικές μεταβολές της παραγωγής προκαλούν αναπόφευκτα αύξηση της ανεργίας: στους τομείς σε παρακμή οι επιχειρήσεις σταματούν τις δραστηριότητες ή μειώνουν τον όγκο παραγωγής και κατά συνέπεια τις θέσεις εργασίας. Παράλληλα, οι προερχόμενοι άνεργοι από τους τομείς σε κρίση διαθέτουν ανεπαρκή προσόντα, ακατάλληλα για τις νέες δραστηριότητες σε ανάπτυξη.

¹³ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.44

¹⁴ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.45

Άλλοι διαρθρωτικοί παράγοντες που επιδρούν στην προσφορά και τη ζήτηση εργασίας είναι η δημογραφική σύνθεση του ενεργού πληθυσμού, οι διάφορες ρυθμίσεις και θεσμικά μέτρα που επηρεάζουν τη λειτουργία της αγοράς εργασίας και ειδικά η σχετική νομοθεσία προστασίας της εργασίας και τα συστήματα αποζημίωσης και παροχών ανεργίας. Επίσης, η υποκατάσταση εργασίας από κεφάλαιο, μπορεί να αποτελέσει πηγή διαρθρωτικής ανεργίας.

Η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να οριστεί, λοιπόν, ως η συνιστώσα της ανεργίας που δεν μειώνεται με την οικονομική ανάκαμψη και η οποία συνεπώς δεν μπορεί να επηρεαστεί κατ' ευθείαν από τη μακροοικονομική πολιτική. Πρόκειται καθαρά για θεωρητική έννοια, η οποία δεν μπορεί να εκτιμηθεί παρά μόνο εμμέσως και κατά προσέγγιση.¹⁵

1.4.5 Καλυμμένη Ανεργία

Είναι η ανεργία που υπάρχει όταν οι εργαζόμενοι υποαπασχολούνται. Στις μέρες μας προωθείται σημαντικά η μερική απασχόληση. Οι εργαζόμενοι θέλουν αλλά δεν βρίσκουν πλήρη απασχόληση, γι' αυτό αναγκάζονται να απασχολούνται μερικώς.¹⁶

1.5 Οικονομικές Θεωρίες ερμηνείας της ανεργίας

Μετά το ξέσπασμα της κρίσης, στις αρχές της δεκαετίας του 1970, η διαμάχη συνεχίζεται μεταξύ εκείνων που τοποθετούν την ανεπάρκεια της ζήτησης ως αφετηρία της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, της πτώσης των θέσεων εργασίας και της αύξησης της ανεργίας και εκείνων που εξηγούν τα ίδια φαινόμενα με την πτώση της απόδοσης κεφαλαίου.¹⁷

1.5.1 Η φιλελεύθερη θεώρηση: κλασική ανεργία

¹⁵ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.45

¹⁶ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.45

¹⁷ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.45

Θεωρώντας ότι και η αγορά εργασίας, όπως και η αγορά αγαθών, διέπεται από το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης, συνεπάγεται ότι η προσφορά εργασίας από τα άτομα, βρίσκεται σε θετική συσχέτιση με τον πραγματικό μισθό, ενώ η ζήτηση εργασίας από τις επιχειρήσεις, αντιθέτως, βρίσκεται σε αρνητική συσχέτιση με τον πραγματικό μισθό. Η ελεύθερη παραβολή προσφοράς και ζήτησης για κάθε τύπο εργασίας καθορίζει ένα μισθό ισορροπίας: εκείνον για τον οποίο η προσφορά ισούται με την ζήτηση.¹⁸

Η ισορροπία αντανακλά τη μέγιστη ικανοποίηση για την επιχείρηση η οποία προσλαμβάνει εργαζομένους, έως ότου η οριακή παραγωγικότητα τους εξισωθεί με τον τρέχοντα μισθό και για τον εργαζόμενο έως ότου η αγοραστική δύναμη της αμοιβής του ανταμείβει την προσπάθειά του. Εάν η αγορά εργασίας είναι τελείως ανταγωνιστική και ελεύθερη από κάθε ρυθμιστικό εμπόδιο, η ελεύθερη διαπραγμάτευση των μισθών έχει ως συνέπεια την προσαρμογή τους, εφόσον δεν έχει επιτευχθεί η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Σε αυτές τις συνθήκες η οικονομία που αντιμετωπίζει πτώση του επιπέδου της δραστηριότητάς της, δεν θα πρέπει να γνωρίζει ανεργία διαρκείας. Η ελάττωση της δραστηριότητας των επιχειρήσεων τις οδηγεί να μειώσουν τη ζήτηση εργασίας: με το προηγούμενο ύψος μισθών, οι επιχειρηματίες είναι διατεθειμένοι να χρησιμοποιήσουν λιγότερα άτομα από την αγορά εργασίας. Η πτώση της ζήτησης εργασίας οδηγεί σε πτώση μισθών μέχρι να αποκατασταθεί η ισορροπία.

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των εργαζομένων για την κάλυψη των διαθέσιμων θέσεων τους οδηγεί να αποδεχτούν πτώση μισθού. Εάν οι μισθοί είναι πλήρως ελαστικοί, η προσαρμογή τους συνεχίζεται μέχρι την ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Κατά συνέπεια μετά τη νέα ισορροπία δε θα υπάρχουν άνεργοι.¹⁹

Πώς όμως μπορεί κανείς να εξηγήσει την ανεργία διαρκείας; Κατά τους νεοφιλελεύθερους η ανεργία εξακολουθεί γιατί απλά υπάρχουν κανονισμοί και ρυθμίσεις που εμποδίζουν την ελεύθερη διαπραγμάτευση των μισθών. Η δύναμη των συνδικάτων, η καθιέρωση ενός ελάχιστου μισθού, οι συλλογικές συμβάσεις και γενικά το δίκαιο εργασίας, περιορίζουν τις δυνατότητες στιγμιαίας προσαρμογής των μισθών. Κατ' αυτούς, η ανελαστικότητα των μισθών είναι η πρωταρχική αιτία της

¹⁸ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.45

¹⁹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.46

ανεργίας. Μη μπορώντας να διαπραγματευτούν ελεύθερα τους μισθούς, οι επιχειρήσεις επιλέγουν την προσαρμογή των θέσεων εργασίας για να ανταπεξέλθουν της ύφεσης.

Οι νέοι άνεργοι, χωρίς ιδιαίτερα προσόντα, δεν μπορούν να βρουν εργασία, εφόσον οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλλουν τον ελάχιστο μισθό, ο οποίος είναι μεγαλύτερος από την παραγωγικότητάς τους. Το ίδιο, οι άνεργοι που προέρχονται από τομείς σε παρακμή και οι οποίοι δεν διαθέτουν προσόντα για τις νέες συνθήκες της οικονομίας, κινδυνεύουν να παραμείνουν στην ανεργία, εφόσον αιτούν μισθούς αντίστοιχους των προηγούμενων τους.²⁰

1.5.2 Η παρεμβατική θεώρηση: κεϋνσιανή ανεργία

Ενώ η κλασική θεώρηση θεωρεί την ανελαστικότητα των μισθών ως την κύρια αιτία της ανεργίας, η κεϋνσιανή προσέγγιση δέχεται ότι το κλειδί του προβλήματος βρίσκεται στο επίπεδο της συνολικής ζήτησης, μη δεχόμενη την ταύτιση αγοράς εργασίας και αγοράς αγαθών.

Η φιλελεύθερη θεώρηση αμφισβητείται σε δύο σημεία: από τη μια η ανελαστικότητα των μισθών μπορεί να αποτελέσει επιδίωξη των ίδιων των επιχειρήσεων, ενώ από την άλλη, η πτώση των μισθών δεν αρκεί για την απορρόφηση της ανεργίας.

Οι ίδιες οι επιχειρήσεις έχουν συμφέρον να παραχωρούν μισθούς αρκετά ανεξάρτητους από τις διακυμάνσεις του οικονομικού κύκλου, το ίδιο, οι εργαζόμενοι είναι συχνά διατεθειμένοι να δεχθούν ένα μέσο μισθό μικρότερο εάν παραμείνει σταθερός, όποιες και αν είναι οι συνθήκες.²¹ Η ανελαστικότητα των μισθών αποτελεί για τους επιχειρηματίες ένα μέσο ελάττωσης του κόστους εργασίας και αύξησης των κερδών. Εξάλλου, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων στην κατάρτιση των εργαζομένων τους είναι συχνά αξιόλογες, σε περιόδους ύφεσης οι εργοδότες αποφεύγουν όσο το δυνατόν να αμφισβητήσουν τις συμβάσεις εργασίας των εμπείρων εργατών ώστε να αποφύγουν τις αποχωρήσεις που θα είχαν ως συνέπεια την απώλεια των προηγηθεισών επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Πρόκειται για τις θεωρίες των

²⁰ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.46

²¹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.46

“υπονοούμενων κεφαλαίων”, “του ανθρώπινου κεφαλαίου” και “του μισθού αποδοτικότητας” αντίστοιχα.²²

Τέλος, οι επιχειρήσεις μπορούν να αρνηθούν την πραγματοποίηση της μείωσης των μισθών εάν εκτιμούν ότι αυτή διακινδυνεύει να αποθαρρύνει τους εργαζομένους και να προκαλέσει πτώση της παραγωγικότητας. Συνολικά, η ανελαστικότητα των μισθών, ως προς την πτώση μπορεί να αντανακλά εκλογικευμένη πρακτική των εργοδοτών κι όχι νομοθετικών ή ρυθμιστικών μηχανισμών που είναι στη διακριτική ευχέρεια της δημόσιας εξουσίας.

Ακόμη κι αν είχαμε πτώση των μισθών, δεν θα επιτυγχάναμε απορρόφηση της ανεργίας. Η πτώση των μισθών δεν παρακινεί μόνο τη ζήτηση εργασίας, αλλά έχει επίσης αρνητικές επιπτώσεις στην ενεργό ζήτηση. Κατά συνέπεια, εάν οι επιχειρήσεις αντιδρούσαν σε μείωση της ζήτησης και της παραγωγής με γενική πτώση των μισθών, θα ακολουθούσε αισθητή μείωση των καταναλωτικών δαπανών. Αυτό θα ανάγκαζε τις επιχειρήσεις παραγωγής καταναλωτικών αγαθών να ελαττώσουν ακόμα περισσότερο την παραγωγή και τη ζήτηση εργασίας, επιβαρύνοντας κατά συνέπεια την ύφεση και την ανεργία. Νέα πτώση μισθών θα ήταν αναγκαία για να επέλθει ισορροπία στην αγορά εργασίας.

Κατά τη δεκαετία του 1980, η επιδίωξη για συγκράτηση των μισθών ήταν της μόδας. Πολλές μελέτες έδειξαν πως σε αρκετές βιομηχανικές χώρες η γενικευμένη πτώση των μισθών προκάλεσε κατ' αρχάς μείωση των θέσεων εργασίας και αύξηση της ανεργίας. Έπρεπε να περάσουν πολλά χρόνια ώστε να έχουμε θετικά αποτελέσματα στις θέσεις εργασίας. Το λάθος της δεκαετίας του 80' (για την Ευρώπη) ήταν αναμφίβολα ότι ξεχάστηκε η πολιτική της στήριξης της ζήτησης στο βωμό των στρατηγικών συγκράτησης των μισθών.²³

Εφόσον το κόστος εργασίας δεν είναι ο κύριος υπεύθυνος της ανεργίας και εφόσον δεν μπορούμε να στηριχθούμε στην ανελαστικότητα των μισθών για την επίτευξη της πλήρους απασχόλησης, οι κενσυναίοι θεωρούν ως το κλειδί του προβλήματος το επίπεδο της ενεργούς ζήτησης.

²² Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.46

²³ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.47

Για δεδομένο κόστος εργασίας, οι επιχειρήσεις θα δεχόντουσαν να προσλάβουν περισσότερο προσωπικό, εάν η πώληση των προϊόντων ήταν αυξημένη. Η λύση της κυκλικής ανεργίας βρίσκεται στην αύξηση της ζήτησης. Αφού δεν υπάρχει κανένας λόγος να αυξηθεί η ζήτηση από μόνη της, έγκειται στο κράτος να παρέμβει να την προκαλέσει με διάφορους τρόπους: αύξηση κοινωνικών παροχών, δημόσιες επενδύσεις, ελάφρυνση φορολογίας, πτώση των επιτοκίων κ.λπ.²⁴

1.5.3 Μαρξιστική προσέγγιση

Για τον Καρλ Μαρξ υπάρχει διαρκώς ένας εφεδρικός βιομηχανικός στρατός. Προέρχεται από την απώλεια θέσεων εργασίας λόγω αύξησης της παραγωγικότητας, από την εξαφάνιση των μικρών ιδιοκτησιών, εμπορικών και βιοτεχνικών, από τον ανταγωνισμό, καθώς και από τους ανέργους των κυκλικών οικονομικών κρίσεων.

Αν και η ανάκαμψη ελαττώνει τον όγκο αυτού του στρατού, δεν εξαφανίζεται τελείως. Το μέγεθος του βιομηχανικού εφεδρικού στρατού βρίσκεται σε θετική συσχέτιση με τον πλούτο και το προλεταριάτο, ενώ η πίεσή του επί των μισθών και η εξαθλίωση του ενεργού βιομηχανικού στρατού είναι ανάλογη του μεγέθους της εφεδρείας.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο κοινωνικός πλούτος, το κεφάλαιο που λειτουργεί, η ένταση της αύξησης του, επομένως και το απόλυτο μέγεθος του προλεταριάτου και η παραγωγική δύναμη της εργασίας του, τόσο μεγαλύτερος είναι και ο βιομηχανικός εφεδρικός στρατός. Η αύξηση της διαθέσιμης εργατικής δύναμης προκαλείται από τις ίδιες αιτίες που προκαλούν την αύξηση της επεκτατικής δύναμης του κεφαλαίου.²⁵

Επομένως το σχετικό μέγεθος του βιομηχανικού εφεδρικού στρατού αυξάνει μαζί με τις δυνάμεις του πλούτου. Όσο μεγαλύτερος είναι όμως αυτός ο εφεδρικός στρατός σε σχέση με τον εν ενεργεία εργατικό στρατό, τόσο μαζικότερος είναι στο σταθεροποιημένο υπερπληθυσμό, που η φτώχεια του είναι αντιστρόφως ανάλογη προς τα βάσανα της δουλειάς του. Τέλος όσο πιο μεγάλο είναι το εξαθλιωμένο στρώμα της εργατικής τάξης και ο βιομηχανικός εφεδρικός στρατός.²⁶

²⁴ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.47

²⁵ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.48

²⁶ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.48

1.5.4 Σύγχρονες ερμηνείες της ανεργίας

Στις σύγχρονες οικονομικές αναλύσεις, οι διάφορες ερμηνείες της ανεργίας δεν θεωρούνται μοναδικές και αντιτιθέμενες. Αντίθετα, δέχονται την ταυτόχρονη ύπαρξη διαφόρων τύπων ανεργίας, που ήδη έχουμε αναφέρει: ανεργία τριβής (ανταποκρίνεται στον ελάχιστο χρόνο αναζήτησης πληροφοριών για την αγορά εργασίας), η κλασική ανεργία (συνδέεται με υψηλό κόστος εργασίας για μερικές κατηγορίες εργαζομένων), η κεϋνσιανή ανεργία (συνδέεται στην ανεπαρκή ενεργό ζήτηση), η διαρθρωτική ανεργία (συνδέεται με την ανεπάρκεια προσαρμογής της κατάρτισης των ατόμων στις ανάγκες των επιχειρήσεων).

1.5.4.1 Η θεωρία της ανισορροπίας ή η γενική ισορροπία σε σταθερές τιμές

Πρόκειται για πρόταση του Edmond Malinvaud και η θέση του στηρίζεται στην απόρριψη της ουσιαστικής υπόθεσης της κλασικής θεωρίας της ισορροπίας, κατά την οποία, σε κάθε περίοδο η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης πραγματοποιείται σε κάθε αγορά, (αγαθών και εργασίας) μέσω της διακύμανσης των τιμών. Υιοθετεί την ακριβώς αντίθετη υπόθεση, δηλαδή αυτήν της ανελαστικότητας των τιμών. Υιοθετεί την ακριβώς αντίθετη υπόθεση, δηλαδή αυτήν της ανελαστικότητας των τιμών για μια βραχεία περίοδο.²⁷

Οι τιμές δεν προσαρμόζονται αρκετά γρήγορα ώστε να επιτευχθεί ισορροπία προσφοράς και ζήτησης κάθε φορά. Η ισορροπία δεν πραγματοποιείται, λοιπόν, με την προσαρμογή των τιμών, αλλά με την τροποποίηση των ποσοτήτων. Πρόκειται για πρόταση σύνθεσης των κλασικών και κεϋνσιανών ιδεών.

²⁷ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.48

Πίνακας 1 : Κλασικής ανεργίας-κεϋνσιανής ανεργίας

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΝΕΡΓΙΑ-ΚΕΥΝΣΙΑΝΗ ΑΝΕΡΓΙΑ		
<i>Αγορά αγαθών</i>		
	Ανεπάρκεια παραγωγής Προσφορά < ζήτησης	Υπερεπάρκεια παραγωγής Προσφορά > ζήτησης
Αγορά εργασίας Ανεργία (προσφορά > ζήτησης)	Κλασική ανεργία	Κεϋνσιανή ανεργία

Η ανεργία είναι αποτέλεσμα της δυσλειτουργίας του οικονομικού συστήματος (δηλαδή φαινόμενο καταρχάς μακροοικονομικά). Υφίσταται κεϋνσιανή ανεργία όταν η υποαπασχόληση αντιπροσωπεύει ανεπάρκεια της ζήτησης αγαθών προς τις επιχειρήσεις. Η κλασική ανεργία, αντίθετα, προέρχεται από την ηθελημένη μείωση της παραγωγής και συνεπώς της απασχόλησης, από τις επιχειρήσεις που θεωρούν ότι η απόδοση του κεφαλαίου είναι ανεπαρκής. Τα ο ενδιαφέρον της ανάλυσης έγκειται στο ότι δείχνει την δυνατότητα συνύπαρξης δύο τύπων ανεργίας και φυσικά τον συνδυασμό των μέσων αντιμετώπισης τους.

Ο συνδυασμός μικρού κόστους εργασίας και μιας αυξημένης ζήτησης μπορεί να περιορίσει ταυτόχρονα και την κλασική και την κεϋνσιανή ανεργία. Παράλληλα μια πολιτική επαγγελματικής κατάρτισης και προσαρμογής του εκπαιδευτικού συστήματος μπορεί να αντιμετωπίσει μακροχρόνια, την διαρθρωτική ανεργία.²⁸

Το πρόβλημα ωστόσο είναι ότι στην Ευρώπη μια τέτοιου είδους μικτή στρατηγική προσκρούει σε ένα μείζον εμπόδιο: κάθε αύξηση της ζήτησης σε μια περιορισμένη χώρα έχει ως συνέπεια την τάχιστη ανισορροπία του εμπορικού ισοζυγίου η οποία

²⁸ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.49

αναγκάζει τις αρχές να μειώσουν την εσωτερική ζήτηση. Μόνο μια συνδυασμένη ανάκαμψη της ζήτησης σε όλες τις Ευρωπαϊκές Χώρες αποτρέπει την εμφάνιση αυτών των ελλειμμάτων, καθώς κάθε μια χώρα αυξάνει τις εισαγωγές της, αλλά αυξάνει ταυτόχρονα και τις εξαγωγές. Στην πρώτη περίπτωση απαιτείται αύξηση της ζήτησης, ενώ στην δεύτερη πρέπει να καλυτερεύσει η αποδοτικότητα των επιχειρήσεων.²⁹

1.5.4.2 Ιδιαιτερότητες και κατακερματισμός της αγοράς εργασίας

Σήμερα, λίγοι είναι οι οικονομολόγοι οι οποίοι εναποθέτουν την πλήρη απασχόληση μόνο σε μια σφόδρα μακροοικονομική πολιτική, ενώ αρκετοί απ' αυτούς θεωρούν ότι η αγορά εργασίας είναι εκείνη που λειτουργεί λιγότερο μέσα στην νεοκλασική λογική της ισορροπίας. Όπως ευφυώς αναφέρει ο Robert Solow (Νόμπελ οικονομίας το 1987) “η αγορά εργασίας δεν μπορεί να ταυτιστεί με την αγορά ψαριών, στρεϊδιών ή βαμβακερών ινών”.

Οι μηχανισμοί της ελεύθερης διακύμανσης των τιμών (εδώ των μισθών), η ισότητα στην πρόσβαση, η διαφάνεια στην πληροφόρηση ή η ενότητα της αγοράς δεν ισχύουν στην πράξη. Αντίθετα με τις αναλύσεις των φιλελεύθερων, όπως του Milton Friedman, ο μισθός δεν είναι αποτέλεσμα της απλής αυτής αντιπαράθεσης προσφοράς και ζήτησης εργασίας. Φαίνεται ότι βρίσκεται σε μικρή συσχέτιση με την εξέλιξη της ανισορροπίας που παρατηρείται στην αγορά εργασίας. Η ελαστικότητα των μισθών εμποδίζεται στην πτώση από την ύπαρξη του κατώτερου μισθού, την δύναμη των συνδικάτων (τουλάχιστον για τους ήδη εργαζόμενους). Η ισότητα στην πρόσβαση και η διαφάνεια ισχύουν λιγότερο στην πράξη, πόσο μάλλον, που η κρίση κατακερμάτισε την αγορά εργασίας σε πολλούς ξεχωριστούς τομείς.³⁰

Ο πρώτος “σταθερός τομέας” αφορά τους ευνοούμενους πληθυσμούς: οι ανισορροπίες είναι περαστικές και συνδέονται με τις δυσκολίες προσλήψεων των επιχειρήσεων και την κοινωνικό-γεωγραφική κινητικότητα του ενεργού πληθυσμού, η ανεργία είναι βραχυχρόνια. Σ’ αυτόν υπάρχει γρήγορη εναλλαγή μεταξύ ενεργού πληθυσμού και αβέβαιων απασχολήσεων (προσωρινές εργασίες, περιοδικές αντικαταστάσεις άλλων εργαζομένων, κτλ) και οδηγεί στην εναλλαγή περιόδων ανεργίας και απασχόλησης.

²⁹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.49

³⁰ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.49

Η ανεργία τείνει να γίνει υποτροπιάζουσα τουλάχιστον για τους πλέον εύθραυστους πληθυσμούς (νέοι, γυναίκες, ανειδίκευτοι, ηλικιωμένοι εργαζόμενοι) και επιμηκύνει τις λίστες αναμονής. Η ευθραυστότητα ορισμένων πληθυσμών σε μια στενή και επιλεκτική αγορά αποτελεί έναν παράγοντα αποκλεισμού για την είσοδο στην εργασία. Αυτή η κατάσταση αντιπροσωπεύει τον τρίτο “τομέα του αποκλεισμού” όπου οι ευκαιρίες εξόδου είναι αντιστρόφως ανάλογες της διάρκειας της ανεργίας.³¹

1.5.4.3 Η κρίση του φορντικού προτύπου

Μια τελευταία σχολή αντιλαμβάνεται την ανεργία ως το αποτέλεσμα της κρίσης του φορντικού τρόπου οργάνωσης εργασίας. Για τους οικονομολόγους αυτούς, το υπόδειγμα διέρχεται κρίση λειτουργίας και η παρούσα λειτουργία αντιπροσωπεύει βαθιές αλλαγές της παραγωγικής μηχανής. Η δυσλειτουργία στον τρόπο οργάνωσης της εργασίας δεν επιτρέπει πλέον την αύξηση της παραγωγικότητας, όπως στο παρελθόν, και το υπόδειγμα γίνεται το ίδιο αντιπαραγωγικό.³²

Πίνακας 2 :Τύποι ισορροπίας σε σταθερές τιμές

ΤΥΠΟΙ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ			
<i>Αγορά Αγαθών</i>			
		Υπεροχή της προσφοράς	Υπεροχή της ζήτησης
Αγορά Εργασίας	Υπεροχή προσφοράς ³³	Κεϋνσιανή ανεργία	Κλασική ανεργία
	Υπεροχή ζήτησης ³⁴		Συνεχής Πληθωρισμός

Η κατάσταση των παγκοσμίων αγορών, όλο και περισσότερων ανταγωνιστικών, διέρχεται από την σταθερή αναζήτηση οφέλους από την αύξηση της παραγωγικότητας, παρά από την ποσοτική επέκταση της παραγωγής.

³¹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.49

³² Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.50

³³ Υπεροχή προσφοράς = Ζήτηση θέσεων απασχόλησης

³⁴ Υπεροχή ζήτησης= Προσφορά θέσεων απασχόλησης

Τέλος, η ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών-παιδεία, υγεία, και τα λοιπά και οι τροποποιήσεις των προτιμήσεων στην κατανάλωση δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν από την μαζική παραγωγή. Αυτή η αποσύνθεση της παραγωγικής μηχανής και η μείωση των λιγότερων εξειδικευμένων θέσεων εργασίας αποτελούν τις πηγές αύξησης της χρονιάς ανεργίας.³⁵

1.5.4.4 Αναδιαμόρφωση-reengineering-reconfiguration

Με σταθερή τεχνολογία η εκλογίκευση της διαδικασίας παραγωγής απομακρύνει ακόμη περισσότερες θέσεις εργασίας. Πρόσφατα μία νέα αντίληψη, η ονομαζόμενη αναδιαμόρφωση (reengineering), εμφανίστηκε και εφαρμόζεται στις Η.Π.Α. Η βασική της ιδέα είναι να ευρεθούν σε επίπεδο επιχείρησης εκείνες οι εργασίες που δύναται να αποτελέσουν την “καρδιά της δραστηριότητας” της, ενώ θα εγκαταλειφθούν ή θα δοθούν υπ’ εργολαβία όλες οι υπόλοιπες. Χωρίς να ληφθεί υπόψη η υπάρχουσα υποδομή, η επιχείρηση αρχίζει από μηδενική βάση προς επίτευξη αυτού του στόχου. Αποτέλεσμα τέτοιων αναδιαρθρώσεων ήταν η θεαματική αύξηση της παραγωγικότητας με την απόλυση του μισού ή των τριών τετάρτων του προσωπικού.³⁶

1.6 Αιτίες της ανεργίας

1.6.1 Η τεχνολογική ανάπτυξη και η εισβολή της μηχανής στην παραγωγική διαδικασία

Σε περιόδους επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, δηλαδή όταν η αύξηση της ανεργίας συμπίπτει με την εμφάνιση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών, γίνεται προσπάθεια να θεωρηθεί η τεχνολογική πρόοδος ως πηγή ανεργίας. Πολλοί οικονομολόγοι βλέπουν ότι υπάρχει μια έντονη στροφή προς τη ζήτηση για ειδικευμένους εργάτες μέσα στις βιομηχανίες. Έτσι, μειώνονται οι μισθοί των λιγότερο ειδικευμένων εργαζομένων και αυξάνεται η ανεργία για τους ανειδίκευτους εργαζομένους. Συνεπώς, φαίνεται ότι η τεχνολογία καταργεί θέσεις εργασίας και δημιουργεί άλλες. Δηλαδή, καταστρέφει θέσεις εργασίας χαμηλού κόστους και

³⁵ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.50

³⁶ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.50

χαμηλής παραγωγικότητας και δημιουργεί άλλες πιο παραγωγικές, εξειδικευμένες και με υψηλότερο μισθό.³⁷

1.6.2 Αστυφιλία και συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα .

Μεταξύ 1971 και 1981 η μείωση του ποσοστού απασχόλησης εξηγείται εν μέρει από την αύξηση του ποσοστού ανεργίας, αλλά κυρίως αποδίδεται στη μετακίνηση του πληθυσμού από τις αγροτικές περιοχές όπου το ποσοστό απασχόλησης είναι υψηλότερο, προς τις αστικές περιοχές όπου το ποσοστό απασχόλησης είναι χαμηλότερο.³⁸

1.6.3 Απουσία οργανωμένης τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η βιομηχανική οικονομία χαρακτηρίζεται από συνεχή τροποποίηση των δομών της απασχόλησης όπως είναι οι μεταβολές των εξειδικεύσεων από την επίδραση των τεχνολογικών αλλαγών, η αναδιανομή κατά κλάδο και η γεωγραφική αναδιανομή της οικονομικής δραστηριότητας μεταξύ περιοχών ή σε διεθνές επίπεδο. Υπεύθυνο για την ανισότητα μεταξύ εξειδικεύσεων των εργαζομένων σε σχέση με τις απαιτήσεις των προσφερόμενων θέσεων εργασίας, είναι το εκπαιδευτικό σύστημα.³⁹

1.7 Επιπτώσεις της ανεργίας

1.7.1 Οικονομική καχεξία και αδυναμία κάλυψης βασικών και μη αναγκών

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε άνεργος απορρέουν από την εξαιρετική σημασία που κατέχει η εργασία στη δομή των σύγχρονων κοινωνιών. Η έλλειψη της συνεπάγεται την έλλειψη εισοδήματος και επομένως των μέσων απόκτησης αγαθών και υπηρεσιών για το άτομο και την οικογένειά του. Κατά συνέπεια σε μια κοινωνία

³⁷ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.56

³⁸ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.56

³⁹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.57

με υψηλό ποσοστό ανεργίας εμφανίζεται σημαντικό πρόβλημα φτώχειας. Πιο συγκεκριμένα οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες που αφορούν όλους τους τομείς της ζωής (στέγαση, ένδυση, εκπαίδευση, ψυχαγωγία κλπ) αυξάνονται και η κοινωνική κινητικότητα μειώνεται. Επακόλουθο της κατάστασης αυτής είναι η αύξηση της κοινωνικής αντιπαλότητας, είτε αυτή εκδηλώνεται είτε όχι.⁴⁰

1.7.2 Βία και εγκληματικότητα

Πολλοί ερευνητές έχουν επιχειρήσει να ερμηνεύσουν τέτοια φαινόμενα. Έχει υποστηριχθεί η άποψη ότι η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να οδηγήσει κάποιον στην παρανομία με στόχο να λύσει το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει. Εναλλακτικά, άλλοι ερευνητές, υποστηρίζουν ότι η ανεργία και η κακοπληρωμένη εργασία κάνουν τις παράνομες επιδιώξεις σχετικά ελκυστικές. Σε κοινωνικό επίπεδο τώρα, όταν ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού είναι άνεργο, με έντονες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες, αντιπαλότητες, δυσφορία και αβεβαιότητα για το μέλλον, παρουσιάζει έντονα φαινόμενα αλλοτρίωσης και ανομίας. Εμφανίζεται χαλάρωση της κοινωνικής συνοχής, αποδυνάμωση των κοινωνικών δεσμών και αντικατάσταση τους με μια διαδικασία αντιπαράθεσης και αποσύνθεσης. Ενώ η εργασία παραμένει στην κορυφή των κοινωνικών αξιών, η διαδικασία της κοινωνικοποίησης – σημαντικό τμήμα της οποίας συντελείται μέσω της εργασίας (εκτός της οικογένειας, της εκπαίδευσης, κλπ) – διαταράσσεται. Διακυβεύεται, επομένως, η διαδικασία ένταξης και ενσωμάτωσης του ατόμου στο σύνολο με συνέπεια τις προαναφερθείσες περιπτώσεις στο άτομο και στην κοινωνία λόγω της χαλάρωσης των κοινωνικών δεσμών.⁴¹

1.7.3 Η ανεργία δημιουργεί το αίσθημα ενοχής και συντελεί στην περιθωριοποίηση του ατόμου.

Λόγω της εξέχουσας θέσης της εργασίας στη ζωή μας, ο άνεργος υφίσταται μια γενικότερη διαδικασία φθοράς και περιθωριοποίησης, ευρισκόμενος σε έναν ευρύτερο φαύλο κύκλο χαμηλού εισοδήματος, κοινωνικής απομόνωσης κοινωνικού

⁴⁰ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.57

⁴¹ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.58

στίγματος, χαμηλού ηθικού, απώλειας αυτοπεποίθησης, ανασφάλειας, αβεβαιότητας για το μέλλον και κινδύνου βλάβης της ψυχικής και σωματικής του υγείας. Απειλείται, επομένως, όχι μόνο με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, αλλά και με κοινωνικό αποκλεισμό. Η περιθωριοποίηση αυτή αυξάνεται όσο αυξάνεται και το διάστημα ανεργίας.

Η απώλεια εργασίας επηρεάζει καταλυτικά την αυτοεκτίμηση των ανέργων όπου αυτό είναι αποτέλεσμα των αλληλένδετων επιδράσεων από τα συναισθήματα ενοχής για την απώλεια της εργασίας και κατά συνέπεια για την απώλεια του εισοδήματος, κάτι που συντελεί στην κοινωνική αποξένωση και στην ψυχολογική δυσθυμία. Καθώς, και οι ψυχολογικές δραστηριότητες του ατόμου περιορίζονται και παίρνουν μορφές που δεν απαιτούν υψηλές δαπάνες. Η αδυναμία των ανέργων να συμμετάσχουν σε πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες της κοινότητάς του, εντείνει το αίσθημα της απομόνωσης που ήδη έχουν. Έτσι, περιορίζουν ακόμα περισσότερο την κοινωνική τους συμμετοχή, η οποία όμως είναι απαραίτητη για την συναισθηματική και υλική υποστήριξη που χρειάζονται κατά την περίοδο της ανεργίας.⁴²

1.8 Τρόποι αντιμετώπισης

1.8.1 Αύξηση επενδύσεων

Προκειμένου οι επιχειρήσεις να αυξήσουν τις επενδύσεις τους, να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους και να δημιουργούν νέες, πρέπει το θεσμικό πλαίσιο των αγορών να αυξάνει την ανταγωνιστική πίεση πάνω στις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα να καθιστά το περιβάλλον φιλικό προς την επιχειρηματική δραστηριότητα. Αυτό μπορεί να γίνει:

Πρώτον, με την προώθηση του ανταγωνισμού, την απλούστευση του ρυθμιστικού και ειδικότερα του φορολογικού περιβάλλοντος, την παροχή κινήτρων και την εξάλειψη των φραγμών στην επιχειρηματικότητα και ιδιαίτερα στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων. Επίσης, άλλα μέτρα για την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος περιλαμβάνουν την υιοθέτηση θεσμικού πλαισίου για την λειτουργία των δημόσιων

⁴² Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.59

επιχειρήσεων και οργανισμών, τη σύσταση υπηρεσίας για τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης στον ευρύ δημόσιο τομέα, και την ενεργοποίηση του νόμου για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.⁴³

Δεύτερον, με την διευκόλυνση της μετάβασης σε μια οικονομία βασισμένη στη γνώση, την ενθάρρυνση της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και την τόνωση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο και σε έρευνα και ανάπτυξη. Ειδικά πάντως όσον αφορά τη διευκόλυνση της μετάβασης σε μια οικονομία της γνώσης, πρέπει να αυξηθούν οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Τρίτον, στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά και στην αύξηση της παραγωγικότητας μπορεί εξάλλου να συμβάλει σημαντικά ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, ώστε αυτή να γίνει πιο αποτελεσματική καθώς και πιο φιλική γενικά προς τους πολίτες, αλλά και ειδικότερα προς τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους.⁴⁴

1.8.2 Σύγχρονος επαγγελματικός προσανατολισμός στο σχολείο

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση, εκτός από τα οικονομικά τους αποτελέσματα και τις επιδράσεις, εξασφαλίζουν επίσης την επίτευξη βασικών κοινωνικών και πολιτιστικών στόχων. Τα θέματα που πρέπει να απασχολήσουν τις πολιτικές του κράτους είναι τα εξής:

- Η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου.
- Η μετάβαση από το σχολείο στην ενεργό ζωή.
- Η επένδυση στην απόκτηση επαγγελματικών προσόντων.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι όταν το επίπεδο της εκπαίδευσης είναι κατώτερο του Λυκείου δεν αποτελεί ικανή προετοιμασία για την άμεση απόκτηση θέσεως εργασίας. Παρόλα αυτά ακόμα και όταν οι νέοι έχουν αποκτήσει επαρκή προσόντα, το πέρασμα τους στην ενεργό ζωή είναι συχνά δύσκολο.⁴⁵

⁴³ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.60

⁴⁴ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.60

⁴⁵ Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις Financial Forum, Αθήνα 1996, σελ.60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Αριθμός ανέργων κατά περιφέρεια.

2.1.1 Αριθμός ανέργων κατά περιφέρεια στο πρώτο εξάμηνο των ετών 2010-2011-2012

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται και αναλύονται τα μηνιαία στοιχεία των εγγεγραμμένων ανέργων στο μητρώο του ΟΑΕΔ στο σύνολο της χώρας και σε επίπεδο περιφέρειας για το πρώτο εξάμηνο των ετών 2010, 2011 καθώς και του 2012.

Το πρώτο εξάμηνο του έτους 2010 το σύνολο των ανέργων κυμάνθηκε από 566.804 άτομα τον μήνα Ιούνιο έως 620.329 άτομα τον μήνα Φεβρουάριο σε όλες τις περιφέρειες. Το 2011 αντίθετα παρατηρήθηκε μια αύξηση στο σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων αφού μόλις το μήνα Μάιο ο αριθμός των ανέργων έφτασε τους 685.000 ποσό ελάχιστο σε σχέση με τους 714.675 ανέργους που παρατηρήθηκαν τον Μάρτιο. Τέλος το πρώτο εξάμηνο του 2012 παρατηρήθηκε μεγαλύτερη αύξηση του αριθμού των ανέργων αφού ο μήνας με τους λιγότερους σχετικά ανέργους ήταν ο Ιανουάριος με 761.769 ενώ ο Μάρτιος κατείχε την πρωτιά με 785.203 ανέργους.

Ο αριθμός των ανέργων, σε όλους τους μήνες του πρώτου εξαμήνου του έτους 2012, είναι μεγαλύτερος από τους αντίστοιχους μήνες του πρώτου εξαμήνου του έτους 2011 καθώς και του 2010.

Αναλυτικότερα τώρα σε επίπεδο περιφέρειας :

- ❖ Η Αττική όπως είναι αναμενόμενο συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων και τις τρεις συνεχόμενες χρονιές. Συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 2010 καταγράφεται ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων 193.227 όσο αναφορά το α' εξάμηνο ενώ το 2011 αντίστοιχα ο Ιούνιος αποτελεί πάλι τον μήνα με το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων με 242.868 δηλαδή 49.641 περισσότερους ανέργους, ενώ δεν αποτελεί εξαίρεση και ο Ιούνιος του 2012 αφού κατέχει τα πρωτεία για το εξάμηνο με αριθμό 288.115.

- ❖ Η Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται και τις τρεις χρονιές στη δεύτερη θέση με τον μεγαλύτερο αριθμό ανέργων. Συγκεκριμένα για το α' εξάμηνο του 2010 ο Φεβρουάριος εμφανίζει τον μεγαλύτερο αριθμό με 129.678 , ενώ τους υπόλοιπους μήνες παρατηρείται μια ελάχιστη μείωση με τον Ιούνιο να κλείνει το εξάμηνο με μείωση του αριθμού των ανέργων της τάξης των 10.723. Για το 2011 όπως επίσης και για το 2012 ο Μάρτιος έχει τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων ανέργων με 148.255 και 155.035 αντίστοιχα, ενώ ο Ιούνιος είναι ο μήνας με τον μικρότερο αριθμό ανέργων για το εξάμηνο του 2011 όπως επίσης και για το εξάμηνο του 2012. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο μέσος όρος των ανέργων του εξαμήνου είναι αυξημένος κατά 27.031 ανέργους για το 2012 σε σχέση με το 2010 .
- ❖ Η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη βρίσκεται στην τρίτη θέση για το 2010 και 2011 με εμφανή λιγότερο αριθμό ανέργων σε σχέση με τις παραπάνω δυο περιφέρειες, ενώ το 2012 την τρίτη θέση την καταλαμβάνει η Δυτική Ελλάδα με ελάχιστη διάφορα στον αριθμό των ανέργων. Ο Φεβρουάριος για το 2010 με 49.954 αποτελεί τον μηνά με το μεγαλύτερο αριθμό ενώ για το 2011 και το 2012 ο Μάρτης με 52.315 και 53.748 αντίστοιχα.
- ❖ Η Θεσσαλία για το α' εξάμηνο του 2010 και 2011 κατέχει την τέταρτη θέση με τον Φεβρουάριο να παρουσιάζει 42.831 αριθμό μεγαλύτερο από τους υπόλοιπους μήνες και τον Μάρτιο αντίστοιχα με 46.446 , ενώ το 2012 βρίσκεται στην πέμπτη θέση παρόλο που παρατηρείται μεγάλη αύξηση του αριθμού των ανέργων με τον Ιούνιο να αγγίζει τους 53.573 έναντι του 39.436 του 2010 με διάφορα 14.137 εγγεγραμμένων ανέργων παραπάνω.
- ❖ Η Δυτική Ελλάδα κλείνει τη πεντάδα με τις περιφέρειες που παρουσιάζουν τον περισσότερο αριθμό ανέργων τόσο για το 2010 όσο και το 2011 , ενώ το 2012 βρίσκεται στην τρίτη θέση. Ο Φεβρουάριος εμφανίζει το 2010 τους περισσότερους με 42.230 ανέργους ενώ ο Ιούνιος εκείνη την χρονιά κλείνει το α' εξάμηνο με μείωση της τάξεως των 2.453 εγγεγραμμένων ανέργων. Το ίδιο όμως δε συμβαίνει και την επομένη χρονιά μιας και ο Ιούνιος έχει 46.688 ανέργους δηλαδή τους περισσότερους εκείνο το εξάμηνο και με διαφορά 0,2 ποσοστιαίων μονάδων. Τέλος το 2012 ο Ιούνιος είναι αυτός που παρουσιάζει

και αυτή τη χρονιά την μεγαλύτερη διαφορά από τους υπόλοιπους μήνες με 53.573 εγγεγραμμένους ανέργους.

- ❖ Η Στερεά Ελλάδα για το α' εξάμηνο του 2010 παρουσιάζει 27.575 τον μήνα Φεβρουάριο ενώ τον Ιούνιο έχει 25.138 ανέργους και ουσιαστικά κλείνει το α' εξάμηνο μια μικρή βαθμιαία πτώση του αριθμού άνεργων με -1,83 ποσοστιαία μεταβολή από τον Μάιο. Στο ίδιο περίπου σκέλος παρατηρείται και ο αριθμός των άνεργων για το 2011 αφού μέχρι τον Μάρτιο παρουσιάζει σταδιακή αύξηση άλλα από εκεί και μετά έχουμε μια μείωση με μεγαλύτερη τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο της τάξεως του - 1,93 τις εκατό. Το 2012 αντίθετα υψηλός αριθμός άνεργων παρατηρείται τους τρεις πρώτους μήνες σε σχέση με τις άλλες δυο χρονιές ενώ ο Ιούνιος κλείνει το α' εξάμηνο του 2012 με σημαντικά μεγάλο αριθμό άνεργων 37.147 για τα δεδομένα της περιφέρειας.
- ❖ Η Κρήτη από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο, εμφανίζει σημαντική μείωση στον αριθμό των εγγεγραμμένων ατόμων και για τα τρία έτη ,καθώς αποτελεί μια από τις περιφέρειες υψηλής τουριστικής δραστηριότητας. Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθεί ότι μόνο τον Φεβρουάριο του 2010φτανει τους 26.351 ενώ τον Ιούνιο κλείνει με σημαντική μείωση της τάξεως του 4.554 ατόμων γεγονός που δείχνει ότι υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες για εποχιακή εργασία. Το ίδιο συμβαίνει και το 2011 αφού η διαφορά του μήνα που παρουσιάζει τον μεγαλύτερο αριθμό σε σχέση με εκείνον που παρουσιάζει τον μικρότερο και σε αυτή την περίπτωση είναι πάλι ο Ιούνιος ,είναι 4.022 άτομα λιγότερα. Αντίστοιχα και για το 2012 που η διαφορά είναι στους 5.090 λιγότερους ανέργους.
- ❖ Η Δυτική Μακεδονία για το 2010 και 2011 παρουσιάζει περίπου τα ίδια δεδομένα για τους ενδιάμεσους μήνες του α' εξαμήνου ,αφού σε αυτούς τους μήνες έχουμε τους περισσότερους ανέργους, ενώ το 2012 παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση κάθε μήνα με μεγαλύτερη αυτή του Ιουνίου , όπου κλείνει το εξάμηνο με 26.803 άτομα, τα οποία είναι εγγεγραμμένα στον Ο.Α.Ε.Δ.

- ❖ Η Πελοπόννησος το 2010 και το 2011 εμφανίζει τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο κυρίως αυτούς τους δυο μήνες των μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων με 23.363 και 27.219 αντίστοιχα. Το 2012 έρχεται και σαν περιφέρεια αλλάζει ο χάρτης της κατανομής των ανέργων, αφού παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση κατά μήνα, κλείνοντας τον Ιούνιο με 31.542 ανέργους, αριθμός που αλλάζει τα δεδομένα της συγκεκριμένης περιφέρειας .
- ❖ Η Ήπειρος μόνο για το 2010 παρουσιάζει μια σταδιακή μείωση του αριθμού των ανέργων μέχρι τον Ιούνιο ,ενώ το 2011 και 2012 αντίστοιχα παρατηρείται μια σημαντική αύξηση κάθε μήνα με το τέλος του εξαμήνου και τις δυο χρονιές να παρουσιάζει το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων. Αυτό εμφανίζεται και στους μέσους όρους των ανέργων για τις τρεις χρονιές αφού μόλις το 2010 έχει μέσο όρο 20.397 ενώ το 2012 εμφανίζει μέσο όρο 25.926 ανέργους ,αριθμοί που δικαιολογούν και σε αυτή την περίπτωση τα δεδομένα που επικρατούν.
- ❖ Το Νότιο Αιγαίο αποτελεί την μοναδική περιφέρεια και για τα τρία έτη που ξεκάνει το εξάμηνο με σχετικά υψηλό αριθμό ανέργων και αυξάνεται σταδιακά μέχρι τον Απρίλιο και μετά πέφτει κατακόρυφα. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα για το 2010 που παρατηρείται μείωση του αριθμού των ανέργων κατά 11.456. Αντίστοιχα αυτό συμβαίνει και για το 2011 και το 2012 με 11.586 και 6495 λιγότερους ανέργους στο κλείσιμο του α΄ εξαμήνου.
- ❖ Τα Ιόνια Νησιά ανήκουν και εκείνα στην κατηγορία που στο τέλος του α΄ εξαμήνου έχουν λιγότερους εγγεγραμμένους ανέργους στις καταστάσεις τους για το τα τρία έτη γεγονός που προφανώς αντανακλά τον εποχικό αλλά και αδήλωτο χαρακτήρα της απασχόλησης και της οικονομικής δραστηριότητας στις περιφέρειες αυτές . Ο Μάρτιος και ο Απρίλιος είναι οι μήνες με τον μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων και στις τρεις περιπτώσεις .
- ❖ Το Βόρειο Αιγαίο αποτελεί μια από τις περιφέρειες υψηλής τουριστικής δραστηριότητας και για αυτό παρουσιάζει και τους τρεις τελευταίους μήνες μια μείωση στον αριθμό των ανέργων μικρή βεβαία άλλα αυτό εξαρτάται και από τον αριθμό των κατοίκων της συγκεκριμένης περιφέρειας. Ο αριθμός των

ανέργων κυμαίνεται από 6.768 τον Μάιο του 2010 έως και το μεγαλύτερο 10.713 το Μάρτιο του 2011, και για τις τρεις χρονιές όσο αναφορά το α΄ εξάμηνο.

Παρακάτω παρατίθενται αναλυτικά οι πινάκες που καταγράφουν των αριθμό των ανέργων σε όλες τις προαναφερθείσες περιφέρειες για το α΄ εξάμηνο 2010, 2011 καθώς και του 2012 σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που δημοσίευσε ο Ο.Α.Ε.Δ.

Πίνακας 3:Αριθμός ανέργων πρώτου εξαμήνου 2010⁴⁶

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ Α'ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2010						
	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	8.006	8.032	7.622	7.485	6.768	6.789
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	13.500	13.665	12.291	10.680	8.100	6.845
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	20.852	20.993	19.612	17.137	12.254	9.537
ΗΠΕΙΡΟΣ	20.998	21.263	20.303	20.559	19.810	19.449
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	23.087	23.363	22.613	22.573	21.432	21.375
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	24.845	25.338	24.934	24.746	23.118	22.340
ΚΡΗΤΗ	25.945	26.351	25.518	24.649	22.173	21.797
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	27.574	27.575	26.395	26.305	25.606	25.138
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	41.081	41.230	39.760	40.255	39.046	38.891
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	42.409	42.831	41.889	42.111	40.481	39.436
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	48.880	49.454	47.448	46.582	43.875	43.025
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	128.561	129.678	125.665	125.921	121.525	118.955
ΑΤΤΙΚΗ	189.548	190.556	187.689	190.725	188.532	193.227
ΣΥΝΟΛΟ	615.286	620.329	601.739	599.728	572.720	566.804

⁴⁶ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

Πίνακας 4: Αριθμός ανέργων πρώτου εξαμήνου 2011⁴⁷

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2011						
	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	10.194	10.290	10.713	10.311	9.317	9.083
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	10.977	11.059	11.406	10.327	9.176	8.369
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	22.151	22.315	22.884	19.166	14.040	11.298
ΗΠΕΙΡΟΣ	22.764	22.885	24.065	23.967	23.405	23.259
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	25.622	25.957	27.219	27.015	26.279	26.295
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	25.912	26.011	26.909	26.624	25.758	25.337
ΚΡΗΤΗ	29.091	29.403	30.485	29.126	27.046	26.463
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	30.024	30.140	31.046	30.874	30.278	29.996
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	44.147	44.205	45.927	46.178	45.705	46.688
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	44.549	44.845	46.446	46.297	45.464	45.854
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	51.202	51.182	52.315	51.685	49.711	49.591
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	143.609	144.307	148.255	146.114	142.777	142.072
ΑΤΤΙΚΗ	229.316	229.897	237.005	237.134	236.044	242.868
ΣΥΝΟΛΟ	689.558	692.496	714.675	704.818	685.000	687.173

Πίνακας 5: Αριθμός ανέργων πρώτου εξαμήνου 2012⁴⁸

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2012						
	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	9.890	9.953	10.379	10.461	10.330	9.924

⁴⁷ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

⁴⁸ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=e

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	12.520	12.602	12.770	11.469	9.681	8.925
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	17.021	17.364	17.172	14.759	11.986	10.869
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	25.158	25.397	25.620	26.045	26.353	26.803
ΗΠΕΙΡΟΣ	25.293	25.404	26.224	26.195	26.229	26.215
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	29.155	29.607	30.521	30.887	31.183	31.542
ΚΡΗΤΗ	34.431	35.284	35.792	33.274	30.749	30.702
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	35.104	35.500	36.276	36.194	36.565	37.147
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	49.935	50.713	52.098	52.405	52.845	53.573
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	51.578	53.056	53.748	52.631	51.593	50.568
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	51.636	52.389	53.660	54.669	55.428	56.337
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	151.775	152.929	155.035	153.670	153.109	151.773
ΑΤΤΙΚΗ	268.273	270.171	275.908	275.740	280.256	288.115
ΣΥΝΟΛΟ	761.769	770.369	785.203	778.399	776.307	782.493

2.2.2 Αριθμός ανέργων κατά περιφέρεια στο δεύτερο εξάμηνο των ετών 2010-2011-2012

Παρακάτω παρουσιάζονται και αναλύονται τα μηνιαία στοιχεία των εγγεγραμμένων ανέργων στο μητρώο του Ο.Α.Ε.Δ στο σύνολο της χώρας και σε επίπεδο περιφέρειας για το δεύτερο εξάμηνο των ετών 2010, 2011 καθώς και του 2012.

Το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2010 ο αριθμός των ανέργων κυμάνθηκε από 569.222 άτομα τον μήνα Αύγουστο έως 653.552 άτομα τον μήνα Δεκέμβριο. Αντίστοιχα το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2011 ο αριθμός των ανέργων κυμάνθηκε από 693.329 άτομα τον Αύγουστο έως 730.621 άτομα τον μήνα Δεκέμβριο. Το 2012 χαμηλότερο σύνολο των ανέργων αυτή τη φορά καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο με 772.579 ενώ το μεγαλύτερο για ακόμα μια φορά τον Δεκέμβριο με 797.578.

Συγκεκριμένα τώρα σε επίπεδο περιφέρειας για το β' εξάμηνο των ετών αυτών έχουμε τα εξής :

- ❖ Η Αττική για το 2010 και 2011 εμφανίζει το μήνα Δεκέμβριο το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων με 219.744 και 257.881 αντίστοιχα , ενώ ο Ιούλιος για το 2010 εμφανίζει το μικρότερο αριθμό με 197.984 και ο Οκτώβριος του 2011 με 248.779. Σε αντίθεση τώρα με το προηγούμενα ο Δεκέμβριος δεν εμφανίζει τη μεγαλύτερη συγκέντρωση ανέργων αλλά ο Ιούλιος με 297.922 πρωτοφανές ποσό αν σκεφτεί κανείς ότι το 2010 είχε 100.000 άτομα λιγότερα

- ❖ Η Κεντρική Μακεδονία συνεχίζει και για το δεύτερο εξάμηνο των τριών αυτών ετών να κατέχει την δεύτερη θέση σε ποσοστά ανεργίας. Σε αυτά τα έτη ο χαμηλότερος αριθμός καταγράφεται το Αύγουστο του 2010 με 117.403 άτομα στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ , ενώ όπως είναι αναμενόμενο ο Δεκέμβριος του 2012 είναι και για αυτή την περιφέρεια ο μήνας με το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων αφού φτάνει τους 155.745 . Το 2012 κατά την διάρκεια του εξαμήνου ο μόνος μήνας που παρουσιάζει μείωση είναι ο Σεπτέμβριος κατά 1.193 άτομα λιγότερα εγγεγραμμένα. .Απότομη αύξηση των εγγεγραμμένων εμφανίζεται το τελευταίο τρίμηνο του 2010 αφού κάθε μηνά προστίθενται περίπου 5.000 άτομα
- ❖ Η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη πέρα από το α΄ εξάμηνο κατέχει την τρίτη θέση και για το β΄ εξάμηνο. Το 2010 έχει μια ανοδική πορεία με εξαίρεση μόνο τον Αύγουστο που παρατηρείται μια ελάχιστη μείωση κατά 520 άτομα λιγότερα, αν σκεφτεί κανείς ότι μέσα σε τρεις μήνες αυξάνεται κατά 6.780 άτομα και κλείνει το 2010 με 48.557 ανέργους. Για το 2011 και το 2012 ίσως αποτελεί την μονή περιφέρεια της Ελλάδας που δεν αυξήθηκε ο αριθμός των ανέργων το 2012 αλλά παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση το 2011 με 49.607 να φτάνουν το Ιούλιο έναντι του 48.176 του 2012.
- ❖ Η Θεσσαλία και το δεύτερο εξάμηνο του 2010- 2011-2012 παρουσιάζει μια αύξηση στους εγγεγραμμένους ανέργους ανάλογη με την αύξηση που παρουσιάζουν και οι άλλες περιφέρειες. Επιπροσθέτως αξίζει να σημειωθεί ότι ο μέσος όρος των ανέργων αυξάνεται για το 2011 κατά 6210 άτομα και άλλους 6.733 μέσο όρο για το 2012 κλείνοντας το έτος με 53.334 κατά μέσο όρο ανέργους
- ❖ Η Δυτική Ελλάδα παρουσιάζει στο β΄ εξάμηνο του 2011 και του 2012 αυξομειώσεις κυρίως τους φθινοπωρινούς μήνες . Αξιοσημείωτο είναι το ότι τον Ιούλιο του 2012 παρουσιάζει το μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων της τριετίας με 56.667 ενώ το μικρότερο τον Ιούλιο πάλι αλλά του 2010, γεγονός το οποίο είναι αντιφατικό με τα μέχρι τώρα δεδομένα για τον μηνά Ιούλιο.

- ❖ Η Στερεά Ελλάδα για το 2010 και 2011 παρουσιάζει μια σταθερή αύξηση στον αριθμό των εγγεγραμμένων στο τέλος κάθε μήνα και με το αριθμό τον Δεκέμβριο του 2011 να αγγίζει τους 33.401 ανέργους. Αντίθετα στην εικόνα που είχε διαμορφωθεί για τον αριθμό των ανέργων έρχεται να ανατρέψει η εικόνα που παρουσιάζει το δεύτερο μισό του 2012 με να μην αυξημένο σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά αριθμό αλλά μείωση του αριθμού των εγγεγραμμένων κατά την διάρκεια του φθινοπώρου
- ❖ Η Κρήτη όπως είναι αναμενόμενο και τις τρεις χρονιές κατά την διάρκεια των μηνών του καλοκαιριού εμφανίζει λιγότερο αριθμό ανέργων από αυτό που παρουσιάζει τον χειμώνα. Παρόλο αυτά όμως την ουσιαστική εικόνα την δείχνει ο Δεκέμβριος ο οποίος και στις τρεις περιπτώσεις παρουσιάζει περίπου 5.000 παραπάνω ανέργους από ότι είχε ο Ιούλιος , γεγονός που δικαιολογεί την μορφή και την εικόνα της εποχιακής εργασίας .
- ❖ Η Δυτική Μακεδονία και τις τρεις χρόνιες παρουσιάζει για τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο μια μείωση στον αριθμό των ανέργων. Ενδεικτικά για το 2010 είναι ο μονός χρόνος που κλείνει με μεγαλύτερο αριθμό τον μήνα Δεκέμβριο από ότι ο πρώτος μήνας του πρώτου εξαμήνου. Αντίθετα το 2011 και 2012 ο μήνας Δεκέμβριος κλείνει με λιγότερους από ότι ο Ιούλιος , με την διαφορά τους να κυμαίνεται στους 1833 λιγότερους ανέργους για το 2012.
- ❖ Η Πελοπόννησος για το 2010 παρουσιάζει μόνο τον Αύγουστο μια μείωση της τάξης των 484 ανέργων , ενώ μετά μέχρι το τέλος του έτους αυξάνεται σημαντικά ο αριθμός των ανέργων κατά 3.389 σε σχέση με τον Αύγουστο κ φτάνει τους 24.314 . Το 2011 και το 2012 ενώ έχει αυξηθεί ο μέσος όρος σε 26.645 και 30.688 αντίστοιχα, δεν παρουσιάζονται αυτές οι αυξομειώσεις στο δεύτερο εξάμηνο όπως είχαν εμφανιστεί το 2010.
- ❖ Η Ήπειρος ανήκει και εκείνη στις περιφέρειες που τον Δεκέμβριο συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο αριθμό ανέργων τόσο για το 2010 όσο και για το 2011. Ο Αύγουστος του 2010 είναι ο μήνας με τον λιγότερο αριθμό εγγεγραμμένων με 19.028 και με 23.620 τον Οκτώβριο του 2011. Το 2012 όπως έχει παρατηρηθεί και σε άλλες περιφέρειες ο μήνας που συγκεντρώνει

το μεγαλύτερο αριθμό είναι ο Ιούλιος και όχι ο Δεκέμβριος με 26.191 έναντι 25.030 .

- ❖ Το Νότιο Αιγαίο και στις τρεις χρονιές μέχρι τον Σεπτέμβριο παρουσιάζει σημαντική μείωση στον αριθμό των εγγεγραμμένων λόγω της εποχιακής απασχόλησης όπως προαναφέρθηκε και πιο πάνω. Του υπόλοιπους μήνες όμως μέχρι το τέλος του έτους παρουσιάζει σημαντική αύξηση μέχρι και 10.000 παραπάνω άνεργους. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αντίθεση με τις άλλες περιφέρειες που το 2012 εμφανίζουν τους περισσότερους άνεργους , εκείνο έχει τους περισσότερους το Δεκέμβριο του 2010 με 19.854 .
- ❖ Το Βόρειο Αιγαίο τώρα παρουσιάζει μια αύξηση στους μέσους όρους των ανέργων αφού το 2010 ο αριθμός ανέρχεται στους 7.979 άνεργους ενώ το 2011 ο αριθμός αυτός αυξάνεται σημαντικά κατά 1.044 παραπάνω , ενώ κλείνει το 2012 με 9.583 άνεργους κατά μέσο όρο.
- ❖ Τα Ιόνια Νησιά στο δεύτερο εξάμηνο των ετών αυτών καταλαμβάνουν την τελευταία θέση σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο που για τρεις συνεχόμενες χρονιές κατείχε το Βόρειο Αιγαίο. Επίσης την πρωτιά για την μεγαλύτερη διαφορά των ανέργων στο εξάμηνο αυτό κατέχει το 2012 αφού ο αριθμός ανέρχεται στους 3.444 παραπάνω άνεργους από ότι είχε ο Ιούλιος ,ενώ το 2011 είναι αυτό που έχει την μικρότερη διαφορά στην τριετία αυτή με 3.273.

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικότερα και οι πινάκες για το δεύτερο εξάμηνο των ετών αυτών για όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας.

Πίνακας 6: Αριθμός ανέργων δεύτερου εξαμήνου 2010⁴⁹

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010						
	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	6.693	6.491	6.830	7.987	9.254	10.115
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	6.834	6.737	7.067	8.274	9.267	9.696
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	9.085	8.563	9.312	13.412	16.435	19.854
ΗΠΕΙΡΟΣ	19.343	19.028	19.213	19.893	20.376	21.354

⁴⁹ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	21.409	20.925	21.436	22.490	23.380	24.314
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	22.428	22.289	22.079	22.018	22.325	24.269
ΚΡΗΤΗ	22.487	22.503	22.689	23.581	25.587	27.351
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	25.179	25.360	26.192	26.929	27.604	28.604
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	39.094	39.294	40.113	40.750	40.975	42.494
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	39.138	38.880	39.635	40.089	40.170	41.643
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	42.298	41.777	42.365	44.172	45.695	48.557
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	117.770	117.403	122.076	125.730	130.446	135.557
ΑΤΤΙΚΗ	197.984	199.972	208.206	213.924	215.787	219.744
ΣΥΝΟΛΟ	569.742	569.222	587.213	609.249	627.301	653.552

Πίνακας 7: Αριθμός ανέργων δεύτερου εξαμήνου 2011⁵⁰

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011						
	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	8.340	8.038	8.181	8.736	10.973	11.613
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	9.108	8.867	8.666	8.745	9.218	9.534
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	10.602	9.784	9.841	11.344	13.477	15.554
ΗΠΕΙΡΟΣ	23.894	23.766	23.748	23.620	23.822	23.955
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	25.140	24.637	24.321	23.867	24.017	24.294
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	26.680	25.966	26.016	26.153	27.311	27.743
ΚΡΗΤΗ	27.508	27.479	27.266	27.626	29.742	32.965
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	30.616	30.238	31.254	31.417	32.271	33.401
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	46.398	46.237	46.301	46.111	46.810	47.752
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	48.147	47.615	47.418	47.492	48.389	49.441
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	49.607	49.103	48.706	47.975	48.835	49.244
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	142.599	142.030	142.604	141.552	145.060	147.244
ΑΤΤΙΚΗ	251.019	249.569	250.937	248.779	255.768	257.881
ΣΥΝΟΛΟ	699.658	693.329	695.259	693.417	715.693	730.621

Πίνακας 8: Αριθμός ανέργων δεύτερου εξαμήνου 2012⁵¹

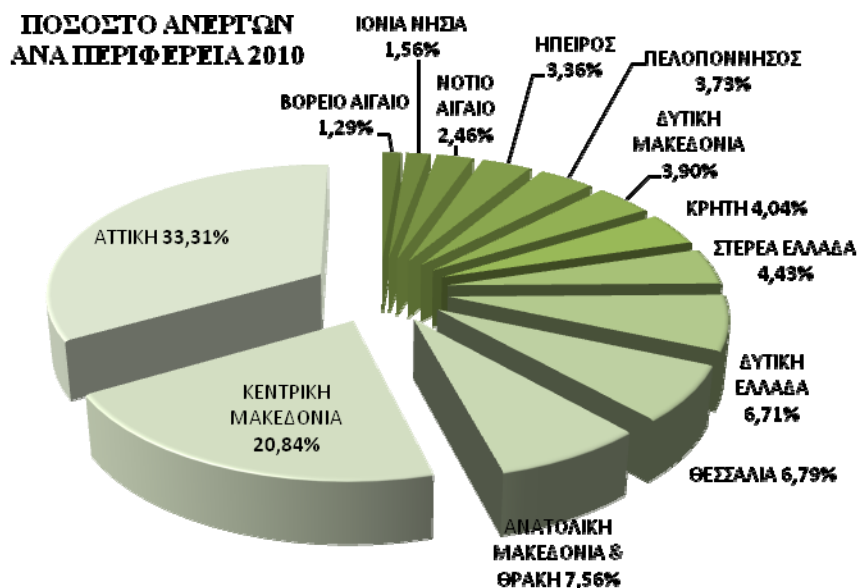
⁵⁰ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

⁵¹ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012						
	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	9.110	8.796	8.419	9.605	11.444	12.554
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	9.409	9.240	9.187	9.340	9.809	10.510
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	10.196	9.514	9.478	11.176	13.174	14.741
ΗΠΕΙΡΟΣ	26.191	25.666	24.993	24.696	24.883	25.030
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	27.321	27.115	25.945	25.486	24.977	25.488
ΚΡΗΤΗ	31.347	31.192	30.441	30.573	32.728	34.787
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	31.953	30.708	29.800	30.293	30.533	30.840
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	38.256	37.165	36.821	36.816	37.308	37.397
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	48.176	47.132	45.967	46.624	47.043	51.463
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	54.559	54.312	53.119	52.552	52.719	52.746
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	56.667	55.740	54.507	54.987	54.505	55.151
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	153.817	153.965	152.572	154.630	155.296	155.745
ΑΤΤΙΚΗ	297.922	296.490	291.330	290.990	291.817	291.126
ΣΥΝΟΛΟ	794.924	787.035	772.579	777.768	786.236	797.578

Ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων και στα δύο εξάμηνα καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η πλειοψηφία των εγγεγραμμένων στο μητρώο του ΟΑΕΔ είναι άνεργοι, με ένα μικρό ποσοστό να καταγράφεται στους μη αναζητούντες εργασία.

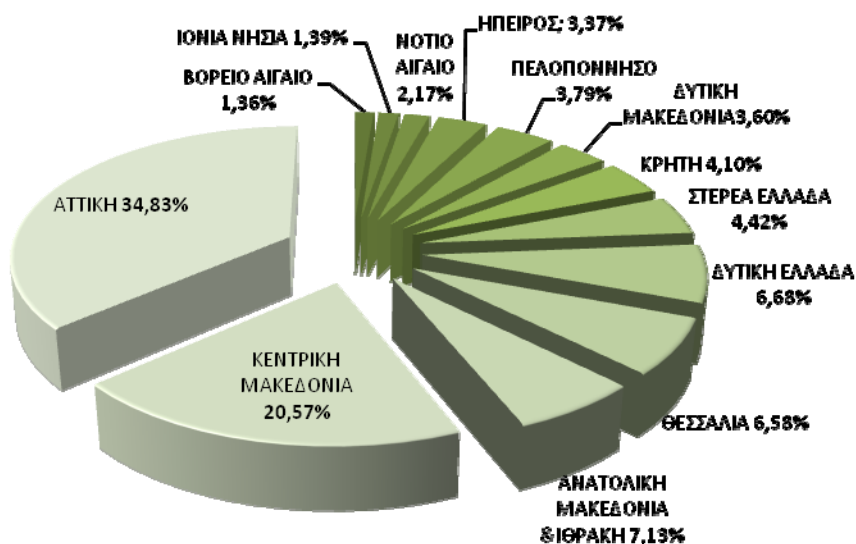
Στη συνέχεια παρουσιάζεται με τα παρακάτω γραφήματα η καθαρή εικόνα για το σύνολο του κάθε έτους, που παρουσιάζουν οι περιφέρειες της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστό ανέργων ανά περιφέρεια 2010

Η Αττική όπως είναι αναμενόμενο καταλαμβάνει για το 2010 την πρώτη θέση με 33,31% ενώ η Κεντρική Μακεδονία την δεύτερη με 20,84% , όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα.

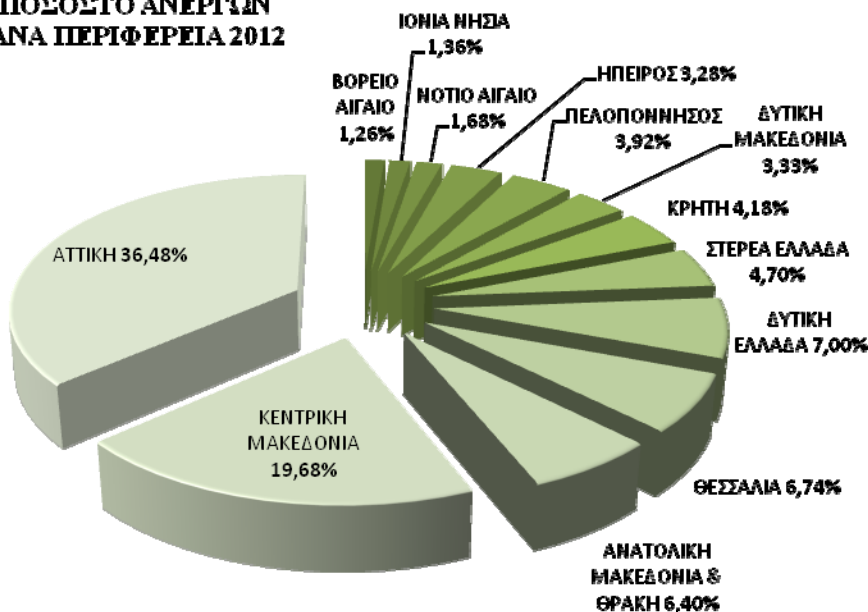
**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ
ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2011**

Διάγραμμα 2: Ποσοστό ανέργων ανά περιφέρεια 2011

Για το 2011 συνεχίζει να έχει την πρωτιά η Αττική άλλα παρατηρούμε μια ελάχιστη μείωση στο ποσοστό της Κεντρικής Μακεδονίας κατά 0.27% έναντι της περσινής χρόνιας .Επίσης ελάχιστη μείωση επέρχεται και στις περιφέρειες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Θεσσαλίας , της Δυτικής Ελλάδας και τέλος της Δυτικής Μακεδονίας. Αντίθετα ελάχιστη αύξηση παρουσιάζουν οι νησιώτικες περιοχές καθώς και οι Πελοπόννησος.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ
ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2012**

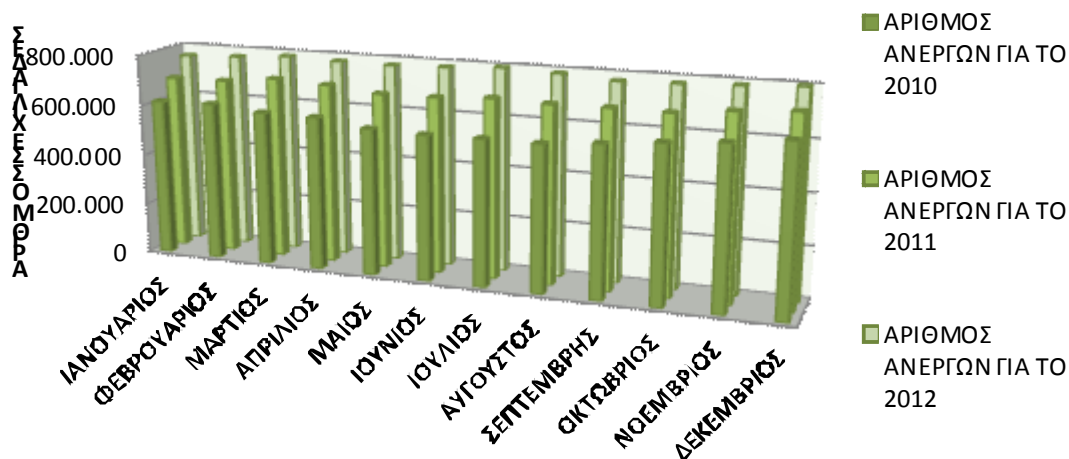

Διάγραμμα 3:Ποσοστό ανέργων ανά περιφέρεια 2012

Τέλος για το 2012 έχουμε για την Αττική με 36,48 % εγγεγραμμένους ανέργους , πόσο πρωτοφανές ενώ παρατηρούμε από το παραπάνω διάγραμμα ότι παίρνει το ποσοστό από τις άλλες περιφέρειες καθώς παρατηρείται σε αυτές μια μείωση. Από την άλλη όμως το γεγονός ότι μειώνεται το ποσοστό στις άλλες περιφέρειες δεν σημαίνει και ότι μειώνεται και ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων.

Κλείνοντας την ανάλυση για το αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ αξίζει να παρουσιαστεί και διαγραμματικά η συνολική εικόνα και για τα τρία έτη κατά μήνα σε όλες τις περιφέρειες

**ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ
ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ 2010-11-12**

Διάγραμμα 4: Σύνολο ανεργίας ανά μήνα για όλες τις περιφέρειες για το 2010-2011-2012

Αυτό που φαίνεται με μια ματιά είναι ότι κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες και τις τρεις χρονιές έχουμε μια σταδιακή υποχώρηση στον αριθμό των ανέργων με εξαίρεση ίσως τον Ιούλιο του 2012 που σχεδόν ταυτίζεται με τον Δεκέμβριο του 2012. Επίσης ότι με δεδομένο της συνθήκης που επικρατούν είναι αναμενόμενο να παρατηρείται αυτή η σταδιακή αύξηση των ανέργων τις τρεις αυτές χρονιές.

2.2 Κατανομή των εγγεγραμμένων ανέργων κατά φύλο, μήνα

Στην ενότητα αυτή θα γίνει αναφορά στον αριθμό των ανέργων από την πλευρά των ανδρών και των γυναικών για κάθε μήνα για το 2011 και 2012.

Για του άνδρες παρατηρούμε κατά την διάρκεια του 2011 ότι τον μήνα Αύγουστο κατέχουν το μικρότερο αριθμό από τους υπόλοιπους μήνες σε σχέση με τον Μάρτιο όπου παρουσιάζονται με 314.741 εγγεγραμμένους. Από τον Μάιο μέχρι τον Αύγουστο παρουσιάζουν μια συνεχόμενη μείωση , γεγονός που αναδεικνύει ότι εμφανίζονται περισσότερες ευκαιρίες εργασίας κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σε σχέση με τους υπόλοιπους.

Για το 2012 οι άνεργοι εγγεγραμμένοι άνδρες παρουσιάζουν μια αναμενόμενη αύξηση κατά την διάρκεια του έτους. Συγκεκριμένα ο μήνας με τους λιγότερους εγγεγραμμένους είναι ο Σεπτέμβριος με 320.345 , ενώ ο Απρίλιος με τους περισσότερους με 338.6122. Από τον Μάιο μέχρι τον Σεπτέμβριο έχουμε και σε αυτή τη χρονιά μια μείωση , ενώ μέχρι το τέλος του έτους η μείωση αυτή σταδιακά φεύγει και κλείνει ο Δεκέμβριος με τα ίδια περίπου δεδομένα που επικρατούσαν και τον Απρίλιο.

Και στις δυο αυτές χρονιές ο μέσος όρος για το 2011 ανέρχεται στους 273.909 ενώ το 2012 στους 331.346 , δηλαδή ουσιαστικά υπάρχει αύξηση κατά 57.437.

Για τις γυναίκες βλέπουμε ότι ο αριθμός των εγγεγραμμένων γυναικών είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τους άνδρες.

Για το 2011 παρατηρούμε ότι κάθε μήνα υπάρχουν αυξομειώσεις δηλαδή παραδείγματος χάρι τον Απρίλιο να έχει 393.388 μετά τον Μάιο να μειώνεται κατά 8.372 και τον Ιούνιο να φτάνει πάλι στα ίδια επίπεδα του Απριλίου και ακόμα περισσότερα με 395.596. Την μικρότερη τιμή την καταλαμβάνει τον μήνα Μάιο ενώ την μεγαλύτερη το Δεκέμβριο με 418.796.

Για το 2012 τον Ιανουάριο σε σχέση με τον Δεκέμβριο αυξάνεται κατά πολύ ο αριθμός των γυναικών κατά 13.699 και όποτε όπως είναι αναμενόμενο συνεχίζεται αυτή η ανοδική πορεία όλη την διάρκεια του 2012. Η μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με το 2011 επέρχεται τον Ιούνιο αφού ο αριθμός αυξάνεται κατά 57.699.

Στις δυο αυτές χρονιές ο μέσος όρος για το 2011 είναι 402.466 ενώ για το 2012 είναι κατά 47.076 περισσότερος.

Παρακάτω παρατίθεται αναλυτικά ο πίνακας με τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανδρών καθώς και γυναικών στο σύνολο όλων περιφερειών για το 2011 και το 2012.

Πίνακας 9:Αριθμός και ποσοστό ανδρών και γυναικών ανά μηνά για τα έτη 2011-2012⁵²

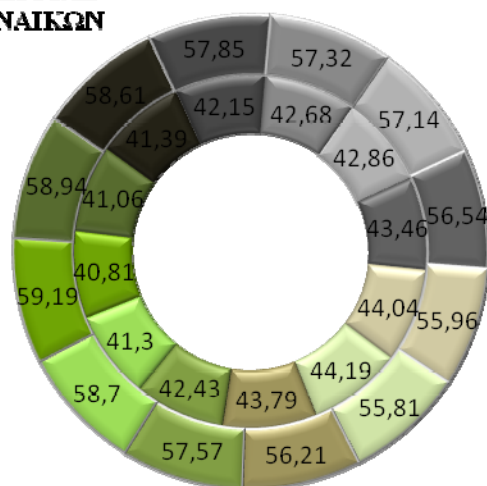
ΜΗΝΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ				ΓΥΝΑΙΚΕΣ			
	2011		2012		2011		2012	
	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	295.529	42,86	329.274	43,22	394.029	57,14	432.495	56,78
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	300.951	43,46	335.721	43,58	391.545	56,54	434.648	56,42
ΜΑΡΤΙΟΣ	314.741	44,04	343.054	43,69	399.934	55,96	442.149	56,31

⁵² http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

ΑΠΡΙΛΙΟΣ	311.430	44,19	338.612	43,50	393.388	55,81	439.787	56,50
ΜΑΪΟΣ	299.984	43,79	334.159	43,04	385.016	56,21	442.148	56,96
ΙΟΥΝΙΟΣ	291.577	42,43	329.198	42,07	395.596	57,57	453.295	57,93
ΙΟΥΛΙΟΣ	288.961	41,30	329.329	41,40	410.697	58,70	465.595	58,60
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	282.935	40,81	324.876	41,30	410.394	59,19	462.159	58,70
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	285.486	41,06	320.245	41,46	409.773	58,94	452.334	58,54
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	287.026	41,39	324.495	41,72	406.391	58,61	453.273	58,28
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	301.659	42,15	329.946	41,97	414.034	57,85	456.290	58,03
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	311.825	42,68	337.242	42,28	418.796	57,32	460.336	57,71

Στη συνέχεια παρουσιάζεται και διαγραμματικά η κατανομή των εγγεγραμμένων ανδρών και γυναικών για τα έτη αυτά που αναλύουμε.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΝ & ΓΥΝΑΙΚΩΝ
2011**

- ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
- ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
- ΜΑΡΤΙΟΣ
- ΑΠΡΙΛΙΟΣ
- ΜΑΪΟΣ
- ΙΟΥΝΙΟΣ
- ΙΟΥΛΙΟΣ
- ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
- ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
- ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
- ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
- ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Διάγραμμα 5: Ποσοστό ανεργίας για άνδρες και γυναίκες για το 2011

Όπως είναι αναμενόμενο τα ποσοστά των γυναικών είναι μεγαλύτερα κατά πολύ από αυτά των ανδρών. Η μεγαλύτερη απόκλιση για το 2011 εμφανίζεται τον μήνα Αύγουστο αφού το ποσοστό των γυναικών ανέρχεται στο 59,19 % σε αντίθεση με το 40,81% των ανδρών. Είναι προφανές ότι οι γυναίκες είναι αυτές που υποφέρουν πιο

πολύ από την ανεργία αφού είναι πιο δύσκολο να βρουν μια δουλειά, ακόμα και εποχιακή καθώς και από τα παραπάνω φαίνεται ότι κατά την διάρκεια του έτους δεν παρουσιάζουν σημαντικές αλλαγές.

Για άλλη μια φορά και το 2012 το ποσοστό των γυναικών καταλαμβάνει την μεγαλύτερη θέση στο γράφημα. Ο μήνας με την μικρότερη απόκλιση είναι ο Μάρτιος με 43,69% για τους άνδρες και 12,69 % παραπάνω για τις γυναίκες. Αντίθετα ο Αύγουστος πάλι είναι ο μήνας με την μεγαλύτερη διαφορά αφού είναι εγγεγραμμένες γυναίκες παραπάνω κατά 137.283

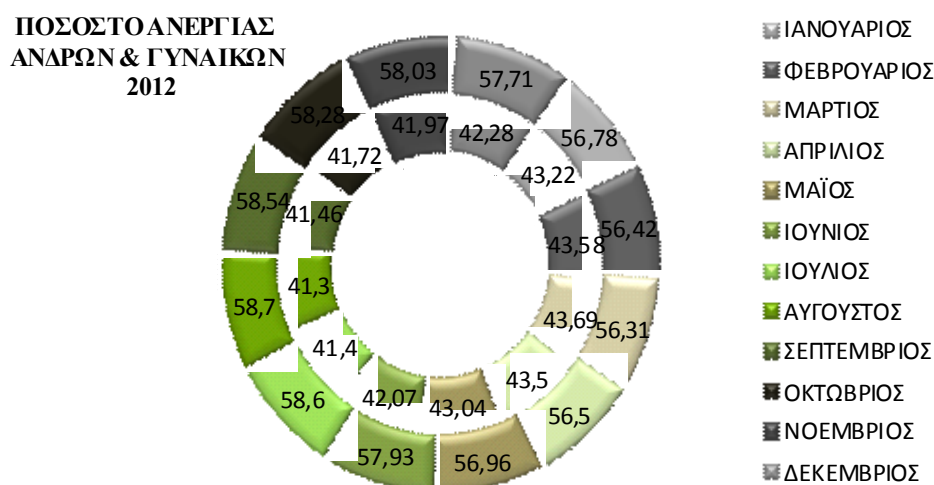
2.3 Αριθμός ανέργων ανά ηλικία

Στη συνέχεια θα γίνει ανάλυση για τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων ως προς

Διάγραμμα 6: Ποσοστό ανεργίας για άνδρες και γυναίκες για το 2012

την ηλικία τους.

- ❖ Για την ηλικιακή ομάδα κάτω των 30 ετών για το 2011 παρατηρείται μία αύξηση από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο με τον αριθμό των ανέργων νέων να φτάνει τους 199.670, δηλαδή 4.624 περισσότεροι από ότι καταγράφηκαν την αρχή του έτους. Η διαφορά είναι μεγαλύτερη όταν συγκριθεί ο αριθμός των ανέργων για τον πρώτο μήνα για τα έτη 2011 και 2012 σε σχέση με τον τελευταίο για τα αντίστοιχα έτη. Εκεί διαπιστώνεται ότι τον Ιανουάριο του 2011 οι άνεργοι είναι 195.046 και τον ίδιο μήνα την

επόμενη χρονιά 206.488 δηλαδή 11.442 άτομα περισσότερα. Η ψαλίδα κλείνει λίγο όταν γίνει σύγκριση του Δεκεμβρίου του 2011 που έχει 199.670 άτομα με τον αντίστοιχο μήνα για το 2012 που έχει 203.835 άτομα, όπου εκεί η διαφορά είναι 4.165 άτομα.

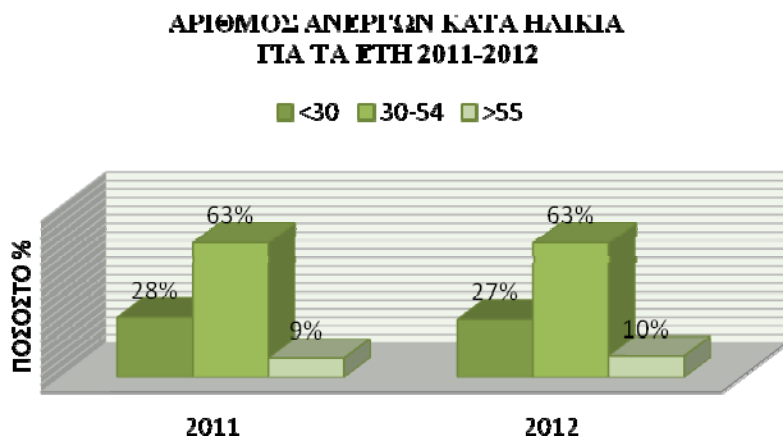
- ❖ Είναι ξεκάθαρο ότι ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων και από τις τρεις ηλικιακές ομάδες κάτω των 30, 30 έως 54 και 55 ετών και άνω εμφανίζεται στην δεύτερη ομάδα 30 έως 54. Τον Ιανουάριο του 2012 οι άνεργοι έχουν αυξηθεί κατά 51.442 από τον αντίστοιχο του 2011. Οι αριθμοί είναι μεγαλύτεροι για το 2012 σε σχέση με το 2011, και για τον Δεκέμβριο αφού οι άνεργοι φτάνουν τις 512.349, δηλαδή 50.923 περισσότερους σε σχέση με τον αντίστοιχο του 2011. Αρκετά υψηλό νούμερο, για τον πληθυσμό μιας χώρας όπως της Ελλάδας, αν σκεφτεί κανείς ότι το Δεκέμβριο ξεπερνούν το μισό εκατομμύριο άτομα ανέργους. Τον Ιούνιο του 2012 οι άνεργοι έχουν αυξηθεί κατά 63.741 άτομα σε σχέση με πριν ακριβώς από ένα χρόνο. Η ηλικιακή ομάδα 30 έως 54 είναι μια καθαρά παραγωγική ομάδα τότε τα πράγματα είναι ακόμα πιο ανησυχητικά.
- ❖ Για την ηλικιακή ομάδα 55 ετών και άνω οι αριθμοί είναι μικρότεροι αν και σε αυτή την περίπτωση παρουσιάζεται σταδιακή αύξηση με την πάροδο των μηνών. Τον Ιανουάριο του 2011 οι άνεργοι φτάνουν τις 64.815 και για τον ίδιο μήνα του 2012 τις 74.142, με διαφορά 9.327 άτομα. Στην λήξη του πρώτου εξαμήνου, τον Ιούνιο, η διαφορά που προκύπτει από την σύγκριση των δύο ετών είναι 10.925. Συγκρίνοντας και τον Δεκέμβριο για τα δύο αυτά έτη η διαφορά μεταξύ τους είναι στα 11.869 άτομα, με περισσότερα φυσικά για το 2012 που είναι 81.394 άτομα από ότι τον Δεκέμβριο του 2011 που είναι 69.525 άτομα. Εν τέλει, και για αυτή την ηλικιακή ομάδα μετά την σύγκριση των δύο ετών, προκύπτει ότι η ανεργία συνεχώς αυξάνεται όσο περνάει ο χρόνος.

Παρακάτω παρατίθεται και ο σχετικός πίνακας, που περιλαμβάνει τα στοιχεία για την ανεργία κατά ηλικία από το 2011 έως το 2012, στις ηλικιακές ομάδες κάτω των 30, 30 έως 54 και 55 ετών και άνω.

Πίνακας 10: Αριθμός ανέργων κατά ηλικία για τα έτη 2011-2012⁵³

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΗΛΙΚΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2011-2012						
	ΚΑΤΩ ΤΩΝ 30 ΕΤΩΝ		30 ΕΩΣ 54		55 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	195.046	206.488	429.697	481.139	64.815	74.142
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	194.513	208.957	432.774	486.567	65.209	74.845
ΜΑΡΤΙΟΣ	201.198	212.847	446.234	496.002	67.243	76.354
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	197.507	211.097	440.461	491.001	66.850	76.301
ΜΑΪΟΣ	192.238	211.563	427.416	489.044	65.346	75.700
ΙΟΥΝΙΟΣ	192.537	213.191	430.109	493.850	64.527	75.452
ΙΟΥΛΙΟΣ	196.525	214.443	438.712	504.054	64.421	76.427
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	195.711	210.090	434.230	500.838	63.388	76.107
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	196.769	204.178	434.345	492.481	64.145	75.920
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	194.049	203.732	433.937	495.962	65.431	78.074
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	198.307	203.162	449.973	503.328	67.413	79.746
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	199.670	203.835	461.426	512.349	69.525	81.394

Παρακάτω παρατίθεται το σχετικό διάγραμμα όπου απεικονίζονται τα ποσοστά ανεργίας για τις τρεις ηλικιακές ομάδες, κάτω των 30, 30 έως 54 και 55 ετών και άνω, για τα έτη 2011, 2012.

Διάγραμμα 7: Αριθμός ανέργων κατά ηλικία για τα έτη 2011-2012

Παρατηρείται ότι το ποσοστό ανεργίας στην ομάδα που περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας κάτω των 30 ετών για το 2011 φτάνει το 28% και για το 2012 πέφτει στο 27%, μειώνεται αλλά η μείωση, δυστυχώς, είναι ελάχιστη.

⁵³ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

Στην ομάδα 30 έως 54, η ανεργία αγγίζει το 63% και το 2011 και το 2012, ποσοστό ιδιαίτερα ανησυχητικό, αφού η συγκεκριμένη ομάδα περιλαμβάνει ηλικίες αρκετά παραγωγικές.

Επίσης, διακρίνεται και το επίπεδο ανεργίας για τα άτομα άνω των 55 ετών. Εκεί τα ποσοστά είναι πιο χαμηλά από τις άλλες δύο ομάδες αλλά δεν παύουν να υπάρχουν, και μάλιστα το 2012 αυξάνεται, μπορεί κατά 1% αλλά αυξάνεται. Το 2011 η ανεργία στην ομάδα αυτή έχει καταγραφεί στο 9% και την επόμενη χρονιά στο 10%.

2.4 Αριθμός ανέργων ανά εκπαιδευτικό επίπεδο.

Η πολυπληθέστερη ομάδα ανέργων κατά εκπαιδευτικό επίπεδο καταγράφεται στο εκπαιδευτικό επίπεδο «δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», η δεύτερη πολυπληθέστερη ομάδα καταγράφεται στο εκπαιδευτικό επίπεδο «υποχρεωτικής εκπαίδευσης», στην τρίτη θέση βρίσκεται το επίπεδο «τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» και τελευταία η ομάδα «χωρίς εκπαίδευση».

Στην ομάδα με εκπαιδευτικό επίπεδο «δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 41.719 άτομα τον Ιανουάριο του 2012 σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2011. Μέσα στο έτος συνεχίζει την ανοδική πορεία ώσπου φτάνει τα 380.285 άτομα τον Δεκέμβριο, 38.097 περισσότερους άνεργους σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Όπου και για εκείνο το έτος, τον ίδιο μήνα εμφανίζεται ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων με 342.188 άτομα.

Στην δεύτερη πολυπληθέστερη ομάδα, αυτή της «υποχρεωτικής εκπαίδευσης», το 2011 τον Ιανουάριο οι άνεργοι είναι 267.775, μέσα στο έτος πραγματοποιούνται κάποιες αυξομειώσεις, δηλαδή εκεί που εμφανίζει σταδιακή αύξηση ξαφνικά μειώνεται, από τον Απρίλιο μέχρι και τον Αύγουστο, και μετά πάλι αυξάνεται ώσπου

το Δεκέμβριο έχει φτάσει τους 264.735 ανέργους. Τον αντίστοιχο μήνα για το επόμενο έτος, στην ίδια ηλικιακή ομάδα οι άνεργοι φτάνουν τους 284.440, δηλαδή 19.705 άτομα περισσότερα. Και σε σχέση με τον Ιανουάριο του ίδιου έτους, που είναι 277.387 άτομα, τότε η αύξηση υπολογίζεται στα 7.053 άτομα. Σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2011, 9.612 άτομα ακόμη βρέθηκαν χωρίς εργασία.

Η ομάδα που κατέχει την τρίτη θέση από πλευράς αριθμού ατόμων που την απαρτίζουν είναι αυτή της «τριτοβάθμιας εκπαίδευσης». Σε αυτήν τον Ιανουάριο του 2011 είχαν καταγραφεί 97.154 άνεργοι μέχρι τον τελευταίο μήνα του έτους είχαν προστεθεί σε αυτούς ακόμη 17.865. Μπαίνοντας στο 2012 η αύξηση συνεχίζεται και τον πρώτο μήνα του έτους καταγράφονται 118.208 άνεργοι. Κατά την διάρκεια του έτους και συγκεκριμένα τους καλοκαιρινούς μήνες παρατηρείται μια ξαφνική αύξηση και από τον Σεπτέμβριο πάλι μια σταδιακή μείωση. Με αποτέλεσμα τον Δεκέμβριο να καταγράφονται 123.696 άνεργοι.

Τελευταία στη σειρά έρχεται η ομάδα «χωρίς εκπαίδευση». Σε αυτή την ομάδα το 2011 ο αριθμός των ανέργων παρουσιάζει μια μείωση της τάξεως των 409 ατόμων από τον Ιανουάριο που ήταν 9.088 άνεργοι μέχρι τον Δεκέμβριο που ήταν 8.679 άνεργοι. Τον Ιανουάριο του 2012 καταγράφονται 8.914 άνεργοι και αντίθετα από την προηγούμενη χρονιά, οι άνεργοι αυξάνονται ώσπου το Δεκέμβριο φτάνουν τις 9.157.

Όλα αυτά βέβαια που αναλύθηκαν παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα όπου απεικονίζεται η ανεργία για τις τέσσερις ομάδες για τόσο για το 2011 όσο και για το 2012.

Πίνακας 11: Αριθμός ανέργων με βάση το εκπαιδευτικό επίπεδο για κάθε μήνα του 2011-2012⁵⁴

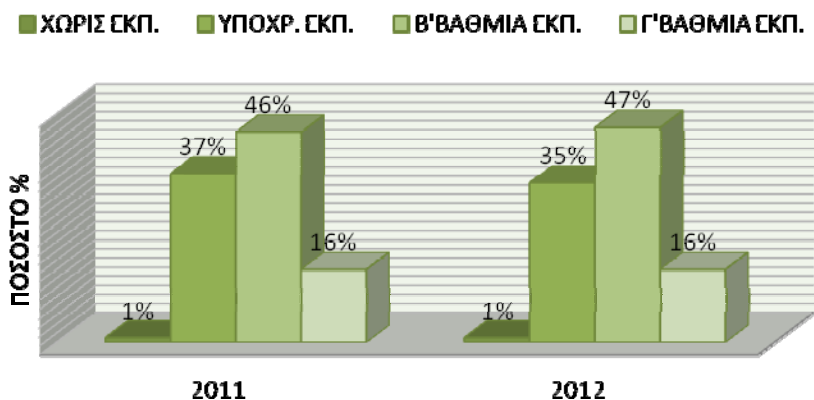
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ				
2011				
	ΧΩΡΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Β'ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Γ'ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	9.088	267.775	315.541	97.154
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	8.929	270.384	316.781	96.402
ΜΑΡΤΙΟΣ	9.101	279.729	327.201	98.644
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	9.074	274.776	323.274	97.694

⁵⁴ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el

ΜΑΪΟΣ	8.922	263.406	314.705	97.967
ΙΟΥΝΙΟΣ	8.781	253.585	312.953	111.854
ΙΟΥΛΙΟΣ	8.720	248.659	316.337	125.942
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	8.302	239.928	313.940	131.159
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	8.334	241.276	320.685	124.964
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	8.209	245.111	323.789	116.308
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	8.375	256.171	335.661	115.486
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	8.679	264.735	342.188	115.019
2012				
	ΧΩΡΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Β'ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Γ'ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	8.914	277.387	357.260	118.208
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	8.920	282.438	360.956	118.055
ΜΑΡΤΙΟΣ	9.091	288.680	368.378	119.054
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	9.100	284.502	366.451	118.346
ΜΑΪΟΣ	8.991	279.978	367.354	119.984
ΙΟΥΝΙΟΣ	8.811	273.361	366.997	133.324
ΙΟΥΛΙΟΣ	8.774	272.097	370.883	143.170
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	8.628	266.719	366.929	144.759
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	8.667	265.113	364.115	134.684
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	8.905	272.746	370.326	125.791
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	9.052	278.914	374.684	123.586
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	9.157	284.440	380.285	123.696

Παρακάτω παρατίθεται το σχετικό διάγραμμα στο οποίο φαίνεται το ποσοστό ανεργίας για το 2011 και το 2012 όπως είναι καταγεγραμμένο για τις τέσσερις ομάδες εκπαιδευτικού επιπέδου.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2011-2012

Διάγραμμα 8: Αριθμός ανέργων κατά εκπαιδευτικό επίπεδο στο σύνολο για το 2011-2012

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρατηρείται πως το 2011 και το 2012 στην ομάδα που περιλαμβάνει τα άτομα «χωρίς εκπαίδευση» τα ποσοστά είναι ιδιαίτερα χαμηλά, μόλις 1%. Είναι φυσικό, αφού όπως φάνηκε και στον παραπάνω πίνακα οι αριθμός των ανέργων και για τα δύο έτη είναι αρκετά χαμηλός σε σύγκριση με τον αριθμό ανέργων που περιλαμβάνονται στις άλλες ομάδες.

Η επόμενη ομάδα είναι αυτή της «υποχρεωτικής εκπαίδευσης», σε αυτήν τα ποσοστά είναι αρκετά υψηλότερα από την προηγούμενη και τις δύο χρονιές. Την πρώτη χρονιά το 2011, λοιπόν, το ποσοστό των ανέργων φτάνει το 37%, αρκετά σημαντικό αφού όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω είναι η δεύτερη πολυπληθέστερη ομάδα σύμφωνα με τα στοιχεία. Την επόμενη χρονιά το 2012, το ποσοστό πέφτει στο 35%, μόλις 2% αλλά τουλάχιστον παρουσιάζει κάποια πτώση, έστω και ελάχιστη.

Στη συνέχεια παρατίθεται η ομάδα με εκπαιδευτικό επίπεδο «β' βάθμιας εκπαίδευσης». Αυτή η ομάδα έρχεται στην πρώτη θέση από άποψη αριθμού ατόμων που έχουν καταγραφεί σε αυτήν. Και κατά συνέπεια σε αυτήν τα ποσοστά είναι και τα υψηλότερα. Πιο συγκεκριμένα, το 2011, η ανεργία αγγίζει το 46%, πάρα πολύ υψηλό ποσοστό και το χειρότερο είναι ότι το 2012 συνεχίζει να αυξάνεται, κατά 1%, αλλά και πάλι αυξάνεται και επομένως, φτάνει στο 47%.

Η ομάδα που ακολουθεί είναι η τέταρτη και η τελευταία που θα μελετήσουμε, αυτή της «γ' βάθμιας εκπαίδευσης». Η ομάδα αυτή βρίσκεται στην τρίτη θέση με βάση των αριθμό των ανέργων που περιλαμβάνει, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί στον παραπάνω πίνακα. Έτσι, και τα ποσοστά είναι ανάλογα οπότε, και κυμαίνονται σε μέτρια επίπεδα σε σχέση με τις άλλες ομάδες. Για την ακρίβεια, το 2011 το ποσοστό ανεργίας υπολογίζεται στο 16%, αλλά και για το 2012 διατηρείται στο ίδιο επίπεδο. Παραμένει λοιπόν σταθερό, μπορεί να μην μειώνεται αλλά τουλάχιστον δεν αυξάνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Ανεργία στην Ευρώπη

Σε ιστορικά υψηλά επίπεδα διαμορφώθηκε η ανεργία στην Ευρωζώνη το 2012, με την ύφεση να επηρεάζει όλο και περισσότερο τις ευρωπαϊκές οικονομίες. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, που δόθηκαν στη δημοσιότητα η ανεργία στο σύνολο των 27 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται στο 10,2% και σε απόλυτο μέγεθος τα 24,5 εκατ. κατοίκους.

Σε σχέση με το 2011 το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε σε 16 κράτη μέλη, μειώθηκε μονάχα σε 10, και παρέμεινε σταθερό σε ένα, την Ιρλανδία. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις σε σύγκριση του 2012 με το 2011 καταγράφηκαν στην Ισπανία 7,2%, αφού το 2011 το ποσοστό ανεργίας κυμαινόταν στο 18,1 και μέσα σε ένα χρόνο εκτινάχτηκε στο 25,3%, ποσοστό που ταιριάζει απόλυτα σύμφωνα και με τα τελευταία μέτρα λιτότητας. Στην Ελλάδα τώρα, παρατηρήθηκε αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά 6,6% σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία σε σχέση με το 2011, ενώ και η Κύπρος είναι μια χώρα που παρουσίασε αύξηση του ποσοστού ανεργίας της τάξεως του 4,4% άλλα επίσης και η Πορτογαλία 2,7%.

Κοινό στοιχείο των ευρωπαϊκών χωρών του Νότου δεν είναι μόνο τα υψηλά ποσοστά ανεργίας αλλά και η υιοθέτηση παρόμοιων μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών από τις κυβερνήσεις με κατεύθυνση τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης και την παράκαμψη των «εμποδίων» της συλλογικής διαπραγμάτευσης μισθών.

Στον αντίποδα της αγοράς εργασίας βρίσκονται χώρες του Βορρά και της κεντρικής Ευρώπης όπως η Αυστρία με ποσοστό ανεργίας 4,4% για το 2012 ενώ το 2011 ήταν 4,2%, η Ολλανδία τώρα παρουσίασε ποσοστό ανεργίας 5,4%, στις ηλικίες 15 έως 64 σε σχέση με το 4,4% τις προηγούμενης χρονιάς ενώ το Λουξεμβούργο για το 2012 είχε 5,0% με μόλις 0,1% αύξηση από το αντίστοιχο ποσοστό του 2011, τέλος η Γερμανία παρουσίασε μείωση του ποσοστού κατά 0,6% έχοντας το 2012 μόλις 5,4% ποσοστό ανεργίας.

Στη συνέχεια παρατίθεται και ο σχετικός πίνακας όπου απεικονίζονται τα στοιχεία που αναφέρθηκαν πιο πάνω αλλά και τα ποσοστά ανεργίας για τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2009 έως 2012 για τις ηλικίες 15 έως 64.

ΧΩΡΕΣ Ε.Ε	ΕΤΗ			
	2009	2010	2011	2012
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	3,2	3,6	3,3	3,2
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	3,4	4,5	4,4	5,4
ΕΛΒΕΤΙΑ	4,2	4,7	4,1	-
ΑΥΣΤΡΙΑ	4,9	4,5	4,2	4,4
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	5,2	4,4	4,9	5
ΚΥΠΡΟΣ	5,4	6,4	8,1	12,5
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	6	7,4	8,3	9,2
ΔΑΝΙΑ	6,1	7,6	7,7	7,5
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜ.	6,8	7,4	6,8	7

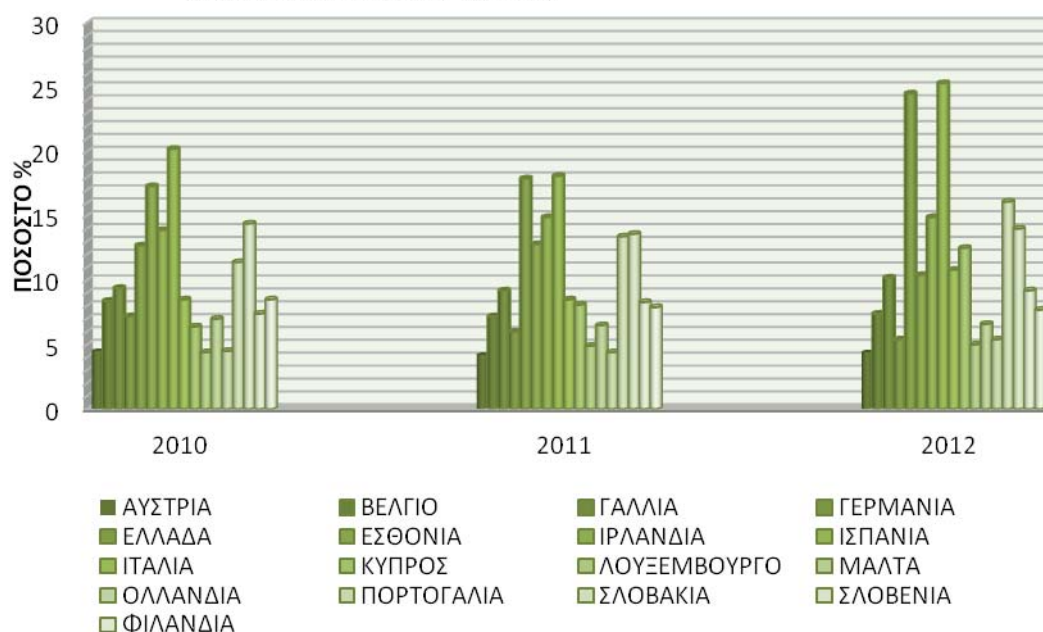
Πίνακας 12: Ποσοστό ανεργίας στις χώρες της Ε.Ε για τις ηλικίες 15-64⁵⁵

⁵⁵ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=une_rt_a&lang=en

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6,9	10,3	6,9	12,3
ΜΑΛΤΑ	7	7	6,5	6,6
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	7,2	7,6	7,2	7
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	7,4	7,7	7,1	5,9
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	7,7	7,9	8,2	7,8
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	7,9	7,2	6	5,4
ΙΤΑΛΙΑ	7,9	8,5	8,5	10,8
ΒΕΛΓΙΟ	8	8,4	7,2	7,4
ΠΟΛΩΝΙΑ	8,3	9,7	9,8	18,1
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	8,4	8,5	7,9	7,7
ΣΟΥΗΔΙΑ	8,5	8,6	7,7	8
ΓΑΛΛΙΑ	9,2	9,4	9,2	10,2
ΚΡΟΑΤΙΑ	9,3	12,1	13,9	16,1
ΕΛΛΑΔΑ	9,6	12,7	17,9	24,5
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	10	11,4	13,4	16,1
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	10,1	11,2	11	10,9
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12	13,9	14,9	14,9
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	12,1	14,4	13,6	14
ΤΟΥΡΚΙΑ	12,8	10,9	9	8,1
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	13,9	18	15,6	13,3
ΕΣΘΟΝΙΑ	14,1	17,3	12,8	10,4
ΛΕΤΟΝΙΑ	17,5	19	16,5	14,9
ΙΣΠΑΝΙΑ	18,1	20,2	18,1	25,3
Π.Γ.Δ.Μ	32,3	32,2	31,6	-

Παρακάτω παρατίθεται το σχετικό διάγραμμα, που εμφανίζει την ανεργία στις χώρες που ανήκουν στην Ευρωζώνη για τις ηλικίες 15 έως 64, από το 2010 έως το 2012.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ 15 ΈΩΣ 64**

Διάγραμμα 9: Ποσοστό ανεργίας στις χώρες της Ε.Ε για τις ηλικίες 15-64

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρείται ότι για την Αυστρία, τα ποσοστά ανεργίας κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα, μάλιστα είναι μία από τις χώρες με τα πιο χαμηλά ποσοστά στην Ευρωζώνη. Για την ακρίβεια το 2010 είναι μόνο 4,5%, το 2011 παρουσιάζει μία μικρή βελτίωση με 4,2% αλλά και πάλι το 2012 αυξάνεται στο 4,4% και πάλι όμως είναι χαμηλότερο σε σχέση με το 2011. Στο Βέλγιο η ανεργία είναι σε υψηλότερα ποσοστά σε σχέση με την Αυστρία. Το 2010 είναι στο 8,4% αλλά το 2011 μειώνεται κατά 1,2% και πέφτει στο 7,2%. Τον επόμενο χρόνο όμως αυξάνεται κατά 0,2%.

Η επόμενη χώρα στην οποία θα γίνει μελέτη είναι η Γαλλία η οποία το 2010 βρίσκεται στο 9,4% και το 2011 μειώνεται κατά 0,2% αλλά το 2012 αυξάνεται, με αποτέλεσμα το ποσοστό στο οποίο έχει καταγραφεί να είναι το 10,2%. Στην συνέχεια η χώρα η οποία θα αναλυθεί είναι η Γερμανία. Σε αυτήν το 2010 έχει καταγραφεί ανεργία 7,2%, ένα χαμηλό σχετικά ποσοστό, και το 2011 μειώνεται κατά 1,2%. Αλλά και το 2012 συνεχίζει να παρουσιάζει πτώση με αποτέλεσμα να φτάνει το 5,4%.

Από την άλλη μεριά η Ελλάδα έρχεται δεύτερη, ανάμεσα στις χώρες που έχουν με την υψηλότερη ανεργία για το 2012. Πιο συγκεκριμένα το 2010 βρίσκεται στο 12,7%,

το 2011 αυξάνεται κατά 5,2% και την επόμενη χρονιά το 2012 αγγίζει το 24,5%, κάτι που είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό. Στην Εσθονία το ποσοστό ανεργίας το 2010 ήταν 17,3%, το 2011 μειώθηκε στο 12,8% και το 2012 συνέχισε να μειώνεται ώσπου έφτασε το 10,4%. Η Ιρλανδία, τώρα, το 2010 φτάνει το 13,9% και το 2011 αυξάνεται στο 14,9% και το 2012 συνεχίζει σταθερά με το ίδιο. Μπορεί να μην μειώνεται αλλά τουλάχιστον δεν αυξάνεται.

Η Ισπανία είναι η χώρα με την υψηλότερη ανεργία στην Ευρωζώνη για το 2012, αφού έχει αγγίξει το 25,3%. Πριν δύο χρόνια είχε 20,2%, τον επόμενο χρόνο μειώθηκε κατά 2,1% αλλά το 2012 αυξήθηκε κατά πολύ, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Αμέσως μετά, ακολουθεί η Ιταλία για την οποία τα στοιχεία δείχνουν πως το 2010 και το 2011 παρουσιάζει μια σταθερότητα με ποσοστό 8,5% αλλά την επόμενη χρονιά αυξάνεται κατά 2,3%.

Η επόμενη χώρα που θα γίνει μελέτη είναι η Κύπρος, η οποία έχει και αυτή ανοδική πορεία αφού το 2011 βρίσκεται στο 8,1%, έχει δηλαδή αυξηθεί σε σχέση με το 2010 κατά 1,7% και το 2012 το ποσοστό ανεργίας είναι στο 12,5%. Το Λουξεμβούργο ανήκει στις χώρες της Ευρωζώνης με μικρό ποσοστό ανεργίας αφού σύμφωνα με τα στοιχεία το 2011 η ανεργία φτάνει το 4,4%, την επόμενη χρονιά το 4,9% και καταλήγει το 2012 με 5%. Ακολουθεί η Μάλτα που βρίσκεται στο 7% το 2010, το 2011 μειώνεται στο 6,5% και το 2012 είναι στο 6,6%, σε χαμηλά επίπεδα δηλαδή. Το ίδιο και η Ολλανδία στην οποία το καταγεγραμμένο ποσοστό ήταν για το 2010 4,5%, το επόμενο έτος παρουσιάζει ελάχιστη μείωση και το 2012 αυξάνεται στο 5,4%.

Συνεχίζεται η ανάλυση με την Πορτογαλία όπου το πρώτο έτος, το 2010 βρίσκεται στο 11,4%, στην πορεία αυξάνεται και για τα δύο έτη ώσπου το 2012 φτάνει στο 16,1%. Στην Σλοβακία το 2010 η ανεργία έφτασε το 14,4%, το 2011 μειώθηκε στο 13,6% και το 2012 αυξήθηκε πάλι, στο 14%. Η Σλοβενία η οποία το 2010 έχει ανεργία 7,4% και παρουσιάζει άνοδο και για το 2011 και για το 2012 κατά 0,9% αντίστοιχα για το κάθε έτος φτάνοντας στο 9,2% το 2012. Τελευταία χώρα που ανήκει στις 17 της Ευρωζώνης, είναι η Φιλανδία η οποία το 2010 που ξεκινά η ανάλυση βρίσκεται στο 8,5% και ύστερα παρουσιάζει πτωτική πορεία με αποτέλεσμα να φτάνει το 2012 στο 7,7%.

Παρακάτω συνεχίζεται η ανάλυση με την ανεργία των νέων τις ηλικίες 15 έως 24 για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα έτη από το 2009 έως το 2011.

Το χαμηλότερο επίπεδο ανεργίας για τους νέους στις ηλικίες από 15 έως 24 καταγράφεται στην Φιλανδία με 5,1%, στην Σουηδία με 6,7% και στην Δανία με 9,9% για το 2011.

Σημειώνεται, ότι η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας για τους νέους μέσα σε ένα χρόνο από το 2010 έως το 2011 καταγράφηκε για την Ελλάδα από 35,6% σε 42,4%, την Ιταλία από 44,4% σε 47,8% και την Ισπανία από 29,3% σε 32,4%.

Και για τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για το 2011, το ποσοστό ανεργίας όσον αφορά τους νέους αυξήθηκε σε 15 χώρες, μειώθηκε μόνο σε 10, και για τις υπόλοιπες δύο χώρες Λουξεμβούργο και Μάλτα δεν υπάρχουν αξιόπιστες πηγές για το διάστημα από το 2010 έως το 2011.

Παρακάτω ακολουθεί ο πίνακας στον οποίο φαίνονται αναλυτικά τα ποσοστά ανεργίας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη από το 2009 έως το 2011, για τις ηλικίες 15 έως 24.

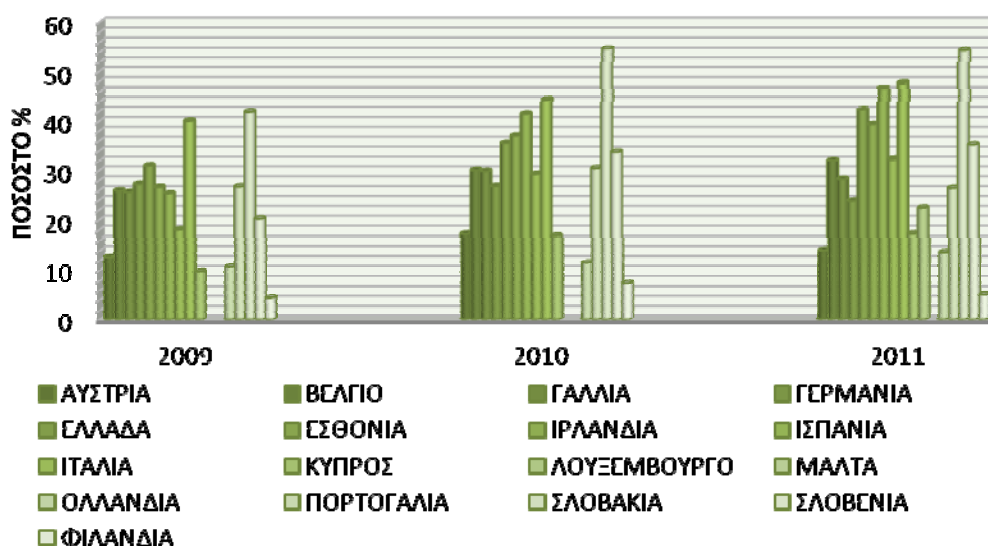
Πίνακας 13: Ποσοστό ανεργίας στην Ε.Ε για τα άτομα ηλικίας 15-24 από το 2009-2011⁵⁶

ΧΩΡΕΣ Ε.Ε.	ΕΤΗ		
	2009	2010	2011
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	4,5	7,5	5,1
ΣΟΥΗΔΙΑ	4,7	7,4	6,7
ΔΑΝΙΑ	-	6,4	9,9
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	7,2	11,0	11,8
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	10,7	11,6	13,7
ΑΥΣΤΡΙΑ	12,7	17,3	14,1
ΕΛΒΕΤΙΑ	16,8	16,1	15,6
ΤΟΥΡΚΙΑ	19,9	21,0	17,2
ΚΥΠΡΟΣ	9,7	16,9	17,3
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	-	-	22,5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	27,3	26,9	23,9
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	19,0	23,7	24,7
ΠΟΛΩΝΙΑ	21,1	20,6	26,4
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	26,8	30,5	26,5
ΓΑΛΛΙΑ	25,7	29,9	28,3
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜ.	19,8	31,7	29,2
ΒΕΛΓΙΟ	26,0	30,1	32,1
ΙΣΠΑΝΙΑ	18,1	29,3	32,4
ΛΕΤΟΝΙΑ	21,2	33,3	32,8
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	17,3	30,9	35,0
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	20,3	33,8	35,3
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	29,9	39,2	35,9
ΕΣΘΟΝΙΑ	26,7	37,1	39,4
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	29,5	34,0	41,5
ΕΛΛΑΔΑ	31,0	35,6	42,4
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	25,4	41,5	46,7
ΙΤΑΛΙΑ	40,1	44,4	47,8
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	32,1	41,8	49,1
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	41,9	54,7	54,4
ΚΡΟΑΤΙΑ	40,4	48,5	56,1
Π.Γ.Δ.Μ	65,6	67,6	63,6
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	-	-	-
ΜΑΛΤΑ	-	-	-

⁵⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tsdec460>

Ακολουθεί στη συνέχεια το σχετικό διάγραμμα όπου εμφανίζεται η ανεργία των νέων από 15 έως 24 ετών στις χώρες που περιλαμβάνονται στην Ευρωζώνη. Για την Μάλτα δεν υπάρχουν αξιόπιστες πηγές για κανένα από τα τρία έτη ενώ για το Λουξεμβούργο δεν υπάρχουν στοιχεία για το 2009 και το 2010.

**ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ 15 ΈΩΣ 24**

Διάγραμμα 10: Ποσοστό ανεργίας στις χώρες της Ε.Ε για τις ηλικίες 15-24 από το 2009-2011

Η Ελλάδα κατέχει την τέταρτη θέση στην ανεργία των νέων μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, που δόθηκαν στη δημοσιότητα. Για το 2011, η ανεργία στην Ελλάδα, για τους νέους από 15 έως 24 ετών έφτασε στο 42,4%, έναντι 35,6% για το 2010 και 31% για το 2009. Πρώτη έρχεται η Σλοβακία όπου το 2011 έχει 54,4% ανεργία, το 2010 54,7% και το 2009 41,9%. Στην δεύτερη θέση έρχεται η Ιταλία με 47,8% για το 2011, 44,4% για το 2010 και για το 2009 έχει μειωθεί κατά 4,3% από το 2010 και ακολουθεί τρίτη η Ιρλανδία με 25,% για το 2009, το 2010 αυξάνεται κατακόρυφα στο 41,5% και το 2011 συνεχίζεται η αύξηση ώσπου φτάνει στο 46,7%. Τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας στην Ευρωζώνη για το 2011 για τους νέους από 15 έως 24 ετών καταγράφονται στην Φιλανδία με 5,1%, δεύτερη έρχεται η Ολλανδία με 13,7% και τρίτη η Αυστρία με 14,1% Το ποσοστό ανεργίας στους νέους από το 2010 έως το 2011, αυξήθηκε σε 9 χώρες, μειώθηκε σε 6 και για τις άλλες δύο χώρες δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία.

3.2 Η ανεργία στις γειτονικές χώρες

3.2.1 Η ανεργία στην Κύπρο

Τα προγράμματα δημοσιονομικής εξυγίανσης εντείνουν την ύφεση της ευρωπαϊκής οικονομίας, πλήττοντας έντονα, κυρίως τις χώρες του νότου της Ευρωζώνης. Ραγδαία είναι και η επιδείνωση της ύφεσης της οικονομίας, και για την κυπριακή οικονομία.

Στην Κύπρο για το 2011, η ανεργία έφθασε, τον Δεκέμβριο, στο 9,3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, κλείνοντας το χειρότερο έτος στην αγορά εργασίας από το 1974. Ο μέσος όρος ανεργίας είναι πολύ υψηλότερος στα άτομα που είναι απόφοιτοι μέσης γενικής εκπαίδευσης, για την ακρίβεια φτάνει τα 11.726 άτομα. Στον αντίποδα βρίσκεται ο μέσος όρος ανεργίας για τα άτομα που είναι χωρίς μόρφωση, που είναι 150. Ενώ οι μέσοι αριθμοί των ατόμων με στοιχειώδη που είναι 7.470 άτομα, με μέση τεχνική 2.627 άτομα και με ανώτερη εκπαίδευση 6.303 άτομα, κυμαίνονται στα ενδιάμεσα στάδια, με τον μέσο όρο αυτών που έχουν μέση τεχνική εκπαίδευση να βρίσκεται πιο χαμηλά από τα άλλα τρία για το έτος του 2011.

Παρακάτω εμφανίζεται και ο σχετικός πίνακας για το 2011 για την ανεργία με βάση το μορφωτικό επίπεδο.

Πίνακας 14: Αριθμός ανέργων στην Κύπρο με βάση το μορφωτικό επίπεδο για το 2011⁵⁷

ΜΗΝΕΣ	ΧΩΡΙΣ ΜΟΡΦΩΣΗ	ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔ.	ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔ.	ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	169	8.279	12.351	2.808	5.307
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	178	8.586	12.804	2.866	5.372
ΜΑΡΤΙΟΣ	174	8.055	12.228	2.733	5.211
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	157	7.394	11.135	2.409	5.816
ΜΑΪΟΣ	139	6.954	10.708	2.365	5.884
ΙΟΥΝΙΟΣ	131	6.648	10.835	2.265	7.223
ΙΟΥΛΙΟΣ	128	6.346	10.867	2.267	7.706
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	124	6.077	10.525	2.265	7.666
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	139	6.577	10.799	2.471	6.497
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	146	6.945	11.256	2.629	5.971
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	160	8.721	13.560	3.106	6.279
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	151	9.057	13.641	3.340	6.706
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΤΟΥΣ	150	7.470	11.726	2.627	6.303

Κατακόρυφη αύξηση σημείωσε η ανεργία στην Κύπρο τον Δεκέμβριο του 2012, κατά τον οποίο , ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων ανήλθε στα 41.625 άτομα, σε σχέση με 39.522 τον προηγούμενο μήνα και 32.895 το Δεκέμβριο του 2011. Συγκεκριμένα όσο αναφορά το μορφωτικό επίπεδο για το 2012 ο μεγαλύτερος ετήσιος μέσος όρος ανεργίας εμφανίζεται στα άτομα με μέση γενική εκπαίδευση που είναι 14.763 άτομα και ο χαμηλότερος σε αυτά χωρίς μόρφωση που είναι 152 άτομα. Και στις ενδιάμεσες θέσεις βρίσκονται και για αυτό το έτος τα άτομα με στοιχειώδη που είναι 9.115, με μέση τεχνική που υπολογίζονται στα 3.753 και με ανώτερη εκπαίδευση που είναι 8.580. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο αριθμό ανέργων στην Κύπρο από τότε που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Στη συνέχεια εμφανίζεται και ο πίνακας με την ανεργία στη γειτονική χώρα για το 2012, με βάση το μορφωτικό επίπεδο.

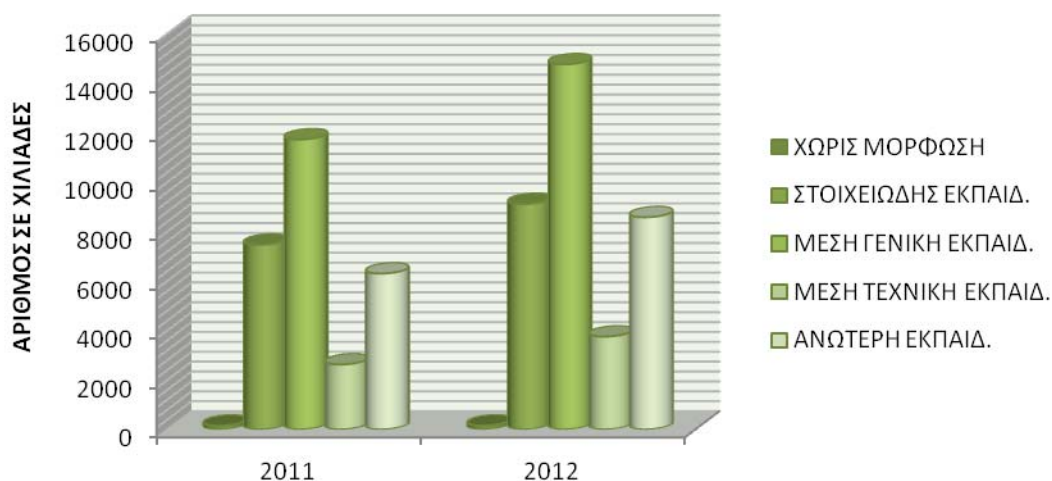
⁵⁷http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/labour_32main_keyfarchive_gr/labour_32main_keyfarchive_gr?OpenForm&yr=201231A5DD5FE8E9153E21C35D8A58CC595F&n=2012

Πίνακας 15: Αριθμός ανέργων στην Κύπρο με βάση το μορφωτικό επίπεδο για το 2012⁵⁸

ΜΗΝΕΣ	ΧΩΡΙΣ ΜΟΡΦΩΣΗ	ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔ.	ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔ.	ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	175	10.254	15.629	3.866	7.178
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	191	10.394	16.020	4.000	7.269
ΜΑΡΤΙΟΣ	176	10.116	15.867	3.973	7.311
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	163	9.207	14.475	3.757	7.796
ΜΑΪΟΣ	157	8.641	13.738	3.519	8.107
ΙΟΥΝΙΟΣ	141	8.099	13.529	3.366	9.080
ΙΟΥΛΙΟΣ	120	8.170	14.305	3.487	10.370
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	117	7.553	13.220	3.341	9.703
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	124	8.014	13.424	3.410	8.894
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	140	8.359	14.078	3.669	8.506
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	158	9.950	16.105	4.138	9.171
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	156	10.622	16.767	4.511	9.569
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΤΟΥΣ	152	9.115	14.763	3.753	8.580

Ακολουθεί το διάγραμμα για το 2011 και το 2012 με τους ετήσιους μέσους όρους για τα πέντε μορφωτικά επίπεδα της Κύπρου.

**ΕΤΗΣΙΟΙ Μ.Ο. ΑΝΕΡΓΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**

Διάγραμμα 11: Ποσοστό ανεργίας ανά μορφωτικό επίπεδο για τα έτη 2011-2012

⁵⁸ http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/labour_32main_keyfarchive_gr/labour_32main_keyfarchive_gr?OpenForm&yr=20111C6726A0846089035578A9ECCE6F6064&n=2011

Κατακόρυφη αύξηση σημείωσε η ανεργία στην Κύπρο, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, αφού το σύνολο του μέσου όρου των εγγεγραμμένων ανέργων ανήλθε στα 36.363 άτομα για το 2012 ενώ για το 2011 ήταν 28.276 άτομα. Με βάση το μορφωτικό επίπεδο οι περισσότεροι άνεργοι είναι απόφοιτοι μέσης γενικής εκπαίδευσης και για το 2011 και για το 2012 με μέσο όρο 11.726 και 14.763 άτομα αντίστοιχα για τα δύο έτη ενώ οι λιγότεροι αυτοί χωρίς μόρφωση με μέσο όρο 150 άτομα για το 2011 και 152 για το 2012.

3.2.2 Η ανεργία στην Ιταλία

Παρακάτω αναλύεται η ανεργία στην Ιταλία από το 2010 έως το 2012. Η ανεργία εκεί παρουσιάζει αύξηση-ρεκόρ, αφού και η ιταλική οικονομία δέχτηκε μεγάλο χτύπημα από την κρίση που μαστίζει αρκετές χώρες.

Το 2012, η ανεργία διαμορφώθηκε σε ιστορικό υψηλό επίπεδο, στο 11,2% καθώς χάθηκαν αρκετές χιλιάδες θέσεις εργασίας. Αν αναλογιστεί κανείς ότι το 2010, για την τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, η αύξηση της ανεργίας από μήνα σε μήνα ήταν σε αρκετά χαμηλό ποσοστό και σε ορισμένες περιπτώσεις καταγραφόταν και μείωση, όπως το Δεκέμβριο του 2010 που ήταν 8,1% σε σχέση με τον Νοέμβριο της ίδιας χρονιάς που ήταν 8,3%. Τότε είναι αρκετά ανησυχητικό το γεγονός ότι το Δεκέμβριο του 2012 η ανεργία αυξήθηκε κατά 2,4% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα της προηγούμενης χρονιάς που ήταν 8,8%. Από τον Ιανουάριο του 2012 μέχρι και το τέλος της χρονιάς η ανεργία αυξήθηκε ραγδαία κατά 2,3%, από 8,9% που ήταν τον Ιανουάριο του 2012 σε 11,2% που ήταν το Δεκέμβριο του 2012 ποσοστό που είναι υψηλότερο από ποτέ, αν αναλογιστεί κανείς, και ότι συνέβη μέσα σε μόλις ένα χρόνο.

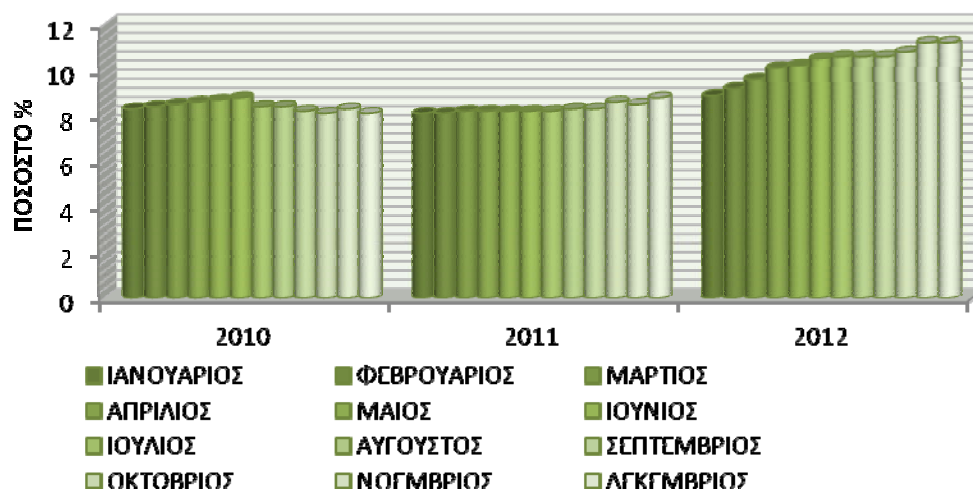
Στην συνέχεια παρατίθεται και ο σχετικός πίνακας που περιλαμβάνει τα παραπάνω στοιχεία για τα έτη από το 2010 έως το 2012.

Πίνακας 16: Ποσοστό ανεργίας στην Ιταλία για τα έτη 2010-2011-2012⁵⁹

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2010-2012			
ΜΗΝΕΣ	2010	2011	2012
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	8,3	8,1	8,9
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	8,4	8,1	9,2
ΜΑΡΤΙΟΣ	8,5	8,2	9,6
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	8,6	8,2	10,1
ΜΑΪΟΣ	8,7	8,2	10,2
ΙΟΥΝΙΟΣ	8,8	8,2	10,5
ΙΟΥΛΙΟΣ	8,4	8,2	10,6
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	8,4	8,3	10,6
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	8,2	8,3	10,6
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	8,1	8,6	10,8
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	8,3	8,5	11,2
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	8,1	8,8	11,2

Παρακάτω παρατίθεται και το σχετικό διάγραμμα για την ανεργία στην Ιταλία από το 2010 έως και το 2012.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Διάγραμμα 12: Ποσοστό ανεργίας στην Ιταλία για τα έτη 2010-2011-2012

⁵⁹ www.tradingeconomics.com/italy/unemployment-rate

Στην Ιταλία η ανεργία διαμορφώθηκε στο υψηλότερο επίπεδο από το 2004, ανερχόμενη σε 8,8% του ενεργού πληθυσμού το Δεκέμβριο, έναντι 8,5% το Νοέμβριο, του 2011. Ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 2,24 εκ. ήτοι αυξήθηκε κατά 10,9% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2010.

3.3 Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης

Ακολουθώντας τις επιταγές της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης στοχεύει στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας σε όλη την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό ενθαρρύνει τη λήψη μέτρων, ώστε μέχρι το 2020 να έχουν υλοποιηθεί οι εξής τρεις βασικοί στόχοι:

- ❖ να έχει απασχόληση το 75% των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών
- ❖ να μειωθούν κάτω του 10% τα ποσοστά εγκατάλειψης του σχολείου, και να ολοκληρώνει σπουδές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τουλάχιστον το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών
- ❖ να μειωθούν κατά 20 εκατομμύρια τουλάχιστον τα άτομα που ζουν ή κινδυνεύουν να ζήσουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας "Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας" έχουν καθοριστική σημασία για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης προβλέπει ένα πλαίσιο τη λεγόμενη "ανοιχτή μέθοδο συντονισμού", εντός του οποίου τα κράτη μέλη θα μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες, να συζητούν και να συντονίζουν τις πολιτικές τους στον τομέα της απασχόλησης.

Κάθε χρόνο, οι εθνικές κυβερνήσεις μέσω της Επιτροπής Απασχόλησης και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα θα καταρτίζουν μια "δέσμη μέτρων για την απασχόληση" που θα περιλαμβάνει τα εξής:

- ❖ τις κατευθυντήριες γραμμές που προτείνει η Επιτροπή και συμφωνούν τα κράτη μέλη για τις εθνικές πολιτικές απασχόλησης με κοινούς στόχους και προτεραιότητες
- ❖ τις εκθέσεις που καταρτίζουν τα κράτη μέλη με τις πολιτικές τους στον τομέα της απασχόλησης, οι οποίες θα εξετάζονται από την Επιτροπή για να εξακριβωθεί κατά πόσον συνάδουν με τους στόχους της στρατηγικής "Ευρώπη 2020".
- ❖ την έκθεση της Επιτροπής, που θα συνοδεύεται ενδεχομένως από συστάσεις προς τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Παράλληλα με τη διαδικασία αυτή, θα διεξάγεται διάλογος ανάμεσα στην Επιτροπή, τις εθνικές κυβερνήσεις, τις οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων και τα άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Επιτροπή των Περιφερειών κ.λπ.).⁶⁰

⁶⁰ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=e>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Μεταρρυθμίσεις της εργατικής νομοθεσίας μετά το Μνημόνιο 2

4.1.1 Νέες συλλογικές εργασιακές σχέσεις

Τα κατώτατα νόμιμα όρια μισθών και ημερομισθίων καθορίζονται σε σχέση με τα κατώτατα όρια των μισθών και ημερομισθίων της από 15-7-2010 ισχύουσας Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, όπως αυτά προβλέπονταν και ίσχυαν την 1-1-2012, μειωμένα κατά 22%. Η μείωση αφορά το χρονικό διάστημα, από 14-2-2012 και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής στα πλαίσια του μηχανισμού στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Για την εφαρμογή του νόμου των κατώτατων νόμιμων μισθών και ημερομισθίων δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν μικρότερα ποσοστά μείωσης, ή καθόλου μείωση, αλλά σε καμία περίπτωση μεγαλύτερη μείωση από το 22%, πέραν του οποίου η όποια συμφωνία είναι άκυρη.

Συγκεκριμένα, τα κατώτατα νόμιμα όρια μισθών και ημερομισθίων διαμορφώνονται ως εξής:

- ο Βασικό ημερομίσθιο 26,18 ευρώ, για τον ανειδίκευτο άγαμο εργατοτεχνίτη.
- ο Βασικός μηνιαίος μισθός 586,08 ευρώ, για τον ανειδίκευτο άγαμο υπάλληλο.

Μετά τη μείωση ο βασικός μηνιαίος μισθός για άγαμο υπάλληλο χωρίς τέκνα και χωρίς προϋπηρεσία ανέρχεται σε 586,08 ευρώ. Αν αφαιρεθούν οι ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις 96,70 ευρώ ασφαλιστικές εισφορές και 13,03 ευρώ φόρος, το καθαρό ποσό είναι 476,35 ευρώ.

Ο δε βασικός μισθός της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας για εργαζόμενο κάτω των 25 ετών, μετά τη μείωση του 32% διαμορφώνεται στα 510,95€ αφαιρώντας όμως τις ασφαλιστικές εισφορές 84,31€ καταλήγει στα 426,64€

Παρακάτω παρουσιάζεται αναλυτικά ο νέος πίνακας των κατώτατων αποδοχών τόσο από πλευράς των εργατοτεχνιτών όσο και από πλευράς των υπαλλήλων.

Πίνακας 17: Κατώτατες αποδοχές για τους εργατοτεχνίτες που ισχύουν από 14/02/2012⁶¹

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟ ΗΜΕΡ/ΣΘΙΟ ΑΠΟ 14/02/2012	ΕΠΙΔΟΜΑ ΤΡΙΕΤΙΩΝ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ ΑΠΟ 14/02/2012		ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΑΜΩΝ ΑΠΟ 14/02/2012	
				<u>Άνω</u> των 25	<u>Κάτω</u> των 25	<u>Άνω</u> των 25	<u>Κάτω</u> των 25
0-3	26,18	0,00	2,62	26,18	22,83	28,80	25,11
3-6	26,18	1,31	2,62	27,49	23,97	30,11	26,25
6-9	26,18	2,62	2,62	28,80	25,11	31,42	27,39
9-12	26,18	3,93	2,62	30,11	-	32,73	-
12-15	26,18	5,24	2,62	31,42	-	34,04	-
15-18	26,18	6,55	2,62	32,73	-	35,35	-
18-ΑΝΩ	26,18	7,85	2,62	34,03	-	36,65	-

⁶¹ <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15303>

Πίνακας 18: Κατώτατες αποδοχές για τους υπάλληλους που ισχύουν από 14/02/2012⁶²

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΑΠΟ 14/02/2012	ΕΠΙΛΟΜΑ ΤΡΙΕΤΙΩΝ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ ΑΠΟ 14/02/2012		ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΑΜΩΝ ΑΠΟ 14/02/2012	
				<u>Άνω</u> των 25	<u>Κάτω</u> των 25	<u>Άνω</u> των 25	<u>Κάτω</u> των 25
0-3	586,08	0,00	59,61	586,08	510,95	644,69	562,05
3-6	586,08	58,61	59,61	644,69	562,05	703,30	613,15
6-9	586,08	117,22	59,61	703,30	-	761,90	-
9-ΑΝΩ	586,08	175,82	59,61	761,90	-	820,51	-

Αξίζει να επισημανθεί, ότι ως προϋπηρεσία νοείται κάθε υπηρεσία διανυθείσα από το μισθωτό σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε ειδικότητα για τους εργατοτεχνίτες, για τους δε υπαλλήλους, μετά την συμπλήρωση του δέκατου ογδού ή δέκατου ένατου έτους της ηλικίας τους, αντίστοιχα.

4.1.2 Εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας πριν την εφαρμογή του 2 μνημονίου

Πριν την εφαρμογή του μνημονίου οι κατώτατες αποδοχές των εργαζομένων σύμφωνα με την εθνική συλλογική σύμβαση κυμαινόταν σε ικανοποιητικά επίπεδα για την εποχή.

Συγκεκριμένα για το 2010 δεν πραγματοποιήθηκε καμία αύξηση των κατώτατων μισθών και ημερομισθίων ενώ το 2011 παρατηρήθηκε μια αύξηση μισθών κατά

⁶² <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15303>

ποσοστό ίσο με τον μέσο ετήσιο ευρωπαϊκό πληθωρισμό 1,5%, ενώ το 2012 αντίστοιχα αύξηση 1,7% με το ετήσιο ευρωπαϊκό πληθωρισμό.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το κατώτατο εισαγωγικό ημερομίσθιο εργατοτεχνίτη άγαμου χωρίς προϋπηρεσία 34,11€ ενώ ο κατώτατος εισαγωγικός μισθός υπαλλήλου (άγαμου χωρίς προϋπηρεσία): 750,65 €

Παρακάτω παρουσιάζονται τα κατώτατα όρια αποδοχών στον ιδιωτικό τομέα έτσι όπως είχαν διαμορφωθεί την τριετία που πέρασε.

Πίνακας 19: Κατώτατες αποδοχές για τους εργατοτεχνίτες που ίσχυαν πριν το μνημόνιο 2⁶³

ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΕΣ	1.5.2010		1.7.2011		1.7.2012	
	ΑΓΑΜΟΣ	ΕΓΓΑΜΟΣ	ΑΓΑΜΟΣ	ΕΓΓΑΜΟΣ	ΑΓΑΜΟΣ	ΕΓΓΑΜΟΣ
0-3	33,04	36,34	33,54	36,89	34,11	37,51
3-6	34,25	37,56	34,76	38,12	35,35	38,77
6-9	35,89	39,02	36,43	39,79	37,05	40,46
9-12	37,51	40,82	38,07	41,43	38,72	42,14
12-15	39,15	42,46	39,74	43,10	40,41	43,83
15-18	40,78	44,09	41,39	44,75	42,10	45,51
18-ΑΝΩ	42,43	45,74	43,07	46,43	43,8	47,22

Πίνακας 20: Κατώτατες αποδοχές για τους υπάλληλους που ίσχυαν πριν το μνημόνιο 2⁶⁴

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	1.5.2010		1.7.2011		1.7.2012	
	ΑΓΑΜΟΣ	ΕΓΓΑΜΟΣ	ΑΓΑΜΟΣ	ΕΓΓΑΜΟΣ	ΑΓΑΜΟΣ	ΕΓΓΑΜΟΣ
0-3	739,56	813,52	750,65	825,72	763,41	839,76
3-6	801,17	875,13	813,19	888,26	827,01	903,36
6-9	874,01	947,96	887,12	962,18	902,20	978,54
9- ΑΝΩ	946,84	1.020,80	961,04	1.036,11	977,38	1.053,73

⁶³ <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15303>

⁶⁴ <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15303>

4.2 Χρόνος ισχύος της συλλογικής σύμβασης εργασίας

4.2.1 Διαμορφωση μισθών

Η μείωση των βασικών κλιμακίων της ΕΓΣΣΕ θα συμπαρασύρει σε αντίστοιχη μείωση τις κλαδικές και όμοιες επαγγελματικές συμβάσεις (όσες ανανεωθούν). Το ποσοστό της μείωσης των μισθών μπορεί να ξεπεράσει και το 50% με δεδομένο ότι σήμερα υπάρχουν κλαδικές συμβάσεις που ορίζουν αμοιβές υψηλότερες κατά 40% από την ΕΓΣΣΕ. Η κατάργηση βασικών επιδομάτων θα οδηγήσει σε απότομη καθίζηση των μισθών, η οποία σε πολλές περιπτώσεις θα αγγίξει το 50%-60%.

Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνάπτονται εφεξής για ορισμένο χρόνο ισχύος, η διάρκεια του οποίου δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα έτος και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1⁶⁵.

Σύμφωνα με τα νέα μέτρα ο χρόνος της μετενέργειας, δηλαδή το διάστημα που παραμένει σε ισχύ μια σύμβαση μετά τη λήξη της - μειώνεται από τους έξι μήνες στους τρεις. Ουσιαστικά δίνεται ένα τρίμηνο περιθώριο στους εργοδότες και στα συνδικάτα να συμφωνήσουν στην υπογραφή νέων κλαδικών συμβάσεων.

Οι Συλλογικές συμβάσεις που βρίσκονται σε ισχύ, ήδη 24 μήνες μέχρι την 14.2.2012 ή και περισσότερο λήγουν στις 14.2.2013, εκτός και αν λήγουν ή καταγγελθούν νωρίτερα κατά τα οριζόμενα σύμφωνα με το άρθρο 12 Ν. 1876/90 και αυτό αφορά όσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας έχουν συναφθεί μέχρι 14/2/2010.

Μετά τη λήξη της μετενέργειας αν δεν υπογραφεί νέα σύμβαση διασώζονται μόνον ο βασικός μισθός της κλαδικής σύμβασης και τέσσερα επιδόματα. Εξαιτίας της απώλειας μιας σειράς από επιδόματα ο μισθός θα μειωθεί κατά 15%-20%.

⁶⁵ Ν. 4046/12 ΚΑΙ ΠΥΣ Νο 6/29-2-2012(ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (4601/304/12-3-2012)

Η κατάργηση των επιδομάτων θα γίνεται άμεσα και μετά τη λήξη του 3μήνου, ενώ θα συνεχίσουν να ισχύουν μόνο τα ακόλουθα επιδόματα:

- **Ωρίμανσης:** Ως επίδομα ωρίμανσης νοούνται τα επιδόματα που καταβάλλονται για το σύνολο του χρόνου υπηρεσίας του εργαζομένου, που έχει διανυθεί στον ίδιο ή άλλο εργοδότη, δηλαδή της κάθε μισθολογικής κλίμακας (μονοετής, διετής, τριετής κτλ).
- **Τέκνων:** Ανάλογα τον αριθμό των παιδιών είναι 50 ευρώ για ένα παιδί, 70 ευρώ για δύο παιδιά, 120 ευρώ για 3 παιδιά 170 ευρώ για 4 παιδιά και ούτω καθεξής)
- **Εκπαίδευσης :**Ως επίδομα σπουδών, νοείται το αντίστοιχο επίδομα που χορηγείται με βάση τους τίτλους σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών, επαγγελματικής εκπαίδευσης, ημεδαπών ή μη εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή σχολών.
- **Βαρέων Επαγγελματών:** Ως επίδομα επικινδύνου εργασίας νοούνται τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω των συνθηκών εργασίας, που συνεπάγονται κίνδυνο για την σωματική ακεραιότητα και τη ζωή του εργαζομένου και είναι το ποσό των 150 ευρώ

Δηλαδή διαπιστώνουμε ότι καταργείται το Επίδομα Γάμου (10%) και πλήθος άλλων βασικών επιδομάτων όπως επίδομα υπευθυνότητας, διαχειριστικών λαθών, ειδικών συνθηκών, ξένης γλώσσας καθώς άλλα.

Ο εργοδότης μπορεί με επιχειρησιακές συμβάσεις ή ακόμα και με ατομικές να ρίξει τον μισθό στα επίπεδα της Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης (που θα είναι μειωμένη κατά 22%). Η μείωση μπορεί να ξεπεράσει το 40% αν ο εργαζόμενος ανήκει σε κλάδο με πολλά επιδόματα ή έχει υψηλό κλαδικό μισθό σε σχέση με τα νέα κατώτατα της ΕΓΣΣΕ. Επίσης από 14/2/2012 και μέχρι το ποσοστό της ανεργίας να διαμορφωθεί σε ποσοστό κάτω του 10% αναστέλλεται η ισχύς όλων των αυξήσεων που προβλέπονται από διατάξεις νόμων, κανονιστικές πράξεις, συλλογικές συμβάσεις ή διαιτητικές αποφάσεις. Παράλληλα, αναστέλλονται και οι ωριμάσεις, όπως το επίδομα πολυετίας, το επίδομα χρόνου εργασίας, το επίδομα τριετίας και το επίδομα πενταετίας.

4.2.2 Αλλαγές που επέρχονται στους νεοπροσληφθείς

Για τις περιπτώσεις νέων προσλήψεων κατά το διάστημα από 14.2.2012 μέχρι 14.5.2012, οι προσλαμβανόμενοι σε νέο εργοδότη δεν μπορούν να «καρπωθούν» τα έννομα αποτελέσματα που έληξαν ή καταγγέλθηκαν και έχει περατωθεί και το δμηνο της παράτασης ισχύος τους, μια και αυτές έχουν σταματήσει να τα παράγουν ως συλλογικές συμφωνίες και οι οποίες μόνο με ατομικές συμβάσεις μπορούν να μετουσιωθούν. Άρα για τους προσλαμβανόμενους σε νέο εργοδότη θα ισχύσουν ατομικές συμφωνίες, που αποτυπώνουν τη βούληση των μερών και πάντα εντός των νομίμων ορίων.

Συνοψίζοντας λοιπόν το θέμα του νέου ενιαίου μισθολογίου και κατά ποσό των 586 ευρώ μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του Έλληνα θα πρέπει να λάβουμε υπόψη τον μέσο μισθό, το επίπεδο τιμών, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Αν γίνει αυτό, τότε ο κατώτατος μισθός που δικαιολογούν τα οικονομικά μεγέθη της Ελλάδας πρέπει να είναι στα 640 ευρώ και όχι στα 586 ευρώ που είναι σήμερα.

Ο κατώτατος μισθός αυξάνεται θετικά με τον μέσο μισθό, το επίπεδο τιμών, την παραγωγικότητα εργασίας και την ανταγωνιστικότητα τιμών της ελληνικής οικονομίας. Πριν από τις μειώσεις των μισθών λόγω εφαρμογής του Μνημονίου, οι κατώτατες αποδοχές ήταν υψηλότερες απ' ότι δικαιολογούσαν οι αντοχές της ελληνικής οικονομίας. Τώρα, ο βασικός μισθός των 586 ευρώ (πόσο μάλλον των 511 ευρώ για τους νέους κάτω των 25 ετών) είναι υπερβολικά μικρός, με βάση το ίδιο κριτήριο. Συγκεκριμένα, ο μισθός αυτός βάσει της οικονομικής θεωρίας προσδιορίζεται στα 640 ευρώ (και για την ακρίβεια στα 640,5 ευρώ τον μήνα), δηλαδή κατά περίπου 10% υψηλότερα από τα σημερινά επίπεδα. Αν κάνουμε χρήση της ιστορικής βάσης δεδομένων του ΟΟΣΑ για να αποτιμήσουμε το επίπεδο του μέσου μισθού που ακολουθεί τις μεταβολές των παραπάνω παραγόντων από το 1970 έως σήμερα, τότε προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

1. Ο κατώτατος μισθός βρέθηκε, τη δεκαετία του 1970, μέχρι και 9% κάτω από τις οικονομικές δυνατότητες της Ελλάδας κυρίως λόγω της διπλής κρίσης πετρελαίου.
2. Ο κατώτατος μισθός αυξήθηκε αδικαιολόγητα μέχρι και 10% -κυρίως από τις αρχές μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980. Τότε πραγματοποιήθηκαν αυξήσεις μισθών που ήταν υπεράνω των πραγματικών δυνατοτήτων της ελληνικής οικονομίας.
3. Ο κατώτατος μισθός κινήθηκε σε επίπεδα που συμβαδίζουν με τις δυνατότητες της οικονομίας μέχρι τις αρχές του 2000, κυρίως λόγω των προσπαθειών που έγιναν με στόχο τη σύγκριση και την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωζώνη.
4. Οι ελληνικές κυβερνήσεις από το 2002 μέχρι το 2010 προχώρησαν στις μεγαλύτερες αυξήσεις μισθών (περίπου 15%) που έχουν σημειωθεί τα τελευταία 40 χρόνια, με εξαίρεση εκείνη που έγινε τη διετία 1981-1982 (σχεδόν 20%).
5. Ο κατώτατος μισθός έφτασε πάλι να υπερβαίνει μέχρι και 9% τις δυνατότητες της οικονομίας το 2010, έτος κατά το οποίο η Ελλάδα προσέφυγε στη στήριξη της τρόικας.

Έκτοτε, ο κατώτατος μισθός διορθώνεται καθοδικά. Σήμερα βρίσκεται σε επίπεδο 9,3% κάτω από τις πραγματικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι αντί περαιτέρω μείωσης, θα έπρεπε να μιλάμε για αύξηση από τα 586 ευρώ στα 640,5 ευρώ. Ο σημερινός τρέχων κατώτατος μισθός είναι άδικα χαμηλός και συνεπώς ούτε τροφοδοτεί την ανεργία ούτε επηρεάζει αρνητικά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

4.3 Κατώτατοι μισθοί στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4.3.1 Χώρες που καλύπτονται από την συλλογή δεδομένων της Eurostat

Ο βασικός μισθός αποτελεί έναν από τους τρόπους καταπολεμήσιμους της φτώχειας καθώς καθορίζει το κατώτατο όριο διαβίωσης. Οι χώρες της Ευρώπης χωρίζονται σε

δυο κατηγορίες , αν και τα μεγέθη δεν είναι συγκρίσιμα διότι δεν έχουν όλες οι χώρες τα ίδια κριτήρια αλλά ούτε γενική συλλογική σύμβαση όπως έχει η Ελλάδα.

Τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις κατώτατες αποδοχές που δημοσιεύθηκαν από τη Eurostat αναφέρονται στις μηνιαίες κατώτατες εθνικές αποδοχές. Οι κατώτατες εθνικές αποδοχές συνήθως ισχύουν για όλους τους εργαζομένους ή τουλάχιστον για τη μεγάλη πλειονότητα των εργαζομένων της χώρας.

Οι κατώτατες αποδοχές αντιπροσωπεύουν ακαθάριστα ποσά, δηλαδή, πριν από την παρακράτηση του φόρου εισοδήματος και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Τα εν λόγω παρακρατούμενα ποσά διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Οι κατώτατες εθνικές αποδοχές επιβάλλονται από τη νομοθεσία, συχνά έπειτα από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, ή απευθείας μέσω εθνικής συλλογικής σύμβασης (όπως ισχύει στο Βέλγιο και την Ελλάδα).

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από τις πιο υψηλές αποδοχές έχουν οι εργαζόμενοι στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και στην Γαλλία με κατώτατο μισθό που ανέρχεται σε 1.264 και 1.430 ευρώ αντίστοιχα. Χαμηλοί κατώτατοι μισθοί καταγράφονται στην Ισπανία όπου ο μισθός ανέρχεται στα 753 ευρώ και στην Πορτογαλία 566 ευρώ. Αντιθέτως από τους υψηλότερους κατώτατους μισθούς έχουν στην Ιρλανδία και στο Βέλγιο με 1.462 και 1.502 ευρώ αντίστοιχα. Από τους πιο χαμηλούς κατώτατους μισθούς λαμβάνουν οι εργαζόμενοι στη Ρουμανία 157 ευρώ το μήνα και στη Βουλγαρία 159 ευρώ το μήνα

Τα 20 ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να χωριστούν σε τρεις ομάδες ανάλογα με το επίπεδο του κατώτατου μισθού από την 1η Ιανουαρίου 2013.

Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει τις εννέα χώρες με τους χαμηλότερους κατώτατους μισθούς, μεταξύ 100 ευρώ και 500 ευρώ το μήνα: Ρουμανία, τη Βουλγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Εσθονία, τη Σλοβακία, την Ουγγαρία και την Πολωνία.

Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από πέντε κράτη μέλη Πορτογαλία, Ελλάδα, Μάλτα, Ισπανία και Σλοβενία με ένα ενδιάμεσο επίπεδο των κατώτατων μισθών, από πάνω από 500 ευρώ σε μόλις κάτω από 1 000 ευρώ το μήνα.

Η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει έξι κράτη μέλη (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Ιρλανδία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο), στις οποίες ο κατώτατος μισθός ήταν πάνω από 1 200 ευρώ ανά μήνα

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κατώτατες ακαθάριστες αποδοχές για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα της Eurostat για τον Ιανουάριο του 2013.

Εικόνα 1: Μισθοί στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2013

4.3.2 Χώρες που δεν καλύπτονται από τη συλλογή δεδομένων

Η Γερμανία, η Κύπρος και η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας έχουν προβλεπόμενες από το νόμο κατώτατες αποδοχές που δεν ισχύουν για όλους ή για τη μεγάλη πλειονότητα των εργαζομένων, αλλά περιορίζονται σε συγκεκριμένες ομάδες που καθορίζονται, για παράδειγμα, κατά κλάδους ή επαγγέλματα. Αυτές εξαιρούνται από τη συλλογή δεδομένων. Εξαιρούνται επίσης οι χώρες όπου δεν υπάρχουν προβλεπόμενες από το νόμο κατώτατες εθνικές αποδοχές: Δανία, Ιταλία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία, Ισλανδία, Νορβηγία και Ελβετία. Σε αυτές τις χώρες οι αποδοχές καθορίζονται είτε μέσω διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων σε επίπεδο εταιρειών είτε σε επίπεδο ατομικών συμβάσεων.

Στη Γερμανία το 60% των συμβάσεων είναι κλαδικές ενώ το 40% είναι είτε επιχειρησιακές είτε δεν υπάρχουν καθόλου συμβάσεις.

⁶⁶ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/el

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Ρόλος του ΟΑΕΔ

Ο Ο.Α.Ε.Δ. εδράζεται σε τρεις πυλώνες λειτουργίας:

α) την προώθηση στην απασχόληση, β) την ασφάλιση της ανεργίας και την κοινωνική προστασία της μητρότητας και της οικογένειας, και γ) την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Αποτελεί τη δημόσια αρχή και κεντρική δομή διαχείρισης:⁶⁷

- των ενεργητικών πολιτικών αγοράς εργασίας για την ανάσχεση της ανεργίας, για την προώθηση της απασχόλησης και την επαγγελματική κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων
- των παθητικών πολιτικών που αφορούν σε μέτρα ασφάλισης της ανεργίας (βασικό επίδομα ανεργίας) και άλλων επιδομάτων και παροχών κοινωνικής προστασίας (μητρότητας, οικογενειακό ,λειτουργία Βρεφονηπιακών Σταθμών ΟΑΕΔ)
- των ενεργητικών πολιτικών για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση σε συνδυασμό με την πρακτική άσκηση (σύστημα Μαθητείας).

Οι άξονες της πολιτικής του Ο.Α.Ε.Δ. συνοψίζονται στους εξής:

- Προώθηση της Απασχόλησης, με προγράμματα μείωσης α) του μισθολογικού κόστους εργασίας, β) του μη μισθολογικού κόστους εργασίας μέσω της επιχορήγησης των ασφαλιστικών εισφορών, διευκολύνοντας τη μετάβαση στην εργασία, με έμφαση στις ομάδες που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία, καθώς και σε ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες
- Συνεργασία με κοινωνικούς και τοπικούς φορείς σε τοπικά προγράμματα απασχόλησης με κεντρικό ρόλο των Κ.Π.Α.2 του Ο.Α.Ε.Δ.
- Υπηρεσίες Συμβουλευτικής.

⁶⁷ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=536&Itemid=455&lang=el

- Προώθηση της προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων με παράλληλο στόχο τη διατήρηση της απασχόλησης
- Θεσμός Μαθητείας των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑΣ) στο σύνολο του εκπαιδευτικού έργου του ΟΑΕΔ.
- Λειτουργία Βρεφονηπιακών Σταθμών
- Σύζευξη Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με την υποστήριξη εργασιακών συμβούλων αλλά και ηλεκτρονικά, μέσω της νέας διαδικτυακής πύλης (portal) του Οργανισμού.
- Δίκτυο EURES για τη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

5.2 Εγγραφή στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για να εκδοθεί το δελτίο ανεργίας είναι τα ακόλουθα:

1. Το τελευταίο εκκαθαριστικό σημείωμα φορολογίας εισοδήματος, ή ελλείπει αυτού, αντίγραφο κατατεθειμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος – Ε1, ή Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη από τη Δ.Ο.Υ. εφόσον δεν υποχρεούται να υποβάλει φορολογική δήλωση.
2. Λογαριασμό ΔΕΚΟ ή εταιρείας σταθερής τηλεφωνίας, ή αντίγραφο συμφωνητικού μίσθωσης κατοικίας, κατατεθειμένου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.
3. Παραστατικό ταυτοπροσωπίας σε ισχύ (Δελτίο ταυτότητας, Διαβατήριο
4. Επίσημο έγγραφο από το οποίο θα προκύπτει ο ΑΜΚΑ.
5. Άδεια διαμονής ή εργασίας προκειμένου περί ανέργων πολιτών υπηκόων τρίτων χωρών.

Εγγραφή πραγματοποιείται μόνο στο ΚΠΑ2 αρμοδιότητας της περιοχής στην οποία υπάγεται ο άνεργος σύμφωνα με τη διεύθυνση κατοικίας του .

Παρακάτω υπάρχουν ενδεικτικά διάφορες περιπτώσεις ανέργων για τους οποίους γίνεται σαφές άμα έχουν το δικαίωμα να γραφτούν στα μητρώα του ΟΑΕΔ.

Όσοι ανήκουν στις επαγγελματικές κατηγορίες των ιατρών, μηχανικών και δικηγόρων και είναι κάτοχοι άδειας άσκησης επαγγέλματος δεν θεωρούνται άνεργοι

και δεν μπορούν να εκδώσουν δελτίο ανεργίας, εκτός εάν εμπίπτουν στις προϋποθέσεις τακτικής επιδότησης ανεργίας. Σύμφωνα με την εγκύκλιο Β116557/29.05.2006 και κατ' επιταγή του Ν. 1545/1985, άρθρο 3, παρ. 2.α .

Όσον αφορά τώρα τους φοιτητές, που αναζητούν παράλληλα εργασία δεν τους επιτρέπεται να εγγραφούν στον ΟΑΕΔ και να έχουν δελτίο ανεργίας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) με αριθμό 1897/2000 (άρθρο 1, παράρτημα 1 και άρθρο 2) και το ν.1545/1985 (άρθρο 2,παρ.1εδαφ) ως «άνεργου» θεωρούνται τα άτομα ηλικίας 15-74 ετών τα οποία α) δεν είχαν εργασία β) ήταν διαθέσιμα στην αγορά εργασίας και γ) αναζητούσαν ενεργά απασχόληση. Επίσης στον Κανονισμό ορίζεται ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση θεωρούνται ως μέσα βελτίωσης της απασχολησιμότητας αλλά δεν αποτελούν μεθόδους αναζήτησης εργασίας και ότι τα άτομα που συμμετέχουν σε σπουδές δεν θεωρούνται άνεργοι παρά μόνο εάν είναι «διαθέσιμα για εργασία» και «σε αναζήτηση εργασίας».Από τις ανωτέρω διατάξεις του Κανονισμού που αποτελούν ένα δεσμευτικό κοινοτικό νομικό πλαίσιο, σε συνδυασμό με τον ν.1545/1985 που αναφέρει ότι «μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας πρέπει να εγγραφούν στα μητρώα (νεοεισερχόμενων ανέργων) μέσα σε 3 μήνες από τη λήψη του τίτλου σπουδών τους» προκύπτει ότι :

- ❖ η «εκπαίδευση» και η «κατάρτιση» αντιμετωπίζονται από τον κοινοτικό νομοθέτη ως μέσα βελτίωσης της απασχολησιμότητας και όχι ως μέθοδος αναζήτησης εργασίας επομένως οι φοιτητές δεν μπορούν να θεωρηθούν άνεργοι εκτός και εάν απασχολούνται ήδη στην αγορά εργασίας και στη συνέχεια βρεθούν εκτός εργασίας οπότε θεωρούνται «διαθέσιμοι για εργασία» και «σε αναζήτηση εργασίας και
- ❖ ο εσωτερικός νομοθέτης τους θεωρεί εμμέσως ως μη άνεργους εφόσον τους εντάσσει στους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας τρεις μήνες μετά τη λήψη του πτυχίου τους.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής ο οποίος επέλεξε να εκπαιδευτεί πρόσθετα του χρόνου των κανονικών σπουδών του εντάσσεται στην ανωτέρω κατηγορία εκτός και εάν έχει δώσει προβάδισμα στην ένταξή του στην αγορά εργασίας. Θα πρέπει δηλαδή να έχει ήδη εργασθεί και να έχει βρεθεί στη συνέχεια χωρίς εργασία. Αν από αυτή την κατάσταση είναι ξανά διαθέσιμος και αναζητεί ενεργά απασχόληση μπορεί να

εγγραφεί κατ' εξαίρεση στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ. Αναφορικά με όσους κάνουν διδακτορικό, κάθε περίπτωση θα εξετάζεται ξεχωριστά, λαμβάνοντας υπόψη τη χρονική δέσμευση αυτού που βρίσκεται σε διαδικασία λήψης διδακτορικού διπλώματος.

5.3 Λόγοι Εγγραφής στα Μητρώα του ΟΑΕΔ

Παρακάτω παρατίθενται οι λόγοι που ένας άνεργος μπορεί να γραφτεί στα μητρώα του ΟΑΕΔ καθώς και μια σειρά από ερωτήσεις και απαντήσεις που βοηθούν τον άνεργο να καταλάβει την λειτουργία του ΟΑΕΔ

- Τι δικαιώματα απορρέουν από την εγγραφή στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ;

Μετά την εγγραφή του ο άνεργος έχει τα εξής δικαιώματα:

- Σε περίπτωση απόλυσης, δικαίωμα λήψης επιδόματος ανεργίας: εάν διαπιστωθεί ότι ο απολυθείς άνεργος πληροί τις προϋποθέσεις προς επιδότηση (αν έχει συγκεντρώσει ένα συγκεκριμένο αριθμό ενσήμων), υποβάλλει αίτηση για τακτική επιδότηση ανεργίας
 - Υπόδειξη και παραπομπή σε θέση εργασίας αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει κενή θέση ανάλογη των προσόντων του στο επάγγελμα που ενδιαφέρεται να απασχοληθεί ο άνεργος .
 - Καταχώρηση βιογραφικού σημειώματος καθώς και διερεύνηση κατά τη συνέντευξη με τον αρμόδιο Υπάλληλο ΟΑΕΔ , εξατομικευμένη προσέγγιση καθώς και κατάρτιση ατομικού σχεδίου δράσης όπως προτάσεις για συμμετοχή του εγγεγραμμένου στο μητρώο Ο.Α.Ε.Δ και προγράμματα συμβουλευτικής, απασχόλησης ή κατάρτισης.
- Μετά την εγγραφή του στο μητρώο σε ποιόν θα πρέπει να απευθυνθεί για να βοηθηθεί στην αναζήτηση εργασίας;

Μετά την εγγραφή στο μητρώο θα απευθυνθεί σε έναν εργασιακό σύμβουλο του ΚΠΑ ώστε να περάσει από την διαδικασία της Εξατομικευμένης προσέγγισης.

Η Εξατομικευμένη Προσέγγιση είναι μια διαδικασία που βασίζεται στη μοναδικότητα του κάθε ατόμου που αναζητά εργασία η οποία προέρχεται από τα προσωπικά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα, την επαγγελματική του εμπειρία, τις ιδιαιτερότητες, τις γνώσεις και δεξιότητές του. Κατά συνέπεια, η διερεύνηση αυτών των στοιχείων καθώς και η σύνταξη του Ατομικού Σχεδίου Δράσης οδηγεί σε διαφορετικές, ανάλογες με το προφίλ του κάθε ανέργου δράσεις, ενώ διευκολύνει την άμεση και επιτυχή σύζευξη των καταγεγραμμένων ανέργων με τις ανάλογες θέσεις εργασίας που προσφέρονται από τις επιχειρήσεις. Η διαδικασία της Εξατομικευμένης Προσέγγισης και η συνεργασία με τον εργασιακό σύμβουλο, που τον παρακολουθεί, αποτελεί βασική προϋπόθεση, ώστε να ενημερωθεί για τις διαθέσιμες δράσεις και τα προγράμματα έγκυρα και έγκαιρα. Επίσης, το ίδιο ισχύει και για τις θέσεις εργασίας, που τυχόν προκύπτουν στην ευρύτερη περιοχή εποπτείας του ΚΠΑ στο οποίο απευθύνεστε. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι:

- ειδικά οι θέσεις εργασίας, επιδοτούμενες ή μη, ανακύπτουν από τις ανάγκες της ελεύθερης αγοράς και δεν είναι πάντα εφικτή η αντιστοίχιση της ειδικότητάς σας με τις υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας, που γνωστοποιούνται στον ΟΑΕΔ
 - η αρχή στην οποία βασίζεται όλη η διαδικασία προώθησης στην απασχόληση βασίζεται στην αρχή της ισότιμης πρόσβασης στις παρερχόμενες υπηρεσίες καθώς και στην αρχή ίσης μεταχείρισης όλων των εξυπηρετούμενων πολιτών.
- Στη περίπτωση τώρα που κάποιος είναι εγγεγραμμένος στον Ο.Α.Ε.Δ εδώ και 6 μήνες και έχει κάνει εξατομικευμένη προσέγγιση με Εργασιακό Σύμβουλο, προτείνοντας του κάποιες ενέργειες, αλλά ακόμα παραμένει άνεργος, τότε ο Ο.Α.Ε.Δ οφείλει να ενημερώσει ότι δεν δημιουργεί θέσεις εργασίες. Αποστολή του είναι η ενεργός διαμεσολάβηση για μια επιτυχή σύζευξη των προσόντων των ανέργων με τις διαθέσιμες κενές θέσεις, η αναζήτηση περισσότερων κενών θέσεων από τις επιχειρήσεις, η ενεργοποίηση του ανέργου για την αναζήτηση θέσεων που θα εξασφαλίσει την ένταξη ή επανένταξή του στην αγορά εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση πάντως προτείνονται ενέργειες προώθησης στην απασχόληση, καθώς και ομάδες συμβουλευτικής για την ενεργοποίηση των ανέργων, εξεύρεση της κατάλληλης θέσης και ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

- Εκτός από την αναζήτηση εργασίας, υπάρχουν άλλες δράσεις από τις οποίες ο άνεργος θα μπορούσε να επωφεληθεί.

Ο Ο.Α.Ε.Δ εκτός από τον διαμεσολαβητικό ρόλο που έχει σχετικά με την σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας παρέχει και μια δέσμη ενισχυτικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

- Ο **Επαγγελματικός Προσανατολισμός** είναι μια δυναμική διαδικασία που έχει ως στόχο την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου. Απευθύνεται σε ανέργους που δεν έχουν επιλέξει επάγγελμα /ειδικότητα και δεν ξέρουν τι θέλουν να κάνουν ,ή είχαν μία ειδικότητα αλλά δεν ζητείται πλέον από την αγορά εργασίας .είτε τέλος για κάποιους προσωπικούς ή άλλους λόγους επιθυμούν να αλλάξουν επάγγελμα.
- Η **Συμβουλευτική Αναζήτησης Εργασίας** είναι μια ομαδική, δυναμική διαδικασία που έχει ως στόχο να ενεργοποιήσει και να κινητοποιήσει τα μέλη της ομάδας να αναζητήσουν τα ίδια και να επιτύχουν μια θέση εργασίας στο συντομότερο δυνατόν, χρονικό διάστημα. Απευθύνεται σε όλους τους ανέργους που βρίσκονται σε διαδικασία αναζήτησης εργασίας, που τα προσόντα τους ζητούνται από την αγορά εργασίας,
- Τέλος η **Συμβουλευτική ανάληψης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών** έχει στόχο την ενθάρρυνση και παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης για τη δημιουργία επιχείρησης με βιώσιμες προοπτικές και απευθύνεται σε ανέργους που επιθυμούν να δημιουργήσουν δική τους επιχείρηση. Η συμβουλευτική ανάληψης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να μετατρέψει προοδευτικά την ιδέα του επιχειρηματικό σχέδιο και στη συνέχεια σε επιχείρηση με αυξημένες προοπτικές βιωσιμότητας.

5.4 Επίδομα ανεργίας

Για να εισπραχθεί το επίδομα ανεργίας από τον Ο.Α.Ε.Δ

1. πρέπει να είναι μισθωτός και να έχει λήξει ή να έχει καταγγελθεί από τον εργοδότη (απόλυση) η σύμβαση εργασίας σας.
2. να είναι ως εργαζόμενος ασφαλισμένος στον κλάδο ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ
3. να έχει συμπληρώσει μέσα στο 14μηνο ή 12μηνο που προηγείται της αίτησής τον αριθμό των ημερομισθίων που προβλέπονται ανάλογα με το επάγγελμά

Ο άνεργος έχει τη δυνατότητα μέσα σε 60 ημέρες από την ημερομηνία της απόλυσης του να εγγραφεί στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού στο ΚΠΑ ή την αρμόδια Υπηρεσία του Ο.Α.Ε.Δ του τόπου κατοικίας του και να υποβάλει αίτηση για επιδότηση λόγω ανεργίας. Η επιδότηση ανεργίας αρχίζει από την ημέρα της υποβολής της αίτησης για το επίδομα. Ο δικαιούχος που υποβάλλει κατά το πρώτο 7ημερο μετά την καταγγελία ή τη λήξη της σύμβασης του επιδοτείται από την 7η ημέρα. Ο ΟΑΕΔ καταβάλλει επίδομα ανεργίας για χρονικό διάστημα από 5 έως 12 μήνες, ανάλογα με τις ημέρες εργασίας που έχει συμπληρώσει ο δικαιούχος πριν την λήξη ή την καταγγελία της σύμβασής του, την ηλικία και το επάγγελμα του. Το επίδομα ανεργίας καταβάλλεται, σε μηνιαία βάση, αλλά υπολογίζεται σε ημερήσια επιδόματα που ανέρχονται στο 55% του βασικού ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη όπως αυτό καθορίζεται από την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Από 12.03.2012 το μηνιαίο επίδομα ανεργίας ανέρχεται στα 360,00 Ευρώ. Αν ο δικαιούχος άνεργος έχει προστατευόμενα μέλη οικογένειας το επίδομα προσαυξάνεται για καθένα από αυτά κατά 10%.

- ❖ Για τον άνεργο που επιδοτείται για πρώτη φορά, ο ελάχιστος αριθμός ημερομισθίων που πρέπει να έχει συμπληρώσει για να δικαιούται να λάβει επίδομα είναι 80 κατ' έτος την τελευταία διετία πριν την υποβολή της αίτησης για την επιδότησή του, εκ των οποίων τα 125 ημερομίσθια πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί το τελευταίο 14μηνο χωρίς να υπολογίζονται οι δύο τελευταίοι πριν την απόλυση μήνες. Επίσης, επίδομα ανεργίας λαμβάνει και ο εργαζόμενος που κατά τα δύο έτη πριν την καταγγελία ή τη λήξη της σύμβασής του έχει πραγματοποιήσει 200 ημέρες εργασίας (χωρίς να υπολογίζονται οι δύο τελευταίοι μήνες) και όχι λιγότερες από 80 ημέρες εργασίας κάθε έτος.
- ❖ Ο άνεργος που έχει επιδοτηθεί ξανά στο παρελθόν πρέπει να έχει πραγματοποιήσει 125 ημέρες εργασίας το τελευταίο 14μηνο, πριν από την απόλυσή του, χωρίς να υπολογίζονται (στις 125) οι ημέρες εργασίας των δύο τελευταίων μηνών.
- ❖ Αν πρόκειται για απασχολούμενο σε τουριστικά ή άλλα εποχικά επαγγέλματα πρέπει να έχει εργαστεί 100 ημέρες το τελευταίο 12μηνο, με την προϋπόθεση ότι έχει εργαστεί ως εποχικός για δύο συνεχείς περιόδους απασχόλησης. Με αυτά τα ημερομίσθια λαμβάνει την ελάχιστη διάρκεια επιδότηση ανεργίας για διάστημα δηλαδή πέντε μηνών. Για ορισμένες κατηγορίες εργαζόμενων (π.χ. οικοδόμοι) η επιδότηση δίνεται εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί 100 ημέρες εργασίας το τελευταίο 14μηνο, χωρίς να υπολογίζονται οι ημέρες εργασίας των δύο τελευταίων μηνών πριν την απόλυση.

5.4.1 Μέγιστη διάρκεια επιδότησης

Τη μέγιστη διάρκεια επιδότηση 12 μηνών δικαιούνται να λάβουν άνεργοι που έχουν συμπληρώσει:

- 250 και άνω ημερομίσθια στο τελευταίο 14μηνο αφαιρουμένων των δύο τελευταίων μηνών πριν τη λύση ή λήξη της εργασιακής σχέσης

- 210 και άνω ημερομίσθια στο τελευταίο 14μηνο αφαιρουμένων των δύο τελευταίων μηνών πριν τη λύση ή λήξη της εργασιακής σχέσης εφόσον είναι ηλικίας άνω των 49
- 250 και άνω ημερομίσθια στο τελευταίο 12μηνο εάν πρόκειται για εργαζόμενους σε τουριστικά ή άλλα εποχιακά επαγγέλματα για δύο συνεχείς περιόδους απασχόλησης.

5.4.2 Δικαιολογητικά επιδότησης

Για την βεβαίωση δικαιώματος επιδότησης ανεργίας από τον Ο.Α.Ε.Δ ο άνεργος προσκομίζει στο ΚΠΑ ή την Υπηρεσία του Οργανισμού:

1. Το έγγραφο της Καταγγελίας Σύμβασης Εργασίας ή βεβαίωση της Λήξης Σύμβασης Ορισμένου χρόνου (με πρωτότυπη σφραγίδα και υπογραφή εργοδότη).
2. Το έντυπο «Βεβαίωση Εργοδότη» το οποίο συμπληρώνει ο εργοδότης σύμφωνα με τις εγγραφές της ΑΠΔ (Αναλυτική Περιοδική Δήλωση που υποβάλλεται στο ΙΚΑ) του τελευταίου τριμήνου πριν από την καταγγελία της σύμβασης εργασίας. Το έντυπο αυτό θα φέρει πρωτότυπη σφραγίδα και υπογραφή του εργοδότη, χωρίς κάποια επιπλέον σφραγίδα επικύρωσης από το αρμόδιο κατάστημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.
3. Το οικογενειακό βιβλιάριο Ασθενείας, εφόσον έχει προστατευόμενα μέλη στην οικογένειά του, προκειμένου να του δοθεί η σχετική προσαύξηση.
4. Το πλέον πρόσφατο Εκκαθαριστικό Σημείωμα Εφορίας ή εφόσον δεν υπάρχει, επικυρωμένο αντίγραφο της τελευταίας δήλωσης εισοδήματος.
5. Την Αστυνομική του Ταυτότητα.
6. Αποδεικτικό Διεύθυνσης Κατοικίας του ασφαλισμένου (π.χ. λογαριασμός ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ).
7. Λογαριασμό Εθνικής Τραπέζης (IBAN) στον οποίο είναι πρώτος δικαιούχος. Σε περίπτωση που δεν έχετε λογαριασμό στην Εθνική Τράπεζα, η Υπηρεσία μας σας δίνει Βεβαίωση για άνοιγμα λογαριασμού στην Εθνική Τράπεζα χωρίς καμία επιβάρυνση.
8. Αν πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών: άδεια διαμονής και άδεια

5.4.3 Καταβολή επιδόματος

Οι επιδοτούμενοι άνεργοι δεν χρειάζεται να εμφανίζονται κάθε μήνα στην Υπηρεσία του Ο.Α.Ε.Δ για την πίστωση του επιδόματός τους, αλλά μόνο τον τρίτο μήνα κάθε τριμήνου επιδότησης. Η καταβολή των μηνιαίων επιδομάτων γίνεται πλέον μια φορά την εβδομάδα και συγκεκριμένα την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε εβδομάδας (Παρασκευή) με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού κάθε δικαιούχου. Η πίστωση περιλαμβάνει τις αξιώσεις που αφορούν στις ημέρες Δευτέρα έως Κυριακή, δηλαδή το επίδομα καταβάλλεται δεδουλευμένο Δευτέρα έως Παρασκευή και προπληρώνεται το Σάββατο και η Κυριακή.

5.4.3.1 *Αναστολή επιδόματος ανεργίας*

Η επιδότηση ανεργίας αναστέλλεται από τη στιγμή που ο άνεργος βρει εργασία. Επίσης, αναστέλλεται σε περίπτωση ασθένειας, στράτευσης, αναχώρησης στο εξωτερικό, λήξης άδειας διαμονής και εργασίας σε περίπτωση που ο άνεργος είναι αλλοδαπός, ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο για τον οποίο παύει να είναι διαθέσιμος για απασχόληση στην αγορά εργασίας. Ο ενδιαφερόμενος εντός 8 ημερών θα πρέπει να ενημερώσει την Υπηρεσία που επιδοτείται, αρχικά οποιοδήποτε τρόπο, δηλαδή δια τηλεφώνου, φαξ, επιστολής, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ή ο ίδιος ή δια αντιπροσώπου. Στη συνέχεια (ή ταυτόχρονα) πρέπει να ακολουθήσει η προσκόμιση των σχετικών παραστατικών για το λόγο της αναστολής, προσκομίζοντας το αντίστοιχο δικαιολογητικό [π.χ. αναγγελία πρόσληψης, βιβλιάριο ασθένειας, βεβαίωση Στρατιωτικής Υπηρεσίας, αεροπορικό εισιτήριο κτλ], ώστε να γίνει η αναστολή της επιδότησής του και να πιστωθεί στο λογαριασμό του το ποσό που προκύπτει ως διαφορά επιδότησης από την τελευταία ημέρα πληρωμής έως και την ημέρα που προέκυψε ο λόγος της αναστολής.

Αν δεν μπορεί να προσέλθει ο ίδιος, εξουσιοδοτεί το άτομο που επιθυμεί, το οποίο με τη νόμιμα θεωρημένη εξουσιοδότηση και με τα σχετικά δικαιολογητικά θα προσέλθει εκ μέρους του και θα ενημερώσει την Υπηρεσία. Το ποσό της χρηματικής διαφοράς που θα προκύψει από την αναστολή της επιδότησης θα πιστωθεί στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.

5.4.3.2 Συνέχιση επιδότησης

Το επίδομα ανεργίας συνεχίζεται όταν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στην Υπηρεσία εντός 60 ημερών μετά την άρση του λόγου αναστολής και πριν την πάροδο διετίας από την έκδοση της αρχικής απόφασης επιδότησης.

5.4.3.3 Διακοπή επιδόματος

Η επιδότηση του ανέργου διακόπτεται λόγω: α) Συνταξιοδότησης, β) Παράλληλης απασχόλησης και επιδότησης, γ) Θανάτου, δ) Οριστικής ανικανότητας για εργασία, ε) Μη εμφάνισης του στην υπηρεσία του ΟΑΕΔ σε δυο συνεχόμενα χρονικά διαστήματα που του έχουν καθοριστεί από την απόφαση επιδότησης.

Σε περίπτωση διακοπής της επιδότησης δεν είναι δυνατό να επακολουθήσει συνέχισή της. Νέα επιδότηση επακολουθεί μόνο, εφόσον μετά τη διακοπή συμπληρωθούν εκ νέου οι προϋποθέσεις επιδότησης.

5.4.3.4 Επίδομα- Ε.Ε

Βάσει του Κανονισμού 883/2004 και 987/2009 είναι δυνατή η μεταφορά του επιδόματος ανεργίας από το ένα κράτος στο άλλο (κοινοτικό έντυπο U2). Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει καταβληθεί τουλάχιστον ο πρώτος μήνας προθεσμίας. Η μεταφορά είναι δυνατή για διάστημα 3 μηνών το ανώτερο. Ο ασφαλισμένος οφείλει να εγγραφεί στην υπηρεσία απασχόλησης στο κράτος που μετακινείται και για όλο το διάστημα που βρίσκεται εκεί οφείλει να συμμορφώνεται προς τους κανόνες και τις υποδείξεις της εκεί υπηρεσίας. Αν το τρίμηνο παρέλθει, τότε το επίδομα ανεργίας διακόπτεται. Αν ο ασφαλισμένος επιστρέψει στην Ελλάδα και σε τοπική υπηρεσία πριν τη λήξη του τριμήνου, τότε συνεχίζεται κανονικά η επιδότησή του.

Ο Ο.Α.Ε.Δ είναι αρμόδιος μόνο για τους μισθωτούς στην Ελλάδα και κατά συνέπεια το έντυπο U1 χορηγείται μόνο στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ. Επίσης είναι αρμόδιος αποκλειστικά και μόνο για την ασφάλιση υπέρ ανεργίας. Για τις υπόλοιπες κατηγορίες της ασφάλισης (υγειονομική, συνταξιοδοτική, εργατικού ατυχήματος, κλπ.) αρμόδιο είναι το ΙΚΑ για τους μισθωτούς και οι οικείοι ασφαλιστικοί φορείς για τις λοιπές κατηγορίες ασφαλισμένων.

5.4.4 Ειδικά βοηθήματα Ο.Α.Ε.Δ

5.4.4.1 *Ειδικό βοήθημα μετά τη λήξη της επιδότησης λόγω ανεργίας*

Το επίδομα καταβάλλεται στους ανέργους, που δεν απασχολούνται εποχικά, μετά τη λήξη της επιδότησης, λόγω ανεργίας εφ' όσον παραμείνουν για ένα μήνα ακόμη άνεργοι και εφόσον το εισόδημά τους δεν υπερβαίνει ένα καθορισμένο ποσό (προσδιορίζεται με σχετική εγκύκλιο). Ισούται με 13 ημερήσια επιδόματα ανεργίας και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι το εκκαθαριστικό σημείωμα Εφορίας ή αντίγραφο φορολογικής δήλωσης καθώς και κάρτα ανεργίας θεωρημένη.

5.4.4.2 *Ειδικό βοήθημα μετά από τρίμηνη παραμονή στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ*

Το επίδομα καταβάλλεται στους ανέργους που δεν έχουν προϋποθέσεις τακτικής επιδότησης, δεν ανήκουν στους εποχιακούς εργαζόμενους και παραμένουν γραμμένοι στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ για τρεις μήνες. Προϋπόθεση για να λάβουν το βοήθημα είναι να έχουν πραγματοποιήσει 60 τουλάχιστον ημερομίσθια κατά τη διάρκεια του έτους που προηγείται της εγγραφής τους στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και το εισόδημά τους να μην υπερβαίνει ένα καθορισμένο ποσό. Το επίδομα είναι ίσο προς 15 βασικά ημερήσια επιδόματα ανεργίας και καταβάλλεται ανά τρίμηνο σε τρεις συνολικά δόσεις μέσα στο ίδιο έτος και τα που δικαιολογητικά απαιτούνται είναι το εκκαθαριστικό σημείωμα εφορίας ή αντίγραφο Φορολογικής δήλωσης καθώς και το βιβλιάριο ενσήμων.

5.4.5 Επίδομα και παροχές σε νέους.

5.4.5.1 *Επίδομα σε νέους και νέες ηλικίας από 20 - 29 ετών*

Καταβάλλεται στους νέους και νέες ηλικίας από 20 - 29 ετών, εφ' όσον είναι άνεργοι και παραμείνουν γραμμένοι στα μητρώα ανέργων για ένα χρόνο. Το επίδομα ανέρχεται σε 73,37 ΕΥΡΩ τον μήνα και καταβάλλεται για πέντε μήνες. Απαιτείται⁶⁸

⁶⁸ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=618&Itemid=616&lang=el

1. Να έχει συμπληρωθεί το 20ο έτος της ηλικίας του.
2. Να έχει αποκτήσει πτυχίο.
3. Να έχουν απολυθεί από το στρατό. Η προθεσμία είναι τρίμηνη από την συμπλήρωση του 20ου έτους της ηλικίας ή την απόκτηση πτυχίου ή την απόλυση απ' τον στρατό.
4. Να μην έχουν πραγματοποιήσει περισσότερα από 80 ημερομίσθια πριν την εγγραφή τους στα ειδικά Μητρώα ΕΣΠΑ.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι η αστυνομική ταυτότητα ή βεβαίωση σχολής (απόκτηση πτυχίου ή διακοπή σπουδών με γνωστοποίηση της ακριβούς ημερομηνίας).

το απολυτήριο στρατού (για όσους απολύθηκαν από τον Στρατό ή βεβαίωση στρατιωτικής αρχής ότι έχουν απαλλαγεί νόμιμα από τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις.

μια υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 στην οποία θα δηλώνει ότι :

- Δεν πραγματοποίησε περισσότερα από 80 ημερομίσθια σε συνεχή ή διαλείπουσα απασχόληση μετά την εγγραφή του στο ειδικό μητρώο ανέργων.
 - Δεν ασκεί ελεύθερο ή άλλο επάγγελμα, ούτε εργάζεται σε επιχείρηση του πατέρα, της μητέρας ή του συζύγου.
 - Δεν συνταξιοδοτείται και δεν έχει επιδοτηθεί για ανεργία
 - Δεν απασχολείται σε γεωργικές, δασικές ή κτηνοτροφικές εργασίες. Εφόσον αναλάβει εργασία ή ασθενήσει ή συνταξιοδοτηθεί υποχρεούται να το γνωρίσει αμέσως στην αρμόδια Υπηρεσία.
5. Και τέλος IBAN λογαριασμού ΕΤΕ στον οποίο ο ενδιαφερόμενος πρέπει να εμφανίζεται ως πρώτος δικαιούχος. Όλα αυτά βέβαια κατοχυρώνονται με νομοθετικό πλαίσιο Άρθρο 2 του Ν. 1545/85.

Επίσης ο Ο.Α.Ε.Δ παρέχει στους νέους άνεργους μέχρι 29 ετών ιατροφαρμακευτική περίθαλψη⁶⁹. Οι άνεργοι νέοι υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ για παροχές ασθενείας σε είδος, μετά από αίτηση που υποβάλλουν στα υποκαταστήματα του ΙΚΑ του τόπου κατοικίας τους.

⁶⁹ άρθρο 18 του Ν.2639/1998

Οι εν λόγω άνεργοι θα πρέπει κατά την υποβολή της αίτησής τους για υπαγωγή στο πρόγραμμα, να προσκομίσουν βεβαίωση του Ο.Α.Ε.Δ ότι είναι εγγεγραμμένοι ως άνεργοι για ένα τουλάχιστον δίμηνο πριν την υποβολή της αίτησής τους, εξακολουθούν να είναι άνεργοι και ότι κατέχουν κάρτα ανεργίας ανανεωμένη ανά τρίμηνο. Επίσης, θα πρέπει να είναι ανασφάλιστοι, να μη σπουδάζουν και μόλις αναλάβουν εργασία θα πρέπει να το δηλώσουν στο υποκατάστημα του ΙΚΑ του τόπου κατοικίας τους.

Τέλος το βιβλιάριο ασθενείας που χορηγείται ισχύει για ένα εξάμηνο και ανανεώνεται με την προσκόμιση νέας βεβαίωσης από τον Ο.Α.Ε.Δ, ότι συνεχίζουν να είναι άνεργοι.

5.4.5.2 Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων πτυχιούχων έως 35 ετών

Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία 5.000 νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης με την πρόσληψη ανέργων πτυχιούχων έως 35 ετών, ελληνικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που είναι κάτοχοι πρώτου πτυχίου ή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού ή ισότιμου τίτλου σχολών της αλλοδαπής, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Η περίοδος υποβολής είναι από 6/6/2012 έως εξαντλήσεως προϋπολογισμού. Η προθεσμία υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων για υπαγωγή στο πρόγραμμα, λήγει αυτόματα μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος αιτήσεων, ύστερα από την κάλυψη των κατανεμηθεισών θέσεων

5.5 Ανανέωση Δελτίου Ανεργίας

Οι υποχρεώσεις του κατόχου δελτίου ανεργίας συνίστανται στα εξής⁷⁰:

Το δελτίο ανεργίας των εγγεγραμμένων ανέργων ισχύει επί ένα τρίμηνο από την αρχική εγγραφή ή την τελευταία ανανέωση αυτού. Όσον αφορά στους δικαιούχους

⁷⁰ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=192&Itemid=456&lang=el

τακτικής επιδότησης ανεργίας, επισημαίνεται ότι μετά τη λήξη της τακτικής επιδότησης ανεργίας το δελτίο ανεργίας παραμένει σε ισχύ για τρεις μήνες επιπλέον, οπότε και πρέπει να ανανεωθεί. Η δυνατότητα ανανέωσης ισχύει για χρονικό διάστημα πέντε εργάσιμων ημερών και πριν πέντε εργάσιμων ημερών μετά την αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης ισχύος του δελτίου ανεργίας. Μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος των 5 ημερών το δελτίο ανεργίας διαγράφεται αυτόματα από το μηχανογραφικό σύστημα του Οργανισμού. Σε αυτήν την περίπτωση ο πολίτης μπορεί να προβεί σε έκδοση νέου δελτίου ανεργίας.

Ο κάτοχος του δελτίου ανεργίας έχει την υποχρέωση, όπως σαφώς αναγράφεται σε αυτό, να ανανεώνει το δελτίο του, προσερχόμενος αυτοπροσώπως, 5 (πέντε) ημέρες πριν και 5 (πέντε) ημέρες μετά την λήξη της τριμηνιαίας περιόδου, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία εγγραφής του (ή από την ημερομηνία τελευταίας ανανέωσης) και ισχύει για τρεις ημερολογιακούς μήνες. Εάν δεν ανανεωθεί το δελτίο ανεργίας μέσα στην προβλεπόμενη περίοδο ο άνεργος αυτομάτως διαγράφεται.

Η ανανέωση του δελτίου ανεργίας μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε Υπηρεσία ΚΠΑ2 του Οργανισμού με την αυτοπρόσωπη παρουσία του ανέργου.

5.6 Διαγραφή Δελτίου Ανεργίας

Το δελτίο ανεργίας διαγράφεται στις εξής περιπτώσεις⁷¹:

- Σε περίπτωση ανάληψης εργασίας είτε με τη μεσολάβηση του ΟΑΕΔ είτε με ενέργειες του ίδιου του ανέργου
- Σε περίπτωση μη αποδοχής προσφερόμενης και κατάλληλης των προσόντων του θέσης εργασίας
- Σε περίπτωση μη ανανέωσης του δελτίου ανεργίας σε διάστημα έως και 5 (πέντε) ημερών μετά την αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης ισχύος του δελτίου ανεργίας

⁷¹ http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=192&Itemid=456&lang=el

- Σε περίπτωση εισαγωγής σε Σχολή επαγγελματικής κατάρτισης του ΟΑΕΔ, σε πρόγραμμα κατάρτισης σε ΚΕΚ ή σε πρόγραμμα επαγγελματικής εμπειρίας (STAGE)
- Σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας του ανέργου στην αγορά εργασίας (π.χ. ασθένεια, μετάβαση στο εξωτερικό, κ.ά.)

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. γ' του Ν.1545/1985, δεν θεωρούνται άνεργοι οι μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών ή όσοι εξασκούνται πρακτικά στα πλαίσια εκπαιδευτικού προγράμματος χωρίς εργασιακή σχέση. Επομένως η κατάσταση ανεργίας κάθε εγγεγραμμένου στο μητρώο του Οργανισμού ανέργου διακόπτεται με την έναρξη προγράμματος κατάρτισης. Μετά το τέλος της κατάρτισης και ανεξάρτητα από τη διάρκειά της, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να εκδώσει εκ νέου δελτίο ανεργίας.

5.7 Ανοικτά προγράμματα Ο.Α.Ε.Δ

Τα 14 προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ τα οποία την περίοδο αυτή παραμένουν ανοικτά προς υποβολή αιτήσεων είναι τα εξής⁷²:

1. Ειδικό διετές πρόγραμμα προώθησης της απασχόλησης με επιχορήγηση των ασφαλιστικών εισφορών, για την πρόσληψη 25.000 ανέργων.
2. Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη 5.000 ανέργων, πτυχιούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα ηλικίας έως 35 ετών.
3. Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού (δήμοι και περιφέρειες) για την απασχόληση 5.000 ανέργων ηλικίας από 55 έως 64 ετών.
4. Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων και, γενικά, εργοδοτών για την απασχόληση και κατάρτιση 10.000 δικαιούχων «επιταγής επανένταξης στην αγορά εργασίας».

⁷² http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=630&Itemid=764&lang=el

5. Πρόγραμμα επιχορήγησης, για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, 5.000 ανέργων ηλικίας από 16 έως 24 ετών, νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και, γενικότερα, εργοδότες του ιδιωτικού τομέα με επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών, με τη δυνατότητα συνέχισης της επιχορήγησης για επιπλέον 12 μήνες, εφόσον η σύμβαση απόκτησης εργασιακής εμπειρίας μετατραπεί σε σύμβαση εργασίας.
6. Ειδικό πρόγραμμα ολοκληρωμένης παρέμβασης για 600 πρώην εργαζόμενους που προέρχονται από τις επιχειρήσεις «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΕΓΑ», «ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΕΑΖ», «ΓΗ ΣΚΟΥΡΤΗΣ ΑΕΓΑ», «ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΕΕΓΑ (GENERAL UNION)», «ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΕΓΑ (GENERAL TRUST)» και «ΕΟΣ ΑΕΑΖ» και 200 πρώην εργαζόμενους που προέρχονται από την επιχείρηση «COMMERCIAL VALUE».
7. Τοπικό Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα για 680 ανέργους των επιχειρήσεων «ΤΕΞΑΠΡΕΤ Α.», «MAXIM ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ ΑΕ», «ROBERTO ABEE», «NOBA KNIT ΑΕ», «BELLE ΑΕ», «ΠΑΚ. ΚΕΝΤΑΠΟΤΖΙΔΗ ΑΕ», «ΕΥΡΩΒΑΦΗ ΑΕ», «EUROHOUSE ΑΕ», «ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ», «ΜΙΝΟΣ ΑΒΕΕ» και «ΑΜΑΣΑ ΑΕΒΕ» του νομού Θεσσαλονίκης.
8. Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων που βρίσκονται πλησίον της σύνταξης.
9. Πρόγραμμα διατήρησης 10.000 θέσεων εργασίας με επιχορήγηση μέρους των εργοδοτικών εισφορών σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις συνεχούς λειτουργίας.
10. Ειδικό τριετές πρόγραμμα ενίσχυσης εργοδοτών, με επιχορήγηση που αντιστοιχεί στο ύψος των συνολικών ασφαλιστικών εισφορών, για την πρόσληψη 2.300 ανέργων Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες, αποφυλακισμένων, νεαρών παραβατικών ατόμων ή νεαρών ατόμων που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο και πρόγραμμα επιχορήγησης 50 θέσεων εργονομικής διευθέτησης του χώρου εργασίας για Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ).
11. Πρόγραμμα επιχορήγησης νέων ελευθέρων επαγγελματιών Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες και

αποφυλακισμένων ηλικίας 18-64 ετών και πρόγραμμα επιχορήγησης 50 θέσεων εργονομικής διευθέτησης του χώρου εργασίας για Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ).

12. Πρόγραμμα επιχορήγησης ιδιωτικών επιχειρήσεων για απασχόληση σπουδαστών ΤΕΙ- ΣΕΛΕΤΕ.
13. Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων σε επιχειρήσεις (Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση- ΛΑΕΚ 0,45%) έτους 2012.
14. Αναμένεται να προκηρυχτεί άμεσα, πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις (1-25 εργαζομένων) έτους 2012 (ΛΑΕΚ 1-25) που αποσκοπεί στη διερεύνηση των ευκαιριών κατάρτισης των εργαζομένων στις μικρές επιχειρήσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ –ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εξέλιξη της ανεργίας επιβεβαιώνει την πρόβλεψη, ότι μετά την οικονομική κρίση ο σταδιακός ρυθμός ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας, θα συνέβαινε με την ύπαρξη, ταυτόχρονα, ενός υψηλού επιπέδου ανεργίας (άνεργη ανάκαμψη). Η κυκλική εξέλιξη της ανεργίας καθίσταται, δηλαδή, μεσο-μακροπρόθεσμη, με αρνητικές συνέπειες στην αγορά εργασίας, στην παραγωγή και στην κοινωνική συνοχή

Επιπλέον, η ανεργία πλήττει τους νέους καθιστώντας τους μακροχρόνια άνεργους και περιθωριοποιώντας τους από το εργατικό δυναμικό, καθώς και τις γυναίκες με αποτέλεσμα εξαιτίας της απαξίωσης των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους, να μην αποτελούν, μακροχρόνια, ελκυστική επιλογή για τους εργοδότες.

Για το 2013 οι αντίστοιχες προβλέψεις για τα μεγέθη του πληθωρισμού 1,6% και της ανεργίας 30,1% υποδεικνύουν περαιτέρω επιδείνωση. Σύμφωνα με το ΚΕΠΕ, το ύψος της ανεργίας αναμένεται να ανέλθει περαιτέρω αγγίζοντας το 30,1% του συνολικού εργατικού δυναμικού της χώρας φτάνοντας τον αριθμό των ανέργων σε 1.450.000 άτομα. Αν και δυσοίωνη, σύμφωνα με το ΚΕΠΕ, η πρόβλεψη αυτή είναι απολύτως σύμφωνη με την εκτίμηση ότι η συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας θα συνεχιστεί καθ'όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο υποστηρίζει ότι η ανάπτυξη για το 2013 θα τρέχει με αρνητικό ρυθμό 4,2% και προβλέπει επιστροφή σε θετικό αλλά ασθενικό ρυθμό ανάπτυξης 0,6% το 2014.

Από την μία υπάρχουν χώρες της ευρωζώνης, όπως είναι η Γερμανία, που μετά την κρίση του 2009, παρουσιάζουν έντονη οικονομική ανάκαμψη, μείωση της ανεργίας, αύξηση των επενδύσεων και από την άλλη χώρες, όπως είναι η Ελλάδα, η Ισπανία, που βυθίζονται στην ύφεση, την οικονομική αβεβαιότητα και την επιστροφή σε ένα παραγωγικό και κοινωνικό επίπεδο του παρελθόντος.

Η κατάσταση αυτή διαδέχεται μία δεκαετία που συνέβαλλε στην περιφερειακή συνοχή με την άμβλυνση των ανισοτήτων ως προς την οικονομική ανάκαμψη και την απασχόληση, καθώς οι υστερούσες περιφέρειες και χώρες κάλυψαν σε σημαντικό

βαθμό την υστέρηση, ενώ παράλληλα οι πλουσιότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνέβαλαν στην επένδυση και την καινοτομία.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σκουτέλης Γιώργος, Η ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996
- Κατσανέβας Θ., Οικονομική της Εργασίας και Εργασιακές Σχέσεις, Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα 1997.

INTERNET

- www.tradingeconomics.com/italy/unemployment-rate
Πρόσβαση την 17/02/2013, 13.26
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=el>
Πρόσβαση την 10/12/2012, 20.35
- http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=173&Itemid=458&lang=el
Πρόσβαση την 15/01/2013, 16.54
- http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Wages_and_labour_costs/el
Πρόσβαση την 10/12/2012, 20.18
- http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Minimum_wage_statistics
Πρόσβαση την 16/02/2013, 21.20
- http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=630&Itemid=764&lang=el
Πρόσβαση την 15/12/2012, 10.45
- http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=192&Itemid=456&lang=el
Πρόσβαση την 15/12/2012, 11.00
- http://www.oaed.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=618&Itemid=616&lang=el
Πρόσβαση την 15/12/2012, 11.05
- http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/labour_32main_keyfarchive_gr/labour_32main_keyfarchive_gr?OpenForm&yr=201231A5DD5FE8E9153E21C35D8A58CC595F&n=2012
Πρόσβαση την 11/01/2013, 13.20

- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdec460>
Προσβαση την 26/02/2013 , 21.30
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=e>
Προσβαση την 08/12/2012 , 14.56
- <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15303>
Προσβαση την 10/01/2013 , 18.42
- http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=une_rt_a&lang=en
Προσβαση την 20/12/2012 , 19.15
- <http://www.oecd.org/statistics/>
Προσβαση την 06/02/2013 , 09.45